

***NACIONALNI AKCIJSKI PLAN
ZA HRVATSKU***

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
I. OSNOVNE INFORMACIJE	4
1. POZADINA	4
2. OČEKIVANA IMPLEMENTACIJA	5
II. CILJ PROJEKTA	6
III. ZATEČENO STANJE – TEMELJNA INFORMACIJA (OPĆENITO)	6
A. PODRUČJE NADZORA GRANICE	6
B. PODRUČJE AZILA	9
C. PODRUČJE MIGRACIJA	10
IV. KOMPONENTA «NADZOR GRANICE»	14
A. PODKOMPONENTE	14
AA <i>Opći cilj</i>	14
AB <i>Ciljna polja</i>	14
AC <i>Konkretni ciljevi i koraci NAP-a</i>	15
B. PROJEKTI	16
1. <i>Prilagodba zakonodavstva</i>	16
2. <i>Efikasno obavljanje zadataka granične policije</i>	20
2.1. Koncept organizacije i osoblja	20
2.2. Opremanje sa sredstvima zapovijedanja i interveniranja	23
2.3. IT-struktura	25
3. <i>Školovanje i stručno usavršavanje</i>	33
C. TWINNING-CONCEPT – KOMPONENTA NADZOR DRŽAVNE GRANICE-	37
I. <i>Cilj i svrha partnerske aktivnosti</i>	38
1. Cilj	38
2. EU-Acquis	39
3. <i>Sadržaj Projekta partnerstva</i>	40
3.1. Struktura	40
3.2. Postupanje i pravila	40
II. <i>Provođenje Projekta partnerstva</i>	44
1. Strukturiranje projekta	44
2. Provedba partnerske suradnje u sljedećim komponentama	48
2.1. Prilagodba zakonodavstva	48
2.2. Efikasno obavljanje zadaća	51
2.2.1. Koncept ustroja i uporabe osoblja	51
2.2.2. Tehnička oprema/sredstva rada	53
2.2.3. IT-struktura	56
2.2.4. Specifičnosti prekograničnog pomorskog, zračnog i željezničkog prometa	58
2.3. Obrazovanje i usavršavanje	61
3. Izvori kadrova	63
3.1. Rukovodstvo projekta	63
3.2. Kratkoročni stručnjaci	66
III. <i>Troškovi</i>	68
1. Prilagodba zakonodavstva	68
2. Integrated Border Management	69
3. Obrazovanje i usavršavanje	75
4. Izvanredni savjetnici (PAA)	76
5. Voditelj projekta (D) i asistent	76
6. Voditelj projekta (HR) i zamjenik	77
7. Voditelj projekta (SLO)	78
8. Prevoditelji/asistent SA	78
9. Troškovi za ovlaštenog knjigovođu za konačne obračune	78

D	PRIJEDLOG DALJNJE SURADNJE	80
V.	KOMPONENTA AZIL	81
	A Osnovne informacije	81
	B Cilj projekta.....	81
	C Trenutačno stanje – temeljne informacije.....	81
	1. Zakonodavstvo.....	81
	2. Institucije i postupci.....	82
	2.1. Prvostupanjski postupak.....	82
	2.2. Drugostupanjski (neovisni) postupak (pravni put)	82
	2.3. Institucije i tehnička oprema	84
	3. Kadrovski kapaciteti	84
	D Analiza potreba	84
	1. Pregled	85
	2. Analiza potreba: Napomene i objašnjenja.....	115
	E Daljnja suradnja / daljnje postupanje	125
	1. Početna situacija.....	125
	2. Tool box: Mjere i projekti	126
	2.1. Upotrebljavanje kratkoročnih savjetnika.....	126
	2.2. Radionice i seminari (5 radnih dana)	128
	2.3. Studijski boravci u području postupka kod saveznog ureda	128
	2.4. Zajedničke radne grupe (3 radna dana).....	129
	3. Implementiranje mjera i projekata.....	130
	3.1. Prioriteti	130
VI.	KOMPONENTA MIGRACIJE.....	132
A.	UVOD	132
B.	SVRHA I CILJEVI PROJEKTA.....	133
C.	PRIJEDLOG ZA DALJNJU SURADNJU.....	145
	<i>Projekt 1 Prilгодba zakonodavstva.....</i>	<i>147</i>
	<i>Projekt 2 Struktura službi i podjela nadležnosti.....</i>	<i>153</i>
	<i>Projekt 3 Izvršenje u području migracija</i>	<i>154</i>
	<i>Projekt 4 Vizna politika i vizna praksa.....</i>	<i>159</i>
	<i>Projekt 5 IT-oprema</i>	<i>163</i>
	<i>Projekt 6 obrazovanje i usavršavanje.....</i>	<i>166</i>

I. Osnovne informacije

1. Pozadina

Na temelju Pakta stabilnosti za jugoistočnu Europu je u srpnju 2001. godine između Republike Hrvatske, Savezne Republike Njemačke, Republike Austrije i Republike Slovenije donesen Partnerski dogovor o izradi nacionalnog plana mjera, s kojim se trebaju razviti i trajno stabilizirati područja azila, migracija i nadzora granice. Partneri su radili na temelju dokumenata koje je izradila support unit za Pakt stabilnosti za Jugoistočnu Europu / MAI ("Institution/Capacity building and Legislative Reform in the Fields of Migration and Asylum in the Countries of south Eastern Europe" with annex A: Migration Module" and Annex B: The Asylum Module"):

Ove četiri države su bili zastupani putem njihovih Ministarstava unutarnjih poslova i njihovih ovlaštenih osoba, kako slijedi:

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske

na jednoj strani,

Saveznog ministarstva unutarnjih poslova Savezne Republike Njemačke,

- za komponente azil i migracije
Savezni ured za priznanje inozemnih izbjeglica
- za komponentu nadzora granice
Savezna granična policija s odjelom BGS Rosenheim, Prezidij granične policije Jug

na drugoj strani

potpomognuta

Saveznim Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Austrije

- za provedbu komponente migracija

te

Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Slovenije

- za komponentu azil
- za komponentu migracija
- za komponentu nadzora granice (težište)

Nacionalni plan mjera (NAP) temelji se na analizi sadašnje situacije (Zatečeno stanje) u Hrvatskoj te definira potrebu prilagodbe koju svi partneri smatraju potrebnom u pogledu približavanja standardima EU ("Acquis Communautaire").

2. Očekivana implementacija

2.3. Nadzor granice

Za komponentu nadzora granice je obavljeno raspisivanje natječaja za projekt "Twinning under CARDS" u obliku fiche projekta:

- Program: CARDS 2001, CR-0102.05/02
- Naziv: Integrated Border Management – Border Police (Institution Building)
- Sektor: Justice and Home Affairs (JHA)
- Primateljica: Republika Hrvatska

Za komponentu nadzora granice uslijedit će daljnji projekti u okviru CARDS-a do 2006-godine.

2.1. Azil

- Program: CARDS 2001, CR-0102.05/02
- Naziv: Reform of Asylum
- Sektor: Justice and Home Affairs (JHA)
- Primateljica: Republika Hrvatska

2.3 Migracija

2.4 Za komponentu Migracije do sada nije raspisan niti jedan natječaj.

II. Cilj projekta

Nacionalni plan mjera orijentira se prema važećim standardima EU u područjima azila, migracija i nadzora granice u Republici Hrvatskoj, kako de lege lata tako i realiter i de lege ferenda-

On je strateška osnova za potporu Republike Hrvatske u pogledu restrukturiranja nadležnih tijela (sigurnosti) u načelnom ispunjavanju uvjeta EU Acquisa na poljima azila, migracija i nadzora granice. Posebno je potrebno u razdoblju od 2002. do 2006. godine izraditi koncepte sukladne EU na sljedećim područjima:

- prilagodba zakonodavstva
- institucije i osoblje
- profesionalno obrazovanje i usavršavanje
- informacije i telekomunikacije
- efikasno obavljanje zadataka

Ovaj proces orijentirat će se prema načelima PHARE-Twinnig-Programms, koji će u prilagođeno m obliku biti integrirani u CARDS-Proces.

III. Zatečeno stanje – Temeljna informacija (općenito)

Relevantno zatečeno stanje je istraženo i analizirano od strane stručnjaka Savezne granične policije i Saveznog ureda za priznanje inozemnih izbjeglica zajedno s hrvatskim i slovenskim stručnjacima. Kao mjerilo za usporedbu poslužile su odredbe EU i dotične nacionalna specifična iskustva i saznanja koja su se usporedila s konkretnim odnosima i potrebama u Hrvatskoj.

Pojedina tematska polja su istražena na sljedeći način:

A. Područje nadzora granice

1. Zakonodavstvo

1.1. Objekti

- međudržavni/bilateralni sporazumi
- zakoni o granici/pravilnici
- službeni propisi
- uprava granične policije/organizacija linije

1.2. Metoda

Inventura zakona i pomoćnih zakona/ koji sadrže ovlaštenja za postupanje granične policije te su bitna za provedbu nadzora granice. Ustanovljenje kontradikcija, kao i potreba za dodatnim reguliranjem s obzirom na Schengenske stečevine prema članku 1 II Zaključka 1999/435 EG Vijeća od 20.05.1999. i provedbe efektivne kontrole na

granicama s obzirom na poglavlje 2 naslova II Schengenskog provedbenog sporazum (SPS).

Utvrđivanje redosljeda u promjenama zakonske odnosno regulativne naravi učiniti dostupnim; pri tome će se različito prikupljati informacije s obzirom na dotična područja odgovornosti te na vrijeme potrebno za planiranje.

1.3. Cilj:

Utvrđivanje konkretne potreba za prilagodbama u odnosu na Acquis EU.

2. Učinkovito obavljanje zadataka granične policije

2.1. Područje koncepta ustroja i osoblja

2.1.1. Objekti

- granična kontrola
- zaštita granice

2.1.2. Metoda:

Utvrđivanje postojeće koncepcije ustroja i upotrebe osoblja za zaštitu granice i graničnu kontrolu.

Orijentiranje prema konceptu ustroja i osoblja za Sloveniju (SL 99/IB/JHA/02) uz uključivanje vlastitih iskustava.

2.1.3. Cilj:

Izgradnja hrvatske policije i razvoj konciznog i učinkovitog koncepta za hrvatsku policiju u graničnoj službi uz približavanje EU standardima.

2.2. Područje opremanja sredstvima zapovijedanja i intervencije

2.2.1. Objekti

- oprema ljudstva/zaštitna oprema
- opremanje vozila
- oprema za provjeru isprava
- mogućnosti noćnog promatranja
- tehnika za otkrivanje skrivenih osoba/stvari
- korištenje službenih pasa
- mobilnost duž zelene i plave granice

2.2.2. Metoda

Utvrđivanje neophodnog opsega opremljenosti u pogledu efikasnog obavljanja zadataka.

Utvrđivanje, koja oprema se mora modernizirati i obnoviti te kako bi se tražao proširiti opseg opreme

Orijentacija prilikom utvrđivanja potreba prema odabranim razvijenim njemačkim službama.

2.2.3. Cilj:

Utvrđivanje konkretne potreba za opremanjem zapovjednim i interventnim sredstvima koja su potrebna da bi se stvorila učinkovita i mobilna granična policija.

2.3.IT-struktura

2.3.1. Objekti

- analogne/digitalne stanice
- IT-oprema uključujući središnji sustav banke podataka MUP
- telekomunikacijske mreže i mreže za prijenos podataka

2.3.2. Metoda:

Evidentiranje postojeće IT_strukture.

Utvrđivanje nužnog opsega opreme, kako bi se osigurala buduća funkcionalnost/kompatibilnost s zahtjevima SPS/Schengenskog sporazuma.

Formuliranje tehničkih i pogonskih zahtjeva.

2.3.3. Cilj:

Učinkovitost i funkcionalnost.

2.4.Posebni oblici granične kontrole (aerodromi, željeznica i pomorske luke).

2.4.1. Objekti

- Schengenski/Izvanschengenski promet
- granični promet na kolodvorima
 - putnički i teretni promet
 - cesta na kotačima (ako postoji)
 - kombinirani prijevoz (cesta-željeznica) [ako postoji]
- kontrola trajekata/linijskih teretnih brodova i brodova i trajekata za kombinirani prijevoz/sportski i turistički brodovi/pomorski brodovi
- nadzor obale
- nadzor plave granice (posebice rijeka)

2.4.2. Metode

Usporedba ustroja i opreme službi na graničnim prijelazima kao i primijenjeni pravni propisa prema zahtjevima u svezi SPS utvrđivanja potrebne opreme i koncepcije osoblja na temelju priljeva putnika .

Dopuna pravnih temelja.

2.4.3. Cilj:

Utvrđivanje konkretne potrebe za prilagodbama radi osiguravanja postupka sukladnog postupku i kontrolnim mjerama sukladnim onima u EU.

3. Područje obrazovanja i usavršavanja

3.1. Objekti

- obrazovanja
- usavršavanje (centralno)
- usavršavanje (decentralizirano)
- zapovjedno osoblje
- metode obučavanje i usavršavanja

3.2. Metoda

Provjera, koje vještine/sposobnosti, između ostalog u stručno policijskom području, se moraju prenijeti hrvatskoj graničnoj policiji, kako bi mogla uspješnije raditi.

Utvrđivanje, koji krug ciljnih korisnika (djelatnici kontrole/ophodnje, zapovjednici, stručni nastavnici, instruktori, mentori) je predmet potrebnog obrazovanja i usavršavanja.

3.3. Cilj:

Utvrđiti polazne potrebe u polgedu razvoja planova nastave i obrazovanja za graničnu policiju koja treba biti isto toliko efikasna kao i upravljanja na način demokratske i pravne države.

B Područje azila

1. Objekti

- legislativa
- egzekutiva
- sudstvo

2. Metoda

Utvrđiti stanje zakonodavstva i obrazovanja i usavršavanja pojedinih organizacija koje sudjeluju.

Provjeriti nacrt zakona o azilu.

Uspoređivanje sa zahtjevima Acquisa EU

Provjera drugih zakonskih ciljeva. Vrsta pravne primjene.

3. Cilj:

Legislatura

Utvrđivanje konkretne potrebe za prilagodbom postojećih zakonskih osnova i Zakona o azilu s obzirom na EU-Aquis.

Egzekutiva

Utvrđivanje odvijanja postupka, stanja s obzirom na obrazovanje osoblja koje se bavi postupkom azila, sredstava koja njima stoje na raspolaganju uklj. dokumentaciju o zemljama porijekla kao i ustanova za prvi prihvata izbjeglica, a sve to s obzirom na zahtjeve EU-Acquisa.

Sudstvo

Utvrđivanje načina postupanja na najvišem upravnom sudu Hrvatske kao 2. neovisnoj instanci u postupku azila, sukladno standardu EU-Acquisa.

C Područje migracija

1. Zakonodavstvo

1.1 Objekt

Prilagodba Zakona o strancima

1.2 Metoda

Evidentirati postojeće stanje i zajednička obrada potrebe za prilagođavanjem EU-Acquisu kao i best practices u područjima ulaska u zemlju, boravka i naseljavanja te u području mjera za okončanje boravka.

1.3. Cilj:

Utvrđivanje potrebe za prilagođavanjem i zajednička razrada akcijskog plana za prilagodbu.

2. Struktura službi i podjela nadležnosti

2.1. Objekt:

Strukture službi, organizacija i podjela nadležnosti

2.2. Metoda

Evidentiranje postojećeg stanja i zajednička razrada koraka prilagodbe, kako bi se ubuduće moglo osigurati odvijanje posla vezanog za suradnju između konzularnih službi, službi granične kontrole, službi za pitanja stranaca, policijskih službi te službi za pitanja azila iz područja, koje će biti u skladu s Acquisom.

2.3. Cilj:

Utvrđivanje potrebe za prilagodbom za učinkoviti ustroj organizacije I učinkovito obavljanje posla

3. Prilagodba korištenja praktičara iz zemalja članica EU u području migracija (odobrenje i vraćanje)

3.1. Objekt:

Radno pravo i zakon o boravku
Kontrola pravovaljanosti boravka
Administrativni postupak
Vraćanje i prihvat
prisilne mjere
Bilateralni i multilateralni sporazumi
Zaštita vraćanja
Sjecište između zakona o strancima i zakona o azilu

3.2 Metoda:

Razrada koncepta željenog stanja i zajednička razrada koraka prilagodbe pomoću konkretnih projekata osobito u područjima Acquisa, prihvata I predaja, EURODAC-a i AFISA kao i na temelju projekata investiranja u područjima logistike transporta te s obzirom na poboljšanje kapaciteta u centrima za smještaj.

3.3 Cilj: I

Utvrđivanje potrebe za prilagodbom za organizaciju u području “Migracije” koja će biti u skladu s Acquisom.

4. Prilagođavanje vizne politike i vizne prakse standardima EU-a.

4.1. Objekt

Vizna politika, vizna praksa i sigurnost isprava

4.2. Metoda:

Analiza hrvatskog pravnog položaja kao i prakse izvršenja prilikom provjere zahtjeva za izdavanje vize te izdavanje viza, kao i utvrđivanje potrebe za obavljanjem, kako bi ova područja bila u skladu s Acquisom.

4.3. Cilj:

Utvrđivanje potrebe za prilagodbom

5. Prilagođavanje IT-opreme EU standardima (VISION, SIS, SIRENE, AFIS)

5.1 Objekt:

Tehnička oprema centralnih službi za pitanja stranaca i viza, podređenih ispostava i strukovnih zastupništava

5.2. Metoda:

Analiza postojećeg stanja, demonstracija tehničke prilagodbe u odabranim zemljama članicama EU-a u područjima elektronske obrade podataka- komunikacijske tehnologije, elektronskog sustava portage, workflow-management, zaštite podataka, praktičnog posla kod VISION i zajednička razrada koraka prilagodbe.

5.3. Cilj:

Izrada profila zahtjeva i utvrđivanje potrebe za prilagodbom te koncepcija jedinstvene hrvatske vizne banke podataka.

6. Obrazovanje i usavršavanje

6.1 Objekt:

Organizacijske jedinice nadležne u područjima migracija i viza.

6.2. Metoda:

Koncepcija organiziranja sastanaka kako bi se prenio dio EU-Acquisa koji se odnosi na vizno područje, razradio koncept za široko razmjenjivanje informacija te razvio temeljni informacijski i obrazovni koncept. Zajednička razrada i utvrđivanje nastavnih planova za

stručno školovanje uz uzimanje u obzir ciljeva obrazovanja koji su proizašli iz potprojekata.

6.3. Cilj:

Poboljšanje informacijskog i obrazovnog stupnja kod odabranih hrvatskih najboljih službenika; razrada nastavnih planova koji će biti u skladu s Acquisom te razrada obrazovanja jednog “stožera trenera” za obrazovanja koja će dalje uslijediti.

I

IV. Komponenta «nadzor granice»

A Podkomponente

1. Prilagodba zakonodavstva
2. Efikasno obavljanje poslova granične policije
 - Koncept ustroja i osoblja
 - oprema sredstvima zapovijedanja i intervencije
 - IT – struktura
 - posebni oblici granične kontrole (aerodromi, pomorske luke, željeznice)
3. Profesionalno obrazovanje i usavršavanje

AAOpći cilj

Cilj komponente nadzora granice unutar cjelokupnog projekta jest razvoj operacionalne integrirane strategije za management granice za Hrvatsku, kako s obzirom na kopnene i vodene granice, tako i u pogledu međunarodnih aerodroma i pomorskih luka. Pri tome se mora uzeti u obzir kako međuresorna suradnja unutar Hrvatske, tako i prekogranična suradnja s pograničnim državama.

Nadalje je potrebno, u skladu s protokolom iz Tamperea, poticati daljnje razvijanje profesionalne policije bliske građanima, koja slijedi maksime pravne države, kako u unutarnjim, tako i u vanjskim odnosima.

ABCiljna polja

- prilagodba hrvatskih zakona i odredbi relevantnih za granicu Acquisu EU odnosno stvaranje odgovarajućih zbirki propisa
- povećanje sigurnosti granice putem realizacije koncepta uporabe osoblja te policijskih policijskog ustroja
- intenziviranje prekogranične suradnje
- detaljno prikupljanje informacija o potrebi za opremom u službama na graničnim prijelazima, službama duž zelene i plave granice u pogledu zapovjednih i interventnih sredstava kao i razvoj tehničkih i taktičkih instrukcija
- savjetovanje prilikom specificiranja i uvođenja učinkovitog T i radio-sustava, koji je kompatibilna sa sustavima EU.

-razvoj strategije za implementiranje Acquisa EU kao operativnog know-how za izvršne djelatnike na svim razinama uključujući i sustava za obrazovanje i usavršavanje kao i obuku instruktora (training of the trainers)

AC Konkretni ciljevi i koraci NAP-a

1. Prilagodba zakonodavstva

Konačno utvrđivanje konkretnih potreba za prilagodbom ukupno postojećih propisa relevantnih za graničnu policiju s obzirom na Acquis EU. izrada prijedloga za zakone, uredbe i druge propise sukladne EU. Nadalje je potrebno optimirati s tim u svezi relevantne međunarodne sporazume sa susjednim zemljama odnosno izraditi nacрте za sporazume koji još ne postoje

2. Efikasno obavljanje zadataka granične policije

2.1. Koncept ustroja i uporabe osoblja

Cilj ove mjere je da se, gradeći na analizi ustroja, broja ljudstva i raspodjele osoblja razvije koncizan i efikasan koncept uporabe za hrvatsku policiju u graničnoj službi.

2.2. Oprema zapovjednim i interventnim sredstvima

Na temelju rezultata "fact-finding mission" potrebno je definirati konkretnu potrebu za opremom za hrvatske policijske službe zadužene za zaštitu granice. Cilj je jasno poboljšanje standarda za kontrolu i zaštitu kao i osiguranje dostatne pokretljivosti. Nadalje je potrebno razviti programe za tehničku poduku i taktičku uporabu zapovjednih i interventnih sredstava koja će se nabaviti. Hrvatska strana se nadalje mora upoznati s modalitetima nabave koji se koriste u EU te ju prilikom nabavke stručno savjetovati i pomoći.

2.3. IT-Struktura

IT-struktura se mora razvijati s obzirom na umreženje, učinkovitost i kompatibilnost sa IT-strukturama koje postoje u EU, kako bi se omogućila razmjena podataka u svezi granice kako unutar Hrvatske (uz uvažavanje drugih tijela), kao i suradnju sa susjednim zemljama.

Digitalni radio sustav TETRA 25 koji se nalazi u planu te u izgradnji treba se u graničnim regijama tako izgraditi, da se bude dana veza prema TETRA-strukturi. Potrebno je sa susjednim zemljama razviti koncepte za zajedničku radio-komunikaciju preko granice.

2.4. Posebni oblici granične kontrole (aerodromi, pomorske luke i željeznice)

Realiziranje organizacionih, tehničkih i građevinskih pretpostavki za potrebnu prilagodbu

aerodroma, pomorskih luka kao i u prekograničnom željezničkom prometu. Težište bi trebalo biti da se Hrvatsku podupre u tome, da efikasno postupi protiv pokušaja ilegalnih ulazaka te s time povezanim kriminalitetom te da se potakne za to potrebni "know-how".

3. Obrazovanje i usavršavanje

Cilj ove podkomponente je osiguranje profesionalno obučene i usavršene granične policije, čiji su pripadnici u stanju provesti temeljne odredbe Acquisa EU u konkretnom policijskom djelovanju. Za to je potrebno izraditi nastavne planove za obrazovanje i usavršavanje kao i za specifične seminare, pri čemu se poseban naglasak mora staviti na koncept usavršavanja zapovjednih snaga i instruktora.

B. Projekti

1. Prilagodba zakonodavstva

1.1 Analiza zatečenog stanja

Nakon izjave o osamostaljenju Republike Hrvatske, koja se dogodila na temelju Ustavne odluke o Suverenosti i neovisnosti Republike Hrvatske kao i Deklaracije o Proglašenju suverene i neovisne Republike hrvatske iz lipnja 1991. godine, počelo se pronalaziti odgovarajuća rješenja u pogledu pitanja državne granice sa susjednim zemljama.

Odbor koje je sastavila hrvatska Vlada je na temelju prava o sukcesiji država definirao je državnu granicu prema Republici Mađarskoj i Republici Italiji, identično s granicama koju je SFRJ imala roje prema ovim državama. Granice s bivšim Republikama unutar SFRJ definirane su prema Ustavu SFRJ iz godine 1974.

Zaštita i nadzor državne granicu su kao područje nadležnosti pripali Ministarstvu unutarnjih poslova te su regulirani Zakonom o nadzoru državne granice iz godine 1992. (posljednje promjene ovog zakona dogodile su se 1995. godine).

Pored Zakona o policiji i Zakona od nadzoru državne granice, u niže navedenih zakonima uređen je način postupanja granične policije kao i aktivnosti relevantne za državnu granicu:

- Zakon o boravku i kretanju stranaca*
- Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana*
- Zakon o oružju*
- Zakon o osobnim ispravama*

kao i posebni zakoni:

- Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti*
- Zakon o zračnom prometu*

- Zakon o zaštiti bilja*
- Zakon o suzbijanju pranja novca*
- Zakon o pomorskom prometu.*

Osnove za obavljanje zadataka granične policije utvrđene su sljedećim podzakonskim propisima:

- Pravilnik o nadzoru državne granice,
- Pravilnik o utvrđivanju i obradi povreda državne granice,
- Pravilnik o pečatima koji se upotrebljavaju pri obavljanju granične kontrole,
- Pravilnik o graničnim prijelazima.

U postupku donošenja zakona nalaze se Zakon o strancima i Zakon o azilu, koji će udovoljavati standardima ljudskih prava iz postojećih međunarodnih konvencija te standardima koje propisuje Vijeće Europe. U pripremi donošenja nalazi se i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice, kojim će se uskladiti nadležnosti policije s europskim standardima i s odredbama Šengenskog sporazuma.

Nakon usporedbe pravnog uređenja vezano za nadzor granice Republike Hrvatske i Europske unije utvrđene su sljedeće razlike koje bi trebalo uskladiti:

1.1.1.

Dosadašnje zakonodavstvo ne nudi mogućnosti za kvalitetnu suradnju sa susjednim državama: Zakon mora omogućiti razmjenu podataka, posredujućih službenika kao i formiranje centara za prekograničnu suradnju.

1.1.2.

Zakonodavstvo ne nudi ni dostatnu zaštitu osobnih podataka ni pravnu osnovu za prikupljanje osobnih podataka. Propisima se mora utvrditi: Što se odnosi na državnu granicu, koje podatke granična policija smije prikupljati i obrađivati te na koji se način mogu prikupljati osobni podaci.

1.1.3.

Nošenje oružja pri ulasku u državu uređeno je u Zakonu o nadzoru državne granice, što prema sistematici pravnih normi nije prihvatljivo: Poglavlje o nošenju oružja pri ulasku u državu mora iz Zakona o nadzoru državne granice biti preneseno u Zakon o oružju, pri čemu treba naglasiti, da odredbe iz starog zakona vrijede sve dok izmjene i dopune Zakona o oružju ne stupe na snagu.

1.1.4.

Neriješena pitanja policijskih mjera na moru: Stvaranje zakonske mogućnosti za preciznije uređivanje mjera pomorske policije tijekom obavljanju poslova zaštite granica, pri čemu bi se

trebale primjenjivati nadležnosti iz novog Zakona o nadzoru državne granice, a ne iz Pomorskog zakonika.

1.1.5.

Utvrđivanje osnovnih pojmova u uvodu novoga Zakona: Izrada definicija pojmova.

1.1.6.

Granična policija mora tijekom obavljanja svojih poslova biti samostalna i specijalizirana što je moguće više.

1.1.7.

Postojeći Zakon ne pruža nikakav nadzor granice po dubini teritorija: Granična policija treba ovlaštenje i mogućnosti kako bi mogla provoditi kontrolu granice i po dubini teritorija, a ne samo na graničnoj crti.

1.1.8.

Dosadašnji Zakon nije dovoljno precizan na području kontrole osoba, predmeta i vozila, a poglavito glede kontrole na cestovnim i željezničkim graničnim prijelazima.

1.1.9.

Nedostaje pravno uređenje zadržavanja osoba u području graničnog prijelaza, kada zbog dodatne provjere identiteta, važenja putnih isprava, vize i drugih posebnih razloga ulaska čekaju na povratak u polazišno mjesto.

1.1.10.

U Zakonu ne postoji nikakva opća odredba o obavljanju zadataka vezanih za zaštitu od opasnosti kao što to postoji u slovenskom, austrijskom i njemačkom Zakonu o policiji (u novi bi Zakon trebalo uvrstiti identični i redefinirani članak 6. slovenskog Zakona o nadzoru državne granice).

1.1.11.

Republika Hrvatska nije sklopila nijedan sporazum sa susjednim državama o suradnji granične policije.

1.2. Ciljevi kojima se teži

Radi ostvarivanja ciljeva kojima se teži na razini zakona i podzakonskih akata, koji omogućavaju kvalitetnu zaštitu državne granice u skladu s europskim standardima, potrebno je sljedeće:

1.2.1.

Izrada Zakona o nadzoru državne granice u kojem će biti ugrađeni šengenski standardi vezani za sigurnost pri nadzoru granice i to na temelju odredaba Zakona o zaštiti osobnih podataka koji se nalazi u izradi, i koji će biti izrađen prema načelima Europske konvencije koji uređuju područje primjene i zaštitu osobnih podataka.

Kod usklađivanja Zakona o nadzoru državne granice dio Zakona koji se odnosi na prekogranični promet oružja treba unijeti u Zakon o oružju.

1.2.2.

Izrada provedbenih propisa o nadzoru državne granice.

1.2.3.

Sklapanje bilateralnih sporazuma o suradnji granične policije s državama, s kojima međunarodna policijska suradnja nije dovoljno ostvarena. Zakonom se međunarodna policijska suradnja poglavito u dijelu o zaštiti državne granice mora detaljnije urediti.

1.2.4.

Priprema i dovršenje pravnih akata kojima će se ostvariti preduvjeti kvalitetne suradnje svih državnih tijela na graničnim prijelazima i poboljšati tu suradnju.

1.3.

Prikaz postupaka i metoda za postizanje traženog stanja (prema važnosti)

C ilj	Postupak	Nositelj
1	Analiza i utvrđivanje učinkovitosti postojećih odredaba za kvalitetnu zaštitu državne granice	MUP RH
1	Analiza i utvrđivanje dijelova u starom Zakonu koji ne odgovaraju Šengenskim standardima	Stručnjaci EU
1	Utvrđiti što u praksi nedostaje i treba uvrstiti u novi Zakon radi postizanja učinkovitog nadzora granic	MUP RH
1	Utvrđiti koji Šengenski standardi ne postoje u starom Zakonu, a koje bi trebalo uvrstiti	Stručnjaci EU i MUP RH
1	Priprema teksta i objašnjenje	Stručnjaci EU i MUP RH
1	Međuresorno usklađivanje teksta i predaja	Stručnjaci EU i

.	parlamentu	MUP RH
1	Nakon donošenja Zakona u parlamentu potrebno je pripremiti provedbene smjernice glede izobrazbe, osiguravanja tehničkih i ostalih sredstava	MUP RH i po potrebi stručnjaci EU
2	Priprema podzakonskih akata počevši od 2. čitanja Zakona u parlamentu	MUP RH i stručnjaci EU
2	Priprema provedbenih propisa nakon što Zakon stupi na snagu	Stručnjaci EU i MUP RH
3	Procjena postojećih međudržavnih sporazuma i utvrđivanje potrebnih promjena i potrebe prilagođavanja glede uvođenja Šengenskih standarda	MUP RH
3	Priprema programa i izrada teksta potrebnih međudržavnih sporazuma, do konačne, za potpisivanje pripremljene verzije	Stručnjaci EU i MUP RH
3	Dovršenje međudržavnih sporazuma sa susjednim državama, s kojima to nije učinjeno, tako da se u obzir uzmu svi aspekti s područja granice i unapređivanje međudržavnih odnosa	MUP RH
4	Konkretizacija operativne suradnje među tijelima i njihovo optimiranje, kako bi na lokalnoj razini različita tijela koja djeluju na granici preuzela inicijativu u skraćivanju postojećeg vremena kontrole i istovremeno poboljšala kvalitetu obavljanja zadataka	Stručnjaci EU i MUP RH
4	Provjera provedivosti gore opisane suradnje i njene provedbe u praksi	MUP RH
4	Međuresornu suradnju organizirat će granična policija uzimajući u obzir prijedloge drugih tijela i službi koji sudjeluju u kontroli na graničnim prijelazima	MUP RH

2. Efikasno obavljanje zadataka granične policije

2.1. Koncept organizacije i osoblja

2.1.1. Analiza zatečenog stanja

Zadaci granične policije u Hrvatskoj obavlja policija u području nadležnosti ministarstva unutarnjih poslova. Prema ustrojstvu ministarstva unutarnjih poslova nema samostalne granične policije. Organizacijske jedinice policije koje provode zadatke granične policije sastavni su dio Ravnateljstva policije.

Ustrojstvo organizacijskih jedinica kao i cjelokupne policije zasniva se na Zakonu o policiji od 14.12.2000. i odgovarajućim odlukama koje uređuju unutarnji ustroj i sistematizaciju policije.

Cjelokupna je policija organizirana je u tri razine: državnu, regionalnu i lokalnu razinu.

Na državnoj razini je 15.01.2002. ustrojena "Uprava za granicu", koja je nadležna za provedbu i usklađivanje zadataka granične policije (nadzor državne granice i suzbijanje ilegalne migracije). Iako je ta uprava ustrojena "de jure", ona "de facto" još ne djeluje, budući da još nije određeno predviđeno osoblje. Zbog toga se zadaci granične policije trenutno obavljaju u skladu sa starim ustrojem u okviru "Uprave uniformirane policije".

Na regionalnoj razini za poslove granične policije (službena kontrola, koordinacija zadataka na lokalnoj razini, izobrazba snaga granične policije) unutar policijskih uprava ustrojene su - ovisno o kategoriji policijske uprave - odjeli/odsjeci/referenti za državnu granicu i ilegalne migracije.

Na lokalnoj razini poslovi granične policije provode se u sljedećih 16 specijaliziranih policijskih postaja:

- 7 postaja granične policije (granična kontrola na nadležnim cestovnim i željezničkim graničnim prijelazima i zaštita državne granice u području policijske uprave, kojoj je jedna takva postaja podređena)
- 6 pomorskih policijskih postaja (zaštita državne granice na moru, granična kontrola u pomorskim lukama)
- 3 aerodromske policijske postaje (granična kontrola u zračnim lukama)

Osim navedenog poslovi granične policije (granična kontrola i/ili zaštita državne granice) provode se još u 66 mješovitih policijskih postaja.

Za obavljanje poslova granične policije (Državna granica Republike Hrvatske sveukupno je duga 3.332 km. Trenutno postoji 166 graničnih prijelaza) u hrvatskoj je policiji na sve tri razine sistematizirano sveukupno 3.194 radna mjesta a popunjeno 3.167=99,2%.

Trenutni koncept organizacije i osoblja uniformirane policije Republike Hrvatske na području nadzora granice ima sljedeće nedostatke:

- "Uprava za granicu" je doduše "de jure" ustrojena, ali "de facto" još ne djeluje, budući da predviđeno osoblje dosada nije određeno;
- Za obavljanje općih policijskih poslova uključeni su specijalizirani službenici granične, pomorske i zrakoplovne policije više nego što je potrebno;
- Zapostavljanje zadataka s područja zaštite državne policije u mješovitim postajama u korist zadataka s područja javnog reda, cestovnog prometa itd.;
- Nisu sistematizirana radna mjesta "policijski službenik za zaštitu državne granice" u većini mješovitih postaja;
- Nedovoljan broj sistematiziranih radnih mjesta za nadzor državne granice;
- Nedovoljan broj sistematiziranih i popunjenih radnih mjesta za obavljanje granične kontrole u nekim mješovitim postajama, prvenstveno u postajama na obali;
- Trenutni broj specijaliziranih postaja granične policije ne odgovara kriterijima i operativnim potrebama;
- Nisu sistematizirana radna mjesta službenika za suzbijanje ilegalnih migracija i službenika kriminalističke policije u specijaliziranim postajama;

- Nedovoljno sudjelovanje drugih policijskih službenika u suzbijanju problematike na području granice i migracija;
- Nedovoljna kvalificiranost policijskih službenika za obavljanje poslova granične policije;
- Poseban je problem što Ravnateljstvo policije nema vlastite logističke resurse i što joj na raspolaganje nisu stavljena vlastita sredstva. Ove činjenice utječu na samostalnost policije i bitno otežavaju funkcionalnost i učinkovitost policije općenito, a time i granične policije.

Ostale pojedinosti o zatečenom stanju mogu se naći u Analizi aktualnog stanja za područje granice (Organizacijski i kadrovski koncept nadzora državne granice u Republici Hrvatskoj). (Prilog I)

2.1.2. Cilj kojemu se teži (željeno stanje)

Razvijanje smanjenog i učinkovitog organizacijskog i kadrovskog koncepta za hrvatsku graničnu policiju uzimajući u obzir standarde EU za područje granice.

U to se posebno ubraja:

- a) ustrojavanje samostalne granične policije u okviru Ravnateljstva policije
- b) uključivanje stručnog kvalificiranog osoblja u potrebnom opsegu
- c) učinkovito izvršavanje zadataka na području granične kontrole i zaštite državne granice orijentirano na Acquis EU

2.1.3. Prikaz postupaka i metoda za postizanje željenog stanja (prema važnosti)

Cilj	Postupak/metoda
a)	Određivanje osoblja "Uprave za granicu" unutar Ravnateljstva policije
a)	Izrada prijedloga za načelni organizacijski koncept granične policije na regionalnoj i lokalnoj razini
a)	Odlučivanje o načelnom organizacijskom konceptu granične policije
b)	Određivanje točnog broja policijskih službenika koji obavljaju poslove granične policije
b)	Izrada kriterija i formule za izračunavanje kadrovskih potreba za zaštitu državne granice u skladu sa standardima EU
b)	Priprema osnova za izračunavanje kadrovskih potreba (kategorizacija graničnih prijelaza, sektorizacija državne granice itd.)
a)	Detaljna izrada/konkretizacija organizacijskog koncepta granične policije na regionalnoj i lokalnoj razini
b)	Izračunavanje kadrovskih potreba
c)	Sastavljanje svih napatuka kojima su uređeni interventni slučajevi

	granične kontrole i zaštite državne granice
b)	Evaluacija kadrovskih potreba
b)	Utvrđivanje postupanja prilikom zapošljavanja osoblja
a), b)	Izmjena postojeće odluke i pravilnika o unutarnjem ustroju ministarstva unutarnjih poslova uzimajući u obzir novi organizacijski koncept i kadrovske potrebe granične policije
c)	Prilagođavanje tih naputaka Acquis-u EU a po potrebi izrada temeljnog naputka za sve interventne slučajeve granične policije
a)	Realizacija izmijenjene odluke i pravilnika o unutarnjem ustroju ministarstva unutarnjih poslova u praksi
c)	Realizacija prilagođenih naputaka u praksi
b)	Realizacija izmijenjene odluke i pravilnika o unutarnjem ustroju ministarstva unutarnjih poslova

2.2. Opremanje sa sredstvima zapovijedanja i interveniranja

2.2.1. Analiza zatečenog stanja

Hrvatska je policija nadležna za sveukupno 166 graničnih prijelaza za međunarodni promet kategorije I i II sve do nacionalnih prijelaza. Ti su granični prijelazi podijeljeni na 103 cestovna, 18 željezničkih, 4 riječna, 11 aerodromskih i 30 pomorskih graničnih prijelaza. Na tih 166 graničnih prijelaza i dodatno još na tzv. mješovitim policijskim postajama (s poslovima granične policije) trenutno je raspoređeno 45 uređaja za provjeru isprava (Doku-Box) marke INSPEC II tvrtke Heerbrugg (Švicarska).

To znači da čak ni svi cestovni granični prijelazi za međunarodni promet ne raspolažu takvim uređajima za provjeru isprava. Nadalje na raspolaganju stoji 226 UV-lampi za brzu provjeru isprava vezano za pojedina karakteristična krivotvorenja. Mnoge od tih UV-lampi moraju kod upotrebe biti priključene za stacionarno napajanje strujom, što onemogućava praktičnu upotrebu na licu mjesta.

Nužno je povećanje opreme kompletima za provjeru isprava (UV-lampe) te DokuBox-ovima (uređaji Waldmann).

Potrebno je još utvrditi da hrvatska policija raspolaže osnovnom opremom sredstava za zapovijedanje i interveniranje (FEM) potrebnom za kontrolu prekograničnog prometa, koja je djelomice zastarjela odnosno neispravna (uređaji za provjeru isprava).

Za zaštitu zelene i plave granice nedostaje potrebna oprema poput terenskih vozila, vozila opremljenih termovizijskim uređajima, policijskih patrolnih plovila i tehnike za noćna promatranja.

2.2.2. Cilj kojemu se teži (željeno stanje)

Cilj je poboljšati materijalnu opremljenost nadležnih službi, kako za kontrolu prekograničnog prometa tako i za zaštitu državne granice, kako bi se znatno povisili standardi kontrole i zaštite te mobilnost.

Za navedeno je potrebno da se opremi **svaki** granični prijelaz I i II kategorije stacionarnim uređajem za provjeru dokumenata (dosad riješeno samo djelomice) i mobilnim setovima za provjeru dokumenata (zastarjelo). Osim toga potrebni su i referencijski materijali poput priručnika ispravnih putovnica ili informacijski materijali o krivotvorenim dokumentima.

"Mješovite postaje" nadležne za zaštitu granice također trebaju opremanje takvim uređajima za provjeru dokumenata.

Za provjeravanje šupljih prostora u kamionima potrebno je endoskopima i CO₂-mjernim uređajima opremiti sve međunarodne prijelaze. Željeznički granični prijelazi trebaju akumulatorske odvijake kako bi se tijekom stajanja mogla obaviti kontrola šupljih prostora vagona.

Budući da su granični prijelazi organizacijski podijeljeni na policijske postaje, policijski službenici na cestovnim graničnim prijelazima ne raspolažu službenim vozilima. Pogotovo veliki granični prijelazi I. kategorije (trenutno 10) s obje strane prijelaza imaju dio zelene granice koju moraju nadzirati, za što nemaju službena vozila. Opremanje tih 10 graničnih prijelaza policijskim vozilima je neminovno.

Za zaštitu zelene/kopno i plave/rijeke granice na raspolaganju stoji ograničen broj sredstava za zapovijedanje i interveniranje. Motorizirane patrole trebaju terenska vozila i policijska patrolna plovila.

Za zaštitu teško pristupačnog i djelomice miniranog terena od velike bi koristi bilo vozilo opremljeno termovizijskim uređajem. Takva se oprema može naizmjenice koristiti na problematičnim mjestima ilegalnog ulaska. Radi daljnjeg poboljšanja nadzora potrebni su uređaji, naočale i dalekozori za noćna promatranja.

2.2.3. Prikaz postupaka i metoda za postizanje željenog stanja

Radi poboljšanja standarda zaštite potrebna je prije svega tehnika za termoviziju i noćna promatranja te terenska vozila i policijska patrolna plovila.

Za povećanje standarda kontrole potrebno je prvenstveno poboljšana opremljenost uređajima i kompletima za provjeru dokumenata uključujući referencijske materijale i uređajima za provjeru šupljih prostora. Osim toga mora se povećati mobilnost na velikim graničnim prijelazima vlastitim vozilima.

Na temelju gore utvrđenog predlaže se nabavka opreme sljedećim redoslijedom (lista prioriteta):

1. mobilni termovizijski uređaji
2. terenska vozila i policijska patrolna plovila
3. policijska osobna vozila

4. naočale za noćno promatranje
5. uređaji za noćno promatranje
6. kompleti za provjeru dokumenata - mobilni
7. uređaji za provjeru dokumenata - stacionarni
8. endoskopi i CO₂-mjerni uređaji za provjeru šupljih prostora kod kamiona
9. akumulatorski odvijači za provjeru šupljih prostora kod željezničkih vagona
10. prikladni referencijski materijali ispravnih putovnica

Za provedbu nabavke uslijedit će stručno savjetovanje i podrška od strane njemačkih stručnjaka.

Dodatno je osim tehničkog upućivanja potrebno i savjetovanje glede taktičkog koncepta vezano za dotična sredstva zapovijedanja i interveniranja.

2.3. IT-struktura

2.3.1. Analiza zatečenog stanja

Telekomunikacijski sustav ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske

Telekomunikacijska mreža MUP-a RH uključuje lokalne mrežne strukture (LAN) uključujući terminalna mjesta (PABX, telefoni, telefaks-uređaji),

pristup internetu, mreža pagera, oprema za prijenos (PCM-oprema), multiplex-oprema, (fleksibilni multiplex-uređaji), telegrafski sustav. Za planiranje, projektiranje i održavanje LAN-strukture nadležan je odsjek veze MUP-a. Lokalne LAN-strukture povezane su na razini države WAN-mrežom. Pritom se koriste unajmljeni vodovi (123 trase od staklenih vlakana, prijenosni kapacitet 2 Mbit/s) Hrvatskog Telekomu. Nadzor unajmljene strukture vodova obavljaju suradnici MUP-a, rad je u nadležnosti "Hrvatskog Telekomu" (HT). Sva prava i obveze definirane su ugovorom sklopljenim između MUP-a i Hrvatskog Telekomu (raspoloživost vodova je veća od 99%). Stvarno prosječno vrijeme prekida veza iznosi godišnje manje od 2-3 sata.

Odjel za elektronsku obradu podataka ministarstva unutarnjih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske posjeduje jedinstvenu računalnu mrežu podataka koja je organizacijski pridružena Odjelu za elektronsku obradu podataka. Razvoj i rad sustava utvrđen je kako zakonom i službovnicima tako i metodama i uputama koji propisuju stručne postupke (policijski ulazak) i IT-postupke. Datoteke MUP-a nalaze se zbog njihovog rukovanja i procjene u centralnoj bazi podataka. Lokalne policijske postaje mogu centralno pristupiti tim podacima. Podaci se mogu pozvati, memorirati i obrađivati ovisno o pravima pristupanja.

Pregled IT-opreme instalirane na graničnim prijelazima

U prilogu je prikazan pregled telekomunikacijske, radiokomunikacijske opreme i opreme za prijenos podataka te IT-opreme instalirane na graničnim prijelazima. Potrebno je naglasiti da je

80% IT-opreme (PC) na graničnim prijelazima zastarjelo i da se ne može integrirati u LAN, zbog čega se nužno moraju zamijeniti.

Radiomreža ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske

Glavnu radiomrežu MUP-a čini analogni sustav koji za rad koristi UHF i VHF frekvencije (modulacija frekvencije). Ta mreža omogućava pokrivanje cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske uključujući granično područje.

U UHF frekvencijskom području od 440,0 MHz do 460,0 MHz (dupleksni raspon 10 MHz, raster kanala 25 MHz) na raspolaganju stoji 100 radiokanala, od kojih se 5 koriste za simpleks-vezu.

U VHF frekvencijskom području od 160,0 MHz do 175,0 MHz (dupleksni raspon 4,5 MHz, raster kanala 25 MHz) ministarstvu na raspolaganju stoji 120 radiokanala, od kojih se 22 koriste za simpleks-vezu.

Za identifikaciju radiouređaja koristi se 5-tonski signalni standard kod pozivanja (Select V, CCIR 70 ms).

Sukladno hijerarhijskoj organizaciji, strukturi, kapacitetu i funkcionalnosti radio-sustava, kao i prema području pokrivanja, opremu možemo razdijeliti na komunikacijske centrale, repetitor-baznu stanicu, samostalne repetitore, mobilne repetitore, stacionarne repetitore i mobilne radio stanice.

Svaka policijska uprava (PU) odnosno policijska postaja (PP), kao i granične policijske postaje (GPI) su opremljene s navedenim radio uređajima. Službenici granične policije imaju na svojim radnim mjestima (policijska postaja, granični prijelaz) uglavnom VHF-radio tehniku uključujući pripadajuću opremu (stacionarne radio uređaje, mobilne radio stanice). U operativnim centralama policijskih uprava nalaze se komunikacijske centrale iz kojih se koordinira rad iz područja nadležnosti dotične policijske uprave.

Budući da se radi o analognom sustavu teško se ostvaruje zaštita od prislušivanja govornog signala. U svrhu zaštite govorne informacije od neovlaštenog slušanja koristi se, u posebnim intervencijama, u mobilnim radio stanicama marke Motorola dodatni modul za šifriranje govornog signala.

Održavanje radio komunikacijske mreže Ministarstva unutarnjih poslova obavlja gotovo isključivo osoblje Ministarstva, dok se samo u iznimnim slučajevima koriste usluge stranih tvrtki.

Pager-sustav

Pager-sustav radi u UHF-frekvencijskom području i omogućava brzinu prijenosa podataka od 512 bit/s. Pager-signalom pokriveno je cijelo područje Republike Hrvatske. Pozivi se usmjeravaju iz regionalnih centara Zagreb, Osijek, Rijeka i Split. Sukladno potrebi i obavljanju zadaća pagere koriste i suradnici iz granične policije.

TETRA-sustav

Trenutno je Tetra-sustavom (MUPNET-Projekt) pokriveno područje grada Zagreba i zagrebačke županije. Predviđa se pokrivanje cjelokupnog područja Republike Hrvatske što uključuje i granična područja.

Digitalni radio-komunikacijski sustav Ministarstva unutarnjih poslova koristi trenutno osim Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstvo zdravstva, odnosno služba hitne pomoći. Ministarstvo unutarnjih poslova pruža istovremeno usluge Tetra-sustava ostalim korisnicima.

Održavanje TETRA radio-komunikacijskog sustava bi trebali ubuduće vršiti vlastiti suradnici. Kroz daljnje stručno usavršavanje i specijalizirane seminare planira se osposobljavanje službenika u najvećoj mogućoj mjeri za instaliranje, održavanje i popravke komponenti sustava, dok bi i dalje trebao ostati gore navedeni centralizirani način postupanja.

Očekuje se da će Tetra-sustav, kao nasljednik klasičnog radio komunikacijskog sustava i na temelju svoje učinkovitosti, te kao priznati europski standard, moći jedno dulje vrijeme odgovarati svim zahtjevima integriranih usluga iz radio komunikacijskog područja.

2.3.2. Željeni cilj

Razrada koncepta za prekogranično korištenje komunikacijske tehnike.

Tehničko opremanje i provjera postojećih mreža prema odgovarajućoj potrebi.

Prilagođavanje IT-mreže, radio mreže i TK mreže schengenskim standardima.

Opremanje ispostava s odgovarajućim krajnjim korisničkim uređajima.

Uzimanje u obzir svih razmatranja o IT-sigurnosti i zaštiti podataka prilikom planiranja svih mjera.

2.3.3. Skiciranje postupaka i metoda za postizanje željenog stanja

Izgradnja struktura u okviru ukupne koncepcije za radio i informacijsku tehniku.

2.4. Posebni oblici granične kontrole (zračne luke, pomorske luke, željeznice)

2.4.1. Zračne luke

2.4.1.1. Postojeće stanje

Graničnu kontrolu u zračnim lukama Republike Hrvatske provode policijski službenici iz nadležnih policijskih postaja, specijaliziranih i mješovitih policijskih postaja. Nadležnost za provođenje granične kontrole temelji se na zakonima i pravilnicima, koji propisuju način provođenja granične kontrole kao i ostale zadaće koje se provode na graničnim prijelazima, uz uzimanje u obzir svih propisa koji su važeći u zračnom prometu, koji su prilagođeni međunarodnim standardima.

Republika HRVATSKA ima trenutno 11 zračnih luka koje imaju nacionalni status međunarodno dopuštenog graničnog prijelaza.

To su pojedinačno navedene slijedeće zračne luke:

1. Zračna luka ZAGREB

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 793165
Prognoza za 2002: cca. 2% povećanje
Zračne linije: Amsterdam, Bruxelles, Budimpešta, Pariz, Düsseldorf,
Rim, Frankfurt, Hannover, Istambul, London-Gattwick,
London-Heathrow, München, Mostar, Prag, Sarajevo,
Skopje, Moskva, Tel Aviv, Berlin, Beč, Varšava, Zürich,
Ljubljana

2. Zračna luka SPLIT

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 363071
Prognoza za 2002: cca. 5 % povećanje
Zračne linije: Frankfurt, Rim, Düsseldorf, Ljubljana, London, Pariz, Beč, Prag.

3. Zračna luka DUBROVNIK

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 297251
Prognoza za 2002: cca. 15% povećanje
Zračne linije:
London, Pariz, Frankfurt, Tel Aviv, Dublin, Berlin.

4. Zračna luka PULA

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 81786
Prognoza za 2002: cca. 25% povećanje
Zračne linije: Amsterdam, London, Manchester, Berlin, Düsseldorf.

5. Zračna luka RIJEKA

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 26658
Prognoza za 2002: cca. 3 % povećanje
Zračne linije: London, Vilnius, Köln, Düsseldorf, Tel Aviv.

6. Zračna luka ZADAR

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 11608
Prognoza za 2002: cca. 35% povećanje
Zračne linije: Beč, München, Augsburg, Amsterdam, Nowosibirsk.

7. Zračna luka OSIJEK

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 459
Prognoza za 2002: cca. 150% povećanje
Zračne linije: još nema redovnih zračnih linija

8. Zračna luka PLOČE

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 42
Prognoza za 2002: cca. 0 % povećanje
Zračne linije: još nema redovnih zračnih linija

9. Zračna luka LOŠINJ

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 2701
Prognoza za 2002: cca. 10% povećanje
Zračne linije: još nema redovitih zračnih linija

10. Zračna luka BRAČ

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 29475
Prognoza za 2002: cca. 20 % povećanje
Zračne linije: Beč, Linz, München, Augsburg, Klagenfurt, Innsbruck
Graz, Ljubljana, Mailand.

11. Zračna luka VRSAR

Broj putnika u međunarodnom prometu 2001g. : 1991
Prognoza za 2002: cca. 10 % povećanje
Zračne linije: Austrija, Njemačka, Italija, Slovenija

Infrastruktra:

U zračnim lukama navedenim od 1-7 su prostorije u dotičnim zgradama za putnike u međunarodnom prometu arhitektonski odijeljene od prostorija za putnike u domaćem prometu.

U zračnim lukama navedenim od 8 – 11 kontrole u međunarodnom prometu kao i u domaćem prometu odvijaju se u jednoj putničkoj zgradi.

2.4.1.2. Željeni cilj

Uvođenje i primjena Schengenskih kontrolnih standarda na zračnim lukama i uzletištima Republike Hrvatske.

2.4.1.3. Skiciranje postupaka i metoda za postizanje željenog stanja

- usklađivanje građevinske infrastrukture na zračnim lukama radi razdvajanja putnika
- stvaranje djelotvorne organizacije za provođenje granične kontrole i zadaća sigurnosti zračnog prometa
- izračunavanje kadrovskih potreba obzirom na Schengenske kontrolne standarde (= osiguravanje minimalne kontrole)
- opremanje i kvalificiranje policijskih službenika

2.4.2.1. Pomorske luke

2.4.2.1. Sadašnje stanje

Od ukupne duljine državne granice Republike Hrvatske sa susjednim zemljama, koja iznosi 3,332 km, 950 km otpada na plavu granicu, 28 km na državnu granicu s Italijom. Dok plava granica prema Sloveniji i Saveznoj Republici Jugoslaviji još nije određena, tako da se preostali dio plave granice nalazi u međunarodnim vodama.

Zadaće granične kontrole u lukama na moru provode se u sedam policijskih uprava. U pol. upravama postoje specijalizirane postaje pomorske policije, ukupno šest u kojima se osim zadaća granične kontrole vrše i zadaće pomorske policije. U miješanim policijskim postajama granična policajci ne vrše graničnu kontrolu samo na graničnim prijelazima na moru, već i u zračnim lukama odnosno na cestovnim graničnim prijelazima.

Policijske uprave su zbog provođenja operativno- preventivnih mjera podijeljene na teritorijalne sektore. Prilikom određivanja veličine i broja teritorijalnih sektora uzimaju se u obzir različiti faktori, kao npr. broj stanovnika na tom području, duljina državne granice, privredni razvoj i drugi važni uvjeti. Pri određivanju veličine teritorijalnog sektora na moru vodilo se računa o duljini državne granice, broju naseljenih otoka, veličini morske površine i broju plovila koji su na raspolaganju u policijskim upravama.

Postoji 13 stalnih međunarodnih graničnih prijelaza na moru I kategorije, te 6 graničnih prijelaza na moru II kategorije. Osim toga postoji 11 sezonskih međunarodnih graničnih prijelaza na moru II. kategorije. 5 pomorskih graničnih prijelaza I. kategorije nisu otvoreni.

2.4.2.2. Željni cilj

Utvrđivanje konkretnih brojki potrebnog kadra za područje luka i zaštitu plave granice.
Utvrđivanje organizacije graničnih prijelaza i prekograničnog prometa duž rijeke Dunav.
Usklađivanje postojećih struktura sa Schengenskim kontrolnim standardima.
Izrada strukture (organizacija i način rada) u cilju obnašanja zadaća u miješanim policijskim postajama na moru i kopnu.
Usklađivanje pravne tematike s kontrolom plovila u pomorskom prometu.

2.4.2.3. Skiciranje postupaka i metoda u cilju postizanja željenog stanja

Analiza brojčanog stanja kadra u mješovitim policijskim postajama.
Utvrđiti koja zapovjedna i interventna sredstva nedostaju u praksi da bi se postigli djelotvorniji standardi kontrole.
Procjena područja zadaća mješovitih policijskih postaja na kopnu i moru.
Analiza i utvrđivanje djelotvornosti postojećih odredaba za kvalitetnu zaštitu državne granice.

2.4.3. Željezničkih prijelazi

2.4.3.1. Sadašnje stanje

Na granici sa SRJ postoje dva željeznička granična prijelaza, a s Bosnom i Hercegovinom tri.
Na temelju političke situacije je razmjer sadašnjeg prekograničnog željezničkog prometa vrlo malen. To bi se međutim moglo promijeniti s normalizacijom političkog stanja u doglednom vremenu. Tada će se tradicionalne veze s između gore navedene dvije zemlje intenzivnije koristiti.

Između Hrvatske i Slovenije postoji osam graničnih prijelaza za međunarodni željeznički promet, od kojih se trenutno koristi 6. Između ove dvije zemlje je u pripremi Sporazum o suradnji pri graničnoj kontroli u željezničkom prometu.

Između Hrvatske i Mađarske postoje tri granična prijelaza koja se koriste. Od 1994 postoji Sporazum koji regulira prekogranični željeznički promet.

Zadaće granične kontrole u pravilu obnašaju tzv. mješovite policijske postaje tj. policijski službenici specijalizirani su za zadaće granične policije.

Granična se kontrola uglavnom provodi stacionarno, a sporadično se provodi granična kontrola na jednoj dionici u unutrašnjosti zemlje.

Za buduće obnašanje zadaća granične kontrole trenutačno nema dovoljno kvalificiranog osoblja. Isto vrijedi i za zapovjedna i interventna sredstva.

Daljnje pojedinosti o obnašanju zadaća granične kontrole mogu se naći u materijalima o trenutačnom stanju na terenu koje je izradila hrvatska strana.

2.4.3.2. Željeni cilj

a) Prilagođavanje zakonodavstva

Pored prilagođavanja zakona /propisa (ukoliko to još nije izvršeno) na području granične kontrole, te područja migracija i azila s susjednim državama potrebno je sklopiti sporazume o provođenju prekogranične kontrole za vrijeme vožnje na određenoj kontrolnoj dionici.

b) djelotvorno obnašanje zadaća granične policije

- Kako bi se osiguralo djelotvornije provođenje kontrole na svim područjima, potrebno je na odgovarajući način povećati kadar. Za izračunavanje potrebnog kadra predlaže se da se preuzme postupak kakav se koristi kod Savezne granične policije SR Njemačke, naravno prilagođen stanju u hrvatskoj graničnoj policiji. Taj bi postupak bio identičan s onim u Republici Austriji. Proračuni se moraju temeljiti na zahtjevima koji su proizašli iz EU- acquisa i posebnosti na pojedinim graničnim prijelazima (infrastruktura, prometna struktura i gustoća, plan vožnje, sastav putnika itd.)

- Preduvjet za uspješno i djelotvorno obavljanje granične kontrole u željezničkom prometu su odgovarajuće prostorije i funkcionalni radni uvjeti kojij trenutačno na većini graničnih prijelaza nema. Tako bi se trebalo omogućiti da se na svim graničnim prijelazima odnosno na kolodvorima, gdje se obavlja granična kontrola (stacionarno ili za vrijeme vožnje) osiguraju primjerene prostrije i za djelatnike iz tog dijela Hrvatske kao i za djelatnike susjedne države i to s potrebnom infrastrukturom.

Za uspješnu i djelotvornu graničnu kontrolu u željezničkom prometu od bitnog je značenja odgovarajuća tehnička oprema čija bi se vrsta i količina trebala odrediti.

c) Školovanje i stručno usavršavanje

Težišta stručnog usavršavanja (primjerna korisnicima) nalaze se na sljedećim područjima:

- EU- acquis i Schengenski priručnik
- Nacionalno zakonodavstvo u vezi s provođenjem granične kontrole
- Ukoliko će tada postojati: saznanja o sporazumima s susjednim državama o graničnoj kontroli
- Praktično usmjerene vježbe cijelog spektra granične kontrole u željezničkom prometu
- Znanje stranih jezika

2.4.3.3. Skiciranje postupaka i metoda za postizanje željenog stanja

- osnivanje radne grupe koja će imati za zadaću optimirati postupak provođenja granične kontrole kao i kadrovske potrebe te tehničku opremu za graničnu

- školovanje multiplikatora. Pri tom se nastojati postići kombinacija stručnog školovanja i odgovarajuće metodike i didaktike. Ako bi to bilo moguće, trebalo bi se u suradnji s hrvatskim stručnjacima sastaviti okvirni plan mjera stručnog usavršavanja.

3. Školovanje i stručno usavršavanje

3.1. Postojeće stanje

Obrazovanje i usavršavanje u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske

Temeljno obrazovanje – obrazovanje za zanimanje policajac

Temeljno obrazovanje u MUP-u RH provodi se u dva osnovna oblika obrazovanja:

1. redovno školovanje za zanimanje policajac
2. prekvalifikacija za zanimanje policajac.

Uz 1.

Svaki hrvatski državljanin mogao se nakon završetka 8-godišnje osnovne škole prijaviti za zanimanje policajca. Prijavljeni su morali proći kvalifikacijski ispit, te nakon toga su bivali primljeni na Policijsku akademiju. Školovanje je trajalo 4 godine.

Godine 1993/94. napušta se četverogodišnji program školovanja i prelazi se na dvogodišnji. Tu su budući policajci primani u školu nakon završena dva razreda neke srednje škole u dobi od 16-17 godina i kroz navedene dvije godine školovanja stekli srednju stručnu spremu i zanimanje policajac.

Člankom 130. Zakona o policiji (“Narodne novine”, broj 129/00), Srednja policijska škola se gasi (zadnja generacija izlazi iz škole u ljeto 2002. godine), a temeljna izobrazba će se nastavljati isključivo putem obrazovanja odraslih (prekvalifikacija).

Uz 2.

Godine 1990. i 1991. su, zbog ratnih prilika, organizirani kratki tečajevi za policajce, koji su održavani u policijskim upravama.

Prema okvirnim procjenama, takve kraće tečajeve tih je godina završilo između 5000 i 7000 policajaca (točnije podatke o prijemu ima kadrovska služba).

Teško je procijeniti koliko ih eventualno još radi u policiji, jer ih je mnogo u međuvremenu otišlo u mirovinu, dio ih je kroz program zbrinjavanja vezan uz novi ustroj zbrinut u drugim službama, dio je otpušten.

Od 1992. godine odvijao se temeljni tečaj u trajanju od 20 tjedana, a od 1997. godine ovaj tečaj traje 30 tjedana.

Posljednih godina temeljem Uredbe Vlade RH, stopiran je prijem u policijsku službu, pa se od tada temeljni tečaj nije ni odvijao.

Trenutno se pri Policijskoj školi, u suradnji sa stručnjacima iz SAD-a (Vlade Republike Hrvatske i SAD su potpisale ugovor o suradnji) izrađuje novi plan i program temeljne obuke za hrvatsku policiju.

Visokoškolsko obrazovanje

U RH se visokoškolsko policijsko obrazovanje provodi kroz Visoku policijsku školu, koja je također sastavni dio Policijske akademije.

Pri Visokoj policijskoj školi provode se tri programa:

- program stručnog studija za kriminalista (viša škola),
- program stručnog studija za diplomiranog kriminalistu (visoka škola)
- program sveučilišnog studija za diplomiranog kriminalistu (fakultet).

Sadržaji vezani uz obavljanje zaštite državne granice realiziraju se kroz kolegij – Nadzor državne granice.

Sadržajno se radi o 15 sati nastave – pravnih sadržaja iz područja nadzora državne granice i 15 sati vježbi, od toga su 2 sata posvećena Schengenskom sporazumu.

Specijalistička izobrazba za zaštitu državne granice

Specijalistička izobrazba se provodi kroz Odjel za stručno usavršavanje i specijalizaciju koji je također ustrojstveni dio Policijske akademije.

Težište usavršavanja u ovom području je prvođenje tečajeva granične policije. Ti tečajevi traju ukupno 6 tjedana, od čega 4 tjedna teorijske nastave (oko 125 sati) i dva tjedna praktične nastave na graničnim prijelazima (što u smjenskom radu iznosi oko 84 sata).

Na kraju tečaja za graničnu policiju polaže se pred ispitnim povjerenstvom završni ispit.

U periodu od 1992. godin tečaj je prošlo 3826 policajaca. Podatak o tome koliko ih trenutno radi na poslovima zaštite državne granice može se dobiti u Odjelu kadrovskih poslova ili Odjelu za državne granice.

Osim Tečaja granične policije, Odjel provodi ostale tečajeve usavršavanja kao npr. suzbijanje krijumčarenja ili ilegalnih migracija.

U planu je i program Tečaja stranog jezika (engleski/njemački) za graničnu policiju u trajanju od oko 2 tjedna odnosno 60 – 70 sati nastave.

Preustrojem MUP-a (sredina 2001. g.) poslove granične policije, pored specijaliziranih postaja granične policije, obavljaju i “mješovite” policijske postaje Ovdje je problematično to što poslove granične policije obavlja određeni broj policijskih službenika koji dosada nisu pohađali odgovarajući specijalistički tečaj za graničnu policiju. U svrhu njihove izobrazbe tijekom 2002. godine planirano je provesti 4 tečaja granične policije. Više od toga nije moguće zbog ograničenih financijskih sredstava i nedovoljnog broja stručnih predavača.

Predavači (odabir i osposobljavanje)

Što se tiče Policijske škole, koja provodi temeljnu izobrazbu, odnosno koja je provodila temeljnu izobrazbu, ona ima stalno zaposlene predavače koji imaju uz visoku stručnu spremu i pedagošku izobrazbu.

Visoka policijska škola također ima svoje stalno zaposlene predavače s pedagoškom izobrazbom.

Odjel za stručno usavršavanje i specijalizaciju nema zaposlene predavače. On koristi multiplikatore koje dogovara s Odjelom za državnu granicu. Ti multiplikatori su uglavnom iz:

- Policijske akademije – Visoke policijske škole
- MUP-a -Ravnateljstva – Odjela za državnu granicu
- policijskih uprava kao i
- vanjski suradnici (npr. za sadržaje iz područja carine – predavač iz Carinske službe i sl.).

Preko stručnog savjetnika se jamči usavršavanje multiplikatora.

Decentralizirano usavršavanje

Na lokalnom nivou (policijske uprave) provodi se **stručno usavršavanje policajaca.**

Svake godine, svaki policajac, prema Pravilniku o školovanju, usavršavanju, osposobljavanju i specijalizaciji, ima obvezu usavršavanja iz područja:

- teorijsko stručno usavršavanje
- opće tjelesne sposobnosti
- samoobrana/interventni trening,
- vještina gađanja.

Ukupno je to oko 100 – 120 sati obuke godišnje, a na kraju godine policajci imaju godišnju provjeru iz sva četiri područja.

Do sada je koordinacija decentraliziranog stručnog usavršavanja išla preko Odjela kadrovskih poslova, a ingerencija i obvezu organizacije su imale policijske uprave. To nije donijelo zadovoljavajuće rezultate.

Novim ustrojem, koordinaciju tog područja izobrazbe preuzet će u proljeće 2003. godine Odjel za stručno usavršavanje i specijalizaciju Policijske akademije. Zadaće tog Odjela će biti sljedeće:

- obuka instruktora iz policijskih uprava i stvaranje mreže multiplikatora,
- pedagoška izobrazba instruktora
- analiza obrazovnih potreba, izrada godišnjeg programa stručnog usavršavanja
- koordinacija i nadzor provođenja stručnog usavršavanja na terenu.

Problemi koje očekujemo s novom organizacijom:

- koordinacija i organizacijski dogovori s policijskim upravama,
- nedostatna materijalna oprema u policijskim upravama
- nedostatak kvalitetnih i iskusnih kadrova u nekim policijskim upravama,
- nedostatna povratna informacija o rezultatima obuke.

3.2. Željeni cilj

Obrazovanje

Usklađivanje programa temeljnog obrazovanja policijskih službenika sa programima stručnog usavršavanja i specijalizacije kadrova granične policije.

Usavršavanje (centralizirano)

Utvrđivanje potreba stručnog usavršavanja, odnosno specijalizacije policijskih službenika koji su već zaposleni ili predviđeni za obavljanje poslova granične policije.

Usavršavanje (decentralizirano)

Razvijanje decentralizirane koncepcije usavršavanja u svrhu proširivanja i aktualiziranja te stalnog daljnjeg razvoja polja djelatnosti koja će se primjenjivati na licu mjesta. Ovdje je potrebno pored dotične logistike (nastavnih sredstava, tehničke opremljenosti i opremljenosti prostora) imati također i odgovarajuće kvalificirano stručno osoblje (tutori).

Nastavno osoblje

Stručno osposobljavanje (uključujući didaktičko/metodičko) odnosno daljnje kvalificiranje odgovarajućeg broja predavača/multiplikatora s Policijske akademije i službi.

Infrastruktura

Stvaranje modernog načina obrazovanja i usavršavanja koji će biti primjeren odraslima ali isto tako orijentiran na djelovanje, uz za to nužnu infrastrukturu.

3. 3. Pregled postupaka I metoda za postizanje željenog stanja

OZNAK A CILJA	POSTUPAK/METODA
1.	Izrada plana programa temeljnog policijskog tečaja
2.	Izrada plana i programa permanentnog dopunskog stručnog usavršavanja policijskih službenika
3.	Edukativni posjet obrazovnom centru njemačke granične policije radi upoznavanja sa suvremenim nastavnim metodama (situacijska nastava i dr.)
4.	Seminar stručnih predavača njemačke granične policije poradi obuke predavača za specijalizaciju i stručno usavršavanje kadrova za graničnu policiju
5.	Izrada novog plana i programa tečaja granične policije
6.	Analiza potreba stručnog usavršavanja, odnosno specijalizacije postojećih kadrova granične policije
7.	Analiza potreba i obuka predavača za stručno usavršavanje i specijalizaciju za područje obrazovanja granične policije
8.	Izrada plana stručnog usavršavanja i specijalizacije na temelju utvrđenih potreba za obrazovanjem kadrova granične policije, odnosno potreba za stručnim predavačima
9.	Poboljšanje potrebne infrastrukture (nabava nastavnih sredstava, nabava ostale tehničke opreme koja se koristi pri obavljanju poslova granične policije) kako u Policijskoj akademiji radi provođenja specijalizacije kadrova granične policije, tako i u ustrojstvenim jedinicama na terenu radi provođenja stručnog usavršavanja
10.	Provedba stručnog usavršavanja i specijalizacije kadrova granične policije u praksi
11.	Analiza potreba za obrazovanjem nakon kadrovskog popunjavanja granične policije

C Twinning-Concept – Komponenta Nadzor državne granice-

I. Cilj i svrha partnerske aktivnosti

1. Cilj

1.1 Temeljno načelo

Ovaj Twinning – projekt za komponentu Nadzor državne granice, koji se temelji na Nacionalnom akcijskom planu služi postepenom približavanju Republike Hrvatske EU-standardima («Acquis Communautaire») u područjima:

- prilagodba zakonodavstva
- učinkovito obnašanje zadaća
- obrazovanje i usavršavanje

Radi se o uspostavljanju jednog učinkovitog sustava kontrole i zaštite državne granice uz uključivanje svih nadležnih hrvatskih službi kao i uz prekograničnu nadnacionalnu suradnju (integrated border management).

Mjerilo kvalitete jest sigurnosni standard kojeg zahtijeva EU kod nadzora trenutnih i budućih vanjskih granica EU-a a sukladno pravilima Schengena, koja su navedena u Amsterdamskom Sporazumu. Strateški dugoročni cilj jest dalekosežno, sukcesivno postizanje EU standarda u svim relevantnim granično-policijskim područjima.

1.2 Očekivani rezultati:

Obrada prijedloga za prilagodbom granično-policijskih relevantnih zakonskih propisa EU standardima; osobito zakona o nadzoru državne granice. Cilj je usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnim sustavom EU-a kao i obrada teorijskih osnova za nužne promjene zakona, propisa, uredbi i ostalih odredbi.

- Razrađivanje osnova za međunarodne sporazume sa susjednim zemljama.

- Razvijanje strategijskog koncepta za djelotvorno i učinkovito obnašanje policijskih zadaća na kopnenim granicama
 - Koncept za nužne mjere u područjima kadroviranja, IT-strukture i tehničke opreme/interventnih sredstava, kao i kontrole u zračnim lukama, pomorskim lukama i željezničkim prugama koje prelaze granicu
 - Razrada nastavnih planova za obrazovanje i usavršavanje različitih razina nadležnih za graničnu kontrolu te programa za obrazovanje za predavače (policijski stručni predavači)
 - Razrada ideja za optimizacijom policijskog ustroja i organizacije
 - Poboljšanje suradnje hrvatske policije s graničnim policijama susjednih zemalja
 - Saznavanje investicijske potrebe za kadrovsko i materijalno kvalificiranje hrvatske policije

2. EU-Acquis

1999/435/EG: Odluka Vijeća od 20. svibnja 1999. za određivanje shengenskog acquisa u svrhu utvrđivanja pravnih osnova za svaku odredbu i svaku odluku, koje tvore ovaj acquis, prema temeljnim odredbama Ugovora za osnivanjem Europske Zajednice i Ugovora o Europskoj Uniji

1999/436/EG: Odluka Vijeća od 20. svibnja 1999 za utvrđivanjem pravnih osnova za pojedinačne odredbe i odluke, koje tvore schengenski acquis, prema temeljnim odredbama Ugovora za osnivanjem Europske Zajednice i Ugovora o Europskoj Uniji.

1999/C 19/01: Akcijski plan Vijeća i Komisije za provođenje odredaba Ugovora iz Amsterdama o izgradnji prostora slobode, sigurnosti i prava (Bečki akcijski plan).

Dokument: «Acquis Europske Unije i njenih zemalja članica u području pravosuđa i unutarnjih poslova», Octopus (99)2, Vijeće Europske Unije 6473/3/98 REV 3, I Azil, III Migracije.

Od posebnog su značenja ostali ugovori i sporazumi između Europske Unije i trećih zemalja kao i razni sporazumi o pridruživanju i odluke Vijeća za pridruživanje.

U skladu s odlukama Vijeća o integraciji schengenskog *acquisa* od posebnog značenja je i poglavlje IV EU-Ugovora. S tim u vezi moraju se uzeti u obzir i odredbe schengenskih ugovora, odluke Izvršnog odbora Schengena te posebno odredbe Zajedničkih konzularnih instrukcija, kao i odredbe priručnika VISION i SIRENE, u kojima su objašnjene tehničke pojedinosti.

Kao orijentacijski okvir služi nadalje «EU schengenski katalog» iz veljače 2002. god. kojeg je izdalo Vijeće Europske Unije uz «Preporuke i najbolje prakse» za kontrolu vanjskih granica.

3. Sadržaj Projekta partnerstva

3.1. Struktura

3.1.1. Prilagodba zakonodavstva

3.1.2. Učinkovito obavljanje zadaća

- Organizacijski i kadrovski koncept
- Tehničko opremanje/sredstva za intervenciju
- IT-struktura
- Specifičnosti prekograničnog zračnog, pomorskog i željezničkog prometa

3.1.3. Obrazovanje i usavršavanje

3.2. Postupanje i pravila

3.1.4. Općenito

Temelj za prikladan sastav jednog međunarodnog partnerstva zemalja su dotična iskustva iz dosadašnjih twinning projekata koje je vodila Njemačka, kao i ideja o «country teamu» koju je razvila Jedinica za podršku («Support Unit») Pakta o stabilnosti, a koja se u praksi pokazala opravdanom. Pokazalo se, da je jedno trilateralno partnerstvo zemalja, u kojem jedan senior partner zajedno s junior partnerom pruža podršku trećoj zemlji kao adresatu projekta, posebno prikladno za ciljano usmjereno djelovanje. Stoga će se i nadalje planski razvijati radno partnerstvo između Njemačke i Slovenije za dobrobit Hrvatske kao «modela» za jednu takvu konstrukciju.

Savezno Ministarstvo unutarnjih poslova Savezne Republike Njemačke, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Slovenije će zajedno implementirati jedan projekt, koji će biti usmjeren na stvaranje jednog učinkovitog sustava za nadzor državne granice Republike Hrvatske. Sastavni dio projekta je slanje savjetnika u procesu stabilizacije i pridruženja (SA) iz Savezne granične policije Njemačke u Republiku Hrvatsku u trajanju od četrnaest mjeseci, kao i provođenje niza popratnih mjera, u kojima će biti angažirani daljnji stručnjaci.

Radni jezici bit će u načelu njemački ili engleski. Prevoditelji za hrvatski jezik bit će u nužnom opsegu angažirani od strane Hrvatske u okviru radionica/seminara kao i za prijevode materijala. SA-u će u okviru njegovih zadaća pomagati prevoditelji.

Dogovor o partnerstvu pored konzorcijskog dogovora bit će sastavljen na njemačkom jeziku.

3.1.5. Djelovanje SA (savjetnika)

SA će savjetovati hrvatske službe u svim važnim pitanjima te će pružati podršku u obrazovanju i usavršavanju trenera.

Ured SA-a bit će smješten u Ministarstvu unutarnjih poslova u Zagrebu te opremljen svim nužnim sredstvima poput telefona, faksa, kompjutera, printera i namještaja, tako da mu se omogući uspješan rad.

Opće zadaće SA-a:

- Pružanje pomoći i koordiniranje aktivnosti u Hrvatskoj.
- Stalno savjetovanje hrvatske policije u svrhu postizanja ciljeva projekta
- Analiza slabosti u pojedinačnim područjima i eventualno ponovno rukovođenje, provjera rezultata, kontrola aktivnosti u Hrvatskoj – kao trajna zadaća.
- Koordinacija početaka i završetaka twinning projekata koji se paralelno odvijaju
- Priprema akcijskih planova i izvještaja, dogovori termina.
- Stalna kontakt osoba njemačkog, slovenskog i hrvatskog voditelja projekta.
- Savjetovanje hrvatske strane kod suzbijanja korupcije

3.2.3 Smjernice i namjere

Republika Hrvatska i država članica Njemačka obvezuju se daće zajedno raditi na realiziranju Projekta partnerstva, pri čemu će Republika Hrvatska poduzeti sve mjere za stvarno provođenje zajednički pripremljenih reformi.

Obje strane bi izričito pozdravile da susjedna zemlja Hrvatske sudjeluje u projektu kao junior partner.

Ideja «country teama» koju je razvio Pakt o stabilnosti za jugoistočnu Europu mogla bi biti model.

Pojedinačno je predviđeno slijedeće:

- Završna analiza trenutnog postojećeg stanja
- Stvaranje jednog globalnog koncepta (strateškog plana) policije za osiguranje granica:
- Strukturiranje upravljanja kadrovima i nužne mjere za ublažavanje mogućih socijalnih problema:

- Određivanje tehničkih zahtjeva i financijskih sredstava, koji su nužni za poboljšanje IT-sustava i za investicije u tehničko opremanje u određenim vremenskim razmacima;
- Pružanje podrške u stvaranju jednog učinkovitog sustava obrazovanja i usavršavanja,
- Razrađivanje detaljnog izvješća o nužnoj tehničkoj opremi zračnih i pomorskih luka kako bi se mogle provoditi granične kontrole sukladno EU Acquisu.
- Razrađivanje detaljnog izvješća o «prekograničnoj suradnji»;
- Prilagođavanje zakona i pravilnika EU-Acquisu (razrada nacrtu zakona);
- Pružanje podrške pri pravilima Twinning-CARDS programa i postupaka (vezano za financijska sredstva, koja će biti isplaćena za izgradnju institucija i za investicije za tehničko opremanje i IT-opremu.

Hrvatska će slanjem stručnjaka iz odabranih stručnih područja doprinijeti realizaciji navedenog sustava.

Hrvatska će provesti nužne mjere za novo strukturiranje hrvatske policije koje će biti zajedno razrađene u okviru twinning projekta tako da te mjere budu zaključene s odvijanjem CARDS programa (2006).

Uzimajući u obzir navedeno Projekt će nastojati ostvariti cilj stvaranja učinkovitog i svrsishodnog ustroja i organizacije granične policije. Hrvatska policija treba postići provođenje kontrole i zaštite (vanjskih) granica i policijskih kompenzacijskih mjera sukladno EU standardu.

Naposljetku trebali bi se otvoriti putovi za jednu usku suradnju s zemljama članicama EU kao i sa državama pridruženim članicama.

Ciljevi bi se trebali postići u cjelini kroz korištenje slijedećih sredstava:

- Savjetovanje putem stručnjaka (savjetnik iz savezne granične policije i kratkoročni stručnjaci iz Njemačke i Slovenije)
- Studijski i radni posjeti
- Radionice i seminari
- Stalna evaluacija i vođenje projekta od strane gremija voditelja

II. Provođenje Projekta partnerstva

1. Strukturiranje projekta

A. načelna struktura projekta

Projekt za stvaranjem jednog učinkovitog sustava za nadzor državne granice bi se trebao odvijati u **dvije faze**.

Pojedinačno bi se trebale odvijati slijedeće aktivnosti:

- Faza 1

Završna analiza hrvatskog ustroja i organizacije na temelju rezultata Fact-Finding-Mission NAP-a. Razrada jednog cjelovitog koncepta prilagodbe. Rezultat prve faze je kompletno poznavanje svih zahtjeva, koji proizlaze iz pojedinih područja pravnog poretka EU-a, uključujući odredbe Amsterdamskog Ugovora. Nadalje, ova prva faza služi i da se stručnjaci kao i SA upoznaju u dovoljnoj mjeri s aktualnom situacijom u Hrvatskoj.

- Faza 2

Provođenje projekata u odabranim dijelovima područja (aktivnosti)

Objekti faze bi se trebali, ukoliko to bude potrebno, podupirati ciljanim pratećim mjerama u obliku

- Korištenje SA-a
- Korištenje kratkoročnih stručnjaka,
- Seminara i radionica
- Studijski boravci.

Faze će se u načelu provoditi jedna iza druge, no moguće je da se one vremenski i sadržajno budu zahvaćale. Teme i prateće mjere osmišljavat će se ciljano u dogovoru s njemačkim, slovenskim i hrvatskim službama nakon dotičnih zahtjeva tijekom projekta. Pritom se mogu uspostaviti kontakti sa stručnjacima iz službi ostalih zemalja- članica EU-a, koji npr. mogu sudjelovati na seminarima i radionicama kao docenti/referenti.

Sukladno odredbi (mjerilu) financiranja kroz «Twinning pod CARDS-programom» projekt će započeti 01. rujna 2002. i završiti 31. listopada 2003.

Prva faza bi trebala završiti 31.12.2002. uključujući snimanje postojećeg stanja i razrađivanje koncepta prilagodbe, koji bi zatim trebao biti predložen Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske na odobrenje. Ovaj koncept nadopunjuje i konkretizira Nacionalni akcijski plan (NAP).

Faza 2 će, ukoliko to bude smisljeno i potrebno, biti podijeljena u dva koraka:

Prvi korak – nadograđujući dopunjenu analizu prve faze i detalja koji su definirani u zahtjevima za prilagodbom hrvatske (granične) policije slijedi razrađivanje polaznih točaka za realiziranje pojedinačnih komponenti (aktivnosti) u okviru Dogovora o partnerstvu. Rezultat ovog stupnja bit će izrada pisanih osnova za razradu strateških dokumenata. Ovaj korak bi trebao završiti do 31.03.2003.

Drugi korak - razrada konkretnih mjera – mora biti završena za sve projekte do najkasnije 30. 09. 2003. Rezultati ovog koraka bit će okvirni koncepti za strateške dokumente, u kojima će biti definirane nužne mjere za stvaranje jedne učinkovite granične kontrole i zaštite državne granice, te koji će osigurati prilagodbu svim važnim uvjetima EU Acquisa.

1.2. Upravljanje projektom

Mjesečni plan akcije upravlja u obliku "radnog plana" radne posjete Hrvatskoj njemačkih i slovenskih eksperta te studijske boravke hrvatskih eksperta u Njemačkoj, drugim članicama EU kao i ostalim državama (npr. Sloveniji).

Ovaj akcioni plan u načelu mjesečnih susreta odgovornih ljudi u projektu i SA će naizmjenice sastavljati Njemačka, Hrvatska i Slovenije te će predložiti EU. S posebnim razlogom može se odustati od tog pravila, pri čemu ipak treba osigurati, da se najmanje jedanput kvartalno održi sastanak u Hrvatskoj. Kao dopuna ovome će rukovoditelj projekta sastaviti tekuću dokumentaciju o poduzetim mjerama. SA i slovenski rukovoditelji projekta isporučuju njemačkom voditelju projekta mjesečna izvješća o obavljenim radnjama.

Za pripremu i usuglašavanje aktivnosti projekta kao i evaluaciju rezultata rada održat će se dogovor sa svim kratkoročnim ekspertima koji sudjeluju u radu, sa rukovoditeljima projekta (NJ, HR, SLO) i SA u početku projekta kao i daljnji dogovor za vrijeme projekta u Rosenheimu. Ovi dogovori mogu se radi racionalnosti kombinirati s mjesečnim dogovorima rukovodstva projekta.

1.2. Uporaba SA

Faza 1

Aktivnost SA počinje tako da se on najprije u trajanju jednog mjeseca intenzivno i u tijesnoj suradnji sa suradnicima iz hrvatskih tijela upoznaju s ustrojem hrvatske policije, njezinom opremom kao i provedbom mjera na granici te se detaljno upozna s postojećom pravnom regulativom.

zatim počinje njegova analitička i savjetodavna djelatnost, koja se bavi sljedećim sadržajnim težištima i prilagođava konkretnim potrebama hrvatskih tijela.

- analiza trenutnog ustroja i procesa rada hrvatske (granične) policije, pri čemu je potrebno uzeti u obzir posebice sljedeće faktore:
 - trenutna brojnost osoblja i njegova raspodjela
 - analiza zadataka i uzimanje u obzir drugih tijela koja obavljaju zadaće granične zaštite, odnosno daljnjih istraga (carina, temeljna policija)
 - struktura tijela/raščlamba policije
 - nadležnosti pojedinih ustrojstvenih dijelova
 - suradnja s drugim tijelima (posebice pravosuđem i tijelima za strance)
 - putovi zapovijedanja i komuniciranja
 - razine odgovornosti i odlučivanja (delegacija kompetencija)
 - obrazovanje i usavršavanje
- analiza važećih pravnih osnova za uvezivanje policije u cjelokupnu strukturu uprave u svjetlu važećeg Acquisa EU na području zaštite granice
- savjetovanje hrvatske strane pri izradi koncepta strategije za prestrukturiranje hrvatskih policijskih snaga s obzirom na EU-Standard

Faza 2

Provedba projekata u izabranim segmentima radi postizanja efikasnih kontrolnih i zaštitnih standarda na granicama.

Na osnovi koncepta prilagodbe izrađenog u fazi 1 razvija SA u tijesnoj suradnji s hrvatskim, njemačkim i slovenskim ekspertima konkretne prijedloge i projekte u sljedećim segmentima:

- ✓ promjena i prilagodba zakonodavstva
- ✓ razvoj koncepta ustroja i uporabe osoblja
- ✓ savjetovanje kod stvaranja odgovarajućih tehničkih financijskih pretpostavki za adekvatnu IT-strukturu

- ✓ savjetovanje kod stvaranja odgovarajućih tehničkih financijskih pretpostavki u području tehničke opreme/sredstava rada
- ✓ savjetovanje kod stvaranja odgovarajućih organizacionih, tehničkih i financijskih pretpostavki u području obrazovanja i usavršavanja
- ✓ savjetovanje kod stvaranja odgovarajućih pretpostavki u području aerodroma kao i u području željezničkih veza i pomorskih luka

Za realizaciju planiranih ciljeva predlaže se podjela u dva koraka:

- A. Priprema temeljnih polaznih točaka za mjere koje treba provesti
- B. Priprema mjera i prva provedba

2. Provedba partnerske suradnje u sljedećim komponentama

2.1 Prilagodba zakonodavstva

2.1.1.

Izrada zakona o zaštiti državne granice u kojemu će biti ugrađeni standardi EU, koji se odnose na nadzor granice. Temelj su odredbe zakona o zaštiti osobnih podataka koji se nalazi u izradi te koji će biti izrađen prema načelima Europskih konvencija, koje uređuju područje primjene i zaštitu osobnih podataka. Kod usuglašavanja zakona o Zaštiti državne granice potrebno je dio ovog zakona u svezi prometa oružjem preko granice umetnuti u zakon o oružju.

Faza 1

1.Korak:

Analiza i utvrđivanje učinkovitosti postojećih propisa za kvalitetnu zaštitu državne granice.

analiza i utvrđivanje dijelova starog zakona, koji ne odgovaraju standardima EU.

Ovaj korak će se provesti tijekom trodnevne radne posjete Zagrebu s dva njemačka i jednim slovenskim ekspertom.

Vremenski okvir: 2 mjeseca (do 31.10.02.)

2. Korak:

Utvrđiti, koje odredbe nedostaju u praksi i trebalo bi ih uvrstiti u novi zakon radi postizavanja učinkovite zaštite granice.

Utvrđiti, koji standardi EU ne postoje u starom zakonu, a koje bi trebalo uvrstiti.

Za ovaj korak potrebno je predvidjeti trodnevnu studijsku posjetu Njemačkoj radne grupe od 4 čovjeka iz hrvatskog MUP-a, a sudjelovat će dva njemačka i jedan slovenski ekspert.

Vremenski okvir: 2 mjeseca (do 31.12.02.)

Ovu fazu potrebno je zaključiti do 31.12.02.

Faza 2.

1. Korak:

Priprema zakonskog teksta zakona zaštiti državne granice i objašnjenja.

U ovom koraku će se održati dvije radne posjete.

Jedna trodnevna radna posjeta Zagrebu dvaju njemačkih eksperata i jednog slovenskog eksperta. te trodnevni studijski boravak četveročlane radne grupe hrvatskog MUP-a u Njemačkoj.

Vremenski okvir: 4 mjeseca (do 30.04.03.)

2. Korak:

Za vrijeme ovog koraka održat će se međuresorno usklađivanje zajednički izrađenog zakonskog teksta. Kod završnog usklađivanja u svezi teksta mogla bi potporu pružiti dva eksperta iz Njemačke te jedan ekspert iz Slovenije za vrijeme trodnevne radne posjete Zagrebu.

- 2.1.2** evidentiranje i skiciranje bilateralnih sporazuma o prekograničnoj policijskoj suradnji s državama, s kojima ona nije dovoljno ostvarena. S ovim zakonom potrebno je urediti međunarodnu policijsku suradnju posebno u dijelu o nadzoru državne granice.

Faza 1

Konačna inventura nepostojećih propisa i izlistavanje potreba za propisima u svezi prakse EU.

Za ostvarenje ovog koraka služi trodnevna posjeta Republici Hrvatskoj, kojoj će sudjelovati 2 eksperta iz Njemačke i 1 ekspert iz Slovenije (vidi brojku 2.2.2. – 1. korak).

Vremenski okvir: do 31.12.2002.

Faza 2

Izrada nacrtu međunarodnih sporazuma s onim susjednim državama s kojima ne postoje do sada sporazumi ili su nedovoljni. Pri tome je potrebno uvažiti sve aspekte dotične državne granice i razvoj međudržavnih odnosa. Za ostvarenje će se održati trodnevna studijska posjeta Njemačkoj, u kojoj će sudjelovati 4 eksperta iz Republike Hrvatske.

Vremenski okvir: 31.07.2003.

2.1.3. Priprema pravnih akata, putem kojih bi se stvorile pretpostavke za kvalitetnu suradnju svih tijela koja se nalaze na graničnim prijelazima i poboljšala međuresorna suradnja.

Sadašnju praksu operativne međuresorne suradnje svih tijela koja su zadužena za kontrolu i nadzor državne granice potrebno je evidentirati, popisati deficite i probleme, te izraditi zajednička rješenja s ciljem, da se nadzor granice digne na višu razinu učinkovitosti, uključujući i skraćena vremena kontrole.

Za ovo je predviđen trodnevni studijski boravak za 4 hrvatska eksperta Njemačkoj, pri čemu će sudjelovati 2 njemačka i 1 slovenski ekspert.

Nadalje se predviđa trodnevna radna posjeta dvaju njemačkih i 1 slovenskog eksperta Hrvatskoj.

2.2. Efikasno obavljanje zadaća

2.2.1 *Koncept ustroja i uporabe osoblja*

Cilj:

Razvoj konciznog i učinkovitog koncepta ustroja i uporabe osoblja za hrvatsku policiju u zaštiti granice uz uvažavanje standarda EU u području zaštite granice.

U ovo pripadaju posebice:

- a) ustrojavanje samostalne granične policije u okviru Ravnateljstva policije
- b) uporaba stručno kvalificiranog osoblja u nužnom opsegu
- c) učinkovito izvršavanje zadaća u području graničnih kontrola i nadzora državne granice orijentiranog prema Acquisu EU.

Faza I

Slijedi ažurirano snimanje kadrovskog i organizacionog zatečenog stanja u hrvatskoj policiji u zaštiti granice. Posebice je potrebno sistematski snimiti točan broj policijskih djelatnika koji su doista na raspolaganju za graničnu službu. Posebna težišta pri tome tvore granica prema BiH te SRJ. Pored graničnih prijelaza je prije svega potrebno analizirati plavu i zelenu granicu. Nadalje je na temelju razine obrazovanja potrebno ocijeniti uporabnu vrijednost snaga.

Zajednička radna posjeta Hrvatskoj jednog njemačkog i jednog slovenskog eksperta u trajanju pet dana.

Vremenski okvir: 31.12.2002.

Faza II

1. Korak:

- izrada prijedloga za načelni organizacioni koncept granične policije na regionalnoj i lokalnoj razini.

Zajednička radna posjeta Hrvatskoj jednog njemačkog i jednog slovenskog eksperta u trajanju 5 dana.

Vremenski okvir: 28.02.03.

2. Korak:

-izrada kriterija i formule za izračun potrebe osoblja za zaštitu državne granice prema standardima EU

-priprema osnova iz izračunavanje potreba osoba (kategoriziranje graničnih prijelaza, sektorizacija državne granice itd.)

-detaljna izrada/konkretiziranje koncepta ustroja granične policije na regionalnoj i lokalnoj razini

-izračun potrebe osoblja

Zajednička radna posjeta Hrvatskoj po jednog njemačkog i jednog slovenskog eksperta u trajanju 5 dana.

Vremenski okvir: 30.09.2003.

U fazi II održat će se 2 studijska boravka u Njemačkoj za tri hrvatska eksperta u trajanju od 5 dana.

2.2.2. Tehnička oprema/sredstva rada

Zatečeno stanje

Tehnička oprema i sredstva rada hrvatske policije trenutno nisu dostatna te su dijelom zastarjela. Posebice nedostaje visokokvalitetni uređaj za provjeru dokumenata kao i učinkoviti nadzor zelene granice. Nadalje, hrvatska policija nije dovoljno mobilna s obzirom na nedostatak terenskih vozila kao i policijskih patrolnih čamaca za nadzor plave granice.

Cilj kojemu se teži

U okviru ovog projekta potrebno je u jednom od prvih koraka toliko poboljšati materijalnu opremljenost kako u kontroli prekograničnog prometa, tako i u službama nadležnim za nadzor granice, da dođe do bitnog povećanja standarda u kontroli i nadzoru kao i pokretljivosti.

Faza 1

Potpuno obuhvaćanje sve trenutno raspoložive tehničke opreme/sredstava rada u svim policijskih službama, koje (također) obavljaju zadaće granične policije.

Težišta su:

- pokretljivost, uključujući i mogućnost, da se brzo prebaci pojačanje na bilo koje mjesto
- nadzor zelene granice, posebice noću
- vještina prepoznavanja osoba koje se žele prokrijumčariti na graničnim prijelazima
- mogućnost provjere dokumenata
- nadzor plave granice

Radna posjeta Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i jednog eksperta iz Slovenije od po 5 dana.

Studijski boravak u Njemačkoj troje eksperata iz Hrvatskoj u trajanju 4 dana.

Vremenski okvir: 31.12.2002..

Faza 2

1. Korak

Detaljna izrada redoslijeda hitnosti za nabavu tehničke opreme/sredstava rada radi podizanja standarda (WAS).

Utvrđivanje taktičkih težišta odnosno službi kojima se prioritetno mora poboljšati oprema (WO).

Težišna područja su granice prema BiH i "Srbiji".

Mjerilo za prosudbu su standardi Schengenskog priručnika kao i relevantna iskustva iz Njemačke i Slovenije, koja se trebaju reflektirati na realnu situaciju u Hrvatskoj.

Radna posjeta Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i 1 eksperta iz Slovenije od po 5 dana-

Studijski boravak u Njemačkoj troje eksperata iz Hrvatske u trajanju 4 dana.

Vremenski okvir: 31.03.2003.

2. Korak:

Uključivanje hrvatskih zapovjednika i instruktora u problem nove tehničke opreme/sredstava rada koja se treba nabaviti. Za ovaj krug sudionika potrebno je koncipirati koncepte korištenja (npr. uporaba DoKu-Box, termovizije, CO2-sonde), kako bi se osigurala učinkovita uporaba ovih uređaja. Nadalje je s hrvatskim stručnjacima potrebno razraditi pogodne putove za nabavku još potrebne opreme/sredstava rada; pri tome je također potrebno informirati hrvatsku stranu o europskim smjernicama za dodjelu. Radi osiguranja trajnog, integriranog procesa opremanja, potrebno je u hrvatskoj policiji od tehničkih taktičkih specijalista sastaviti jednu radnu grupu, koja bi trajno procjenjivala potrebu za tehničkom opremom/sredstvima rada, upravljala izborom, nabavom i dostavom tehničke opreme/sredstava rada, te razvili koncepte školovanja i korištenja. Pri tome će ju savjetovati i podupirati njemački i slovenski stručnjaci.

Dvije radne posjete Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i jednog iz Slovenije u trajanju 4 dana. Jedan studijski boravak u Njemačkoj troje hrvatskih eksperata u trajanju 4 dana.

Vremenski okvir: 30.09.2003.

2.2.3. IT-struktura

Izvedena iz dugoročnog cilja

- ✓ pripreme i prilagodbe veza za podatke između međunarodnih graničnih prijelaza, policijskih službi u graničnom području i dotičnih središnjih službi kao i između (granične) policije i drugih tijela sigurnosti (npr. tijela za strance, pravosuđe, prijavni uredi)
- ✓ ustrojavanje i prilagodba banki podataka
- ✓ prikupljanje podataka na graničnim prijelazima
- ✓ ustrojavanje sistema radio-veza na cijelom području države prema kriterijima EU.

isto tako je uz uvažavanje standarda u zaštiti podataka potrebno razviti koncept postupnog razvoja postojećih sustava. Pri tome je potrebno uvažiti kako tehničke aspekte, tako i one programsko-tehničke te one za zaštitu podataka.

Faza 1

Potrebno je uključiti završnu i potpunu procjenu zatečenog stanja s utvrđivanjem službi na koje se stavlja naglasak, koje će u procesu ustroja imati prednost. Rezultat je potrebno uključiti u načelan strategijski plan za IT (uključujući radio sustav veza na cijelom ozemlju, a koji sadrži postupan slijed (stupnjevi ustrojavanja) hrvatske IT-opreme sukladne EU.

Za ovo je predviđena radna posjeta Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i jednog iz Slovenije u trajanju od 3 dana. nadalje je potreban četverodnevni studijski boravak u Njemačkoj dvaju eksperata iz Hrvatske.

Vremenski okvir: 31.12.02.

Faza 2

Razrada konkretnih koraka, koji su sadržani u strateškom planu IT (uključujući i sustav radio-veza na cijelom ozemlju) te se moraju prioritetno realizirati. Nadalje se moraju razraditi prijedlozi za optimiranje postojeće IT infrastrukture kako bi se sve potrebne datoteke mogle učiniti uporabljivima za zaštitu državne granice (bez nabave!).

Radna posjeta Hrvatskoj dvaju njemačkih i jednog slovenskog eksperta u trajanju tri dana.

Vremenski okvir: 31.03.03.

Hrvatski zapovjednici i eksperti nadalje se moraju opsežno informirati o SIS-u i uvjetima za njegovu eventualnu implementaciju u hrvatski IT-sustav. Potrebno je izraditi okvirni plan za ustroj državne strukture SIS.

Radna posjeta Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i jednog eksperta iz Slovenije u trajanju 3 dana.

Studijski boravak u Njemačkoj kod N-SIS dvaju hrvatskih eksperata u trajanju od 4 dana.

Vremenski okvir: 30.06.03.

Razrada koncepta za preuzimanje aktualnih standarda za prijenos i obradu slike kao i za daljnji razvoj i prevođenje daktiloskopske centralne datoteke na standarde EU (AFIS).

Radna posjeta Hrvatskoj dvaju eksperata iz njemačke i jednog iz Slovenije u trajanju 3 dana.

Vremenski okvir: 30.09.03.

2.2.4. Specifičnosti prekograničnog pomorskog, zračnog i željezničkog prometa

Cilj je uvažiti taktičke, organizacione, tehničke i građevinske posebnosti ovih oblika prekograničnog prometa te uvezati u integrirani sustav granične zaštite visoke kvalitete. Utoliko je ova komponenta karakter presjeka pošto su sve ostale komponente projekta sadržane u specifičnom izražaju. Težište je djelotvorno suzbijanje ilegalnih ulazaka i ostalog prekograničnog kriminaliteta.

Faza 1

- ⇒ potpuno snimanje stanja svih aerodroma i uzletišta
 - da li postoji strogo fizičko razdvajanje tijekova putnika na aerodromima s međunarodnim prometom
 - analiza organizacije rada radi provedbe granične kontrole o obavljanja zadaća u sigurnosti zračnog prometa
 - ispitivanje tehničke opreme/sredstava rada, uključujući IT uređaje i uređaje za kontrolu zračne sigurnosti
- ⇒ potpuno snimanje stanja u graničnom željezničkom prometu
 - kontrole šupljina u putničkim vlakovima
 - kontrole regionalnih i međunarodnih teretnih vlakova
 - kontrole auto-vlakova (ukoliko su predviđene ili planirane)
 - postojanje ugovora sa susjednim zemljama o mogućnostima granične kontrole u vlakovima u kretanju na teritoriju druge zemlje
 - način i opseg uvezivanja željezničkih društava u zahtjeve granične kontrole
 - raspoloživost tehničke opreme/sredstava rada uključujući IT
- ⇒ potpuno snimanje stanja u graničnom pomorskom prometu
 - procjena svih pomorskih luka
 - u kojoj su mjeri implementirani propisi sukladni Schengenskom standardu odnosno stvorene pretpostavke za to
 - raspoloživost tehničke opreme/sredstava rada uključujući IT
 - Vrsta i opseg nadzora pomorske granice

Dotične rezultate potrebno je obuhvatiti u dokumentima. Pri tome je potrebno razviti prijedloge za efikasnu kontrolnu aktivnost sukladnu EU. Posebno je potrebno istaknuti hitne ciljeve i područja taktičkih težišta.

Po svakom podpodručju jedna radna posjeta Hrvatskoj 1 eksperta iz Njemačke i 1 eksperta iz Slovenije u trajanju 4 dana (aerodromi 3 dana).

Po svakom podpodručju 1 studijski boravak u Njemačkoj dvaju eksperata iz Hrvatske u trajanju 4 dana (aerodromi 3 dana).

Vremenski okvir: 31.12.02.

Faza 2

Izrada koncepta optimizacije.

- ⇒ za aerodrome i pomorske luke
 - podizanje obrazovnog standarda uključenih policijskih djelatnika putem koncipiranja kataloga obveza za ciljeve usavršavanja
 - izračun potrebe za osobljem
 - utvrđivanje konkretnih većih potreba za tehničkom opremom/sredstvima rada uključujući IT
 - iniciranje budućeg partnerstva između aerodroma i pomorskih luka u Hrvatskoj s istim ustanovama u Njemačkoj i Sloveniji
- ⇒ za granični željeznički promet
 - podizanje razine obrazovanja uključenih policijskih djelatnika putem koncipiranja kataloga obveza za ciljeve usavršavanja
 - izračun potrebe za osobljem
 - utvrđivanje konkretnih većih potreba za tehničkom opremom/sredstvima rada uključujući IT
 - izrada prijedloga za izradu ugovora za granične kontrole u vlakovima u pokretu na teritoriju druge države
 - izrada prijedloga za jače uvezivanje željezničkog društva u granične zahtjeve

Dotične rezultate potrebno je obuhvatiti u zaključnim dokumentima, koji trebaju tvoriti osnovu za razvoj ovih posebnih oblika graničnog promet u okviru granične policije.

Po podpodručju su predviđene dvije radne posjete Hrvatskoj (aerodrom 1 radna posjeta) po jednog eksperta iz Njemačke i 1 eksperta iz Slovenije u trajanju 4 dana (aerodrom 3 dana). Nadalje po podpodručju 1 studijski boravak u Njemačkoj 2 hrvatskih eksperata u trajanju 3 dana (aerodromi 3 dana).

Vremenski okvir: 30.09.03.

2.3 Obrazovanje i usavršavanje

Cilj je priprema koncepcije nastavnih planova za obrazovanje i usavršavanje hrvatskih policajaca, koji se (između ostalog) koriste u graničnoj službi, kako bi se istima posredovao stručni know-how za djelotvornu graničnu kontrolu/nadzor. Nadalje, moraju biti u stanju, koristiti tehničku opremu/sredstva rada i surađivati s drugim tijelima u tuzemstvu i inozemstvu.

Faza 1

- ✓ Snimanje broja policijskih djelatnika (udjela), koji se koriste u graničnoj službi bez specifično stručnog obrazovanja.
- ✓ provjera kvalitete i kvantitete postojeće ponude usavršavanja u hrvatskoj policiji
- ✓ snimanje postojećih procesa usavršavanja uključujući izbor osoblja za granične službe (formalni uvjeti za namještanje na radno mjesto)
- ✓ uključivanje koncepata obrazovanja
- ✓ snimanje ponuda usavršavanja "trećih" ukoliko imaju vezu s obavljanjem graničnih poslova

Utvrđene činjenice i prepoznate deficite potrebno je zapisati u izvješću. U njemu je potrebno skicirati težišta za usklađeno obrazovanje i usavršavanje.

Dvije radne posjete Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i 1 eksperta iz Slovenije u trajanju 4 dana. Jedan studijski boravak u Njemačkoj četiri eksperta iz Hrvatske u trajanju 4 dana.

Vremenski okvir: 31.12.02.

Faza 2

1. korak

Definicija osnova (ciljeva) za izradu stupnjevito postavljene koncepcije obrazovanja i usavršavanja – diferencirano prema dotičnim "stručnim spremama". Paralelno je potrebno izraditi (privremene) hitne mjere za podizanje kvalitete. Nadalje je potrebno provjeriti materijalno-didaktičku opremu policijskih škola i akademija i planski poboljšati.

Dvije radne posjete Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i 1 eksperta iz Slovenije u trajanju 4 dana. Jedan studijski boravak u Njemačkoj četiriju eksperata iz Hrvatske u trajanju 4 dana.

Vremenski okvir: 31.05.03.

2. korak

- ✓ razvijanje koncepta "training of the trainers", kako bi se produbljenim znanjem iz granične policije opremili posebice zapovjedni kadar i stručni instruktori te nastavnike struke upoznali s metodama modernog obrazovanja odraslih (didaktika)
- ✓ koncipiranje specijalnih seminara (SIS, prepoznavanje dokumenata itd.) koji dopunjavaju usavršavanje
- ✓ izrada konkretnog redoslijeda u potpunoj izradi u prvom koraku cjelokupne koncepcije obrazovanja i usavršavanja

Rezultate je potrebno okupiti u jednom izvješću.

Dvije radne posjete Hrvatskoj dvaju eksperata iz Njemačke i 1 eksperta iz Slovenije u trajanju 4 dana. Studijski boravak u Njemačkoj četiriju eksperata u trajanju 4 dana.

Dvodnevni seminar u Hrvatskoj za zapovjedni kadar hrvatske policije.

Vremenski okvir: 30.09.03.

3. Izvori kadrova

3.1. Rukovodstvo projekta

Za ovo dolaze u obzir samo oni zapovjedni kadrovi, koji su na temelju svoje osobnosti i svog profesionalnog iskustva u posebnoj mjeri pogodni, da preuzmu zapovjednu odgovornost u jednom dugoročnom projektu međunarodne orijentacije. Konkretna iskustva s europskim razvojnim projektima i poznavanje stranih jezika (engleski) potrebni su pored niže navedenih osposobljenosti:

- ✓ višegodišnja zapovjedna odgovornost u različitim funkcijama na razini "stožerni časnik/visoki djelatnik"
- ✓ dobre analitičke sposobnosti
- ✓ visoka izdržljivost
- ✓ umješnost u pregovaranju i sposobnost provođenja
- ✓ siguran uvid u bitno

3.1.1. Na hrvatskoj strani

Za sljedeća područja i subkomponente potrebno je imenovati osobe, kojima će biti povjereno rukovođenje projektom o partnerstvu;

- ✓ prilagodba zakonodavstva
- ✓ efikasno obavljanje zadaća
- koncept organizacije i uporabe osoblja
- tehnička oprema/sredstva rada

IT-struktura

specifičnosti graničnog zračnog, pomorskog i željezničkog prometa

- ✓ obrazovanje i usavršavanje

Sve odgovorne osobe mogu sa svoje strane prema vlastitoj procjeni uključiti stručno osoblje za provođenje ovog projekta.

Cijela projektna grupa je za svoje radno područje direktno podčinjena ravnatelju g. Ranku Ostojiću u MUP-u RH.

Hrvatska zadužuje g. Zorana Ničena, zamjenika Uprave uniformirane policije Ravnateljstva u MUP-u RH, da usklađuje mjere koje treba provesti Hrvatska u okviru projekta s njemačkim i slovenskim rukovodstvom. Njega zamjenjuje g. Zlatko Sokolar, načelnik odjela za državnu granicu u Upravi uniformirane policije u Ravnateljstvu u MUP-u RH.

On jamči da će po potrebi biti na raspolaganju potrebni eksperti i dokumenti. On je ovlašten, zatražiti od svih državnih tijela nužnu potporu za provedbu projekta. On jamči, da će njemački voditelji projekta biti obaviješteni i svom tekućem razvoju u upoznati s odgovarajućim dokumentima na njemačkom jeziku.

3.1.2. Na njemačkoj strani

Ukoliko Saveznoj Republici Njemačkoj bude povjereno rukovođenje projektom kao senior partneru za Hrvatsku, Njemačka i Hrvatska se slažu, da cjelokupno rukovođenje projektom i dogovornost bude povjerena policijskom upravitelju u BGS gospodinu Jürgenu Wanselowu, rukovoditelju odjela savezne granične policije u Rosenheimu. Za vrijeme cjelokupnog trajanja

projekta o partnerstvu će se projektu posvetiti najmanje 5 radnih dana mjesečno i dodatno svaka tri mjeseca pet radnih dana u Hrvatskoj.

On je odgovoran za realizaciju i odvijanje projekta, upotrebu SA, koordinaciju pratećih mjera koje će provoditi stručnjaci, te za izvještaje i obračune (radni planovi, kvartalna izvješća i obračune). Njegovo područje nadležnosti nadalje uključuje usklađivanje njemačkih i slovenskih mjera. Voditelj projekta koordinira i nadzire financiranje projekta prema mjerilima za to utvrđenih odredaba i smjernica. Glede managementa Twinning-projekta voditelj projekta se dogovara s gospodinom Zoranom Ničenom.

U odsutnosti voditelja projekta zamjenjivat će ga policijski načelnik savezne granične policije Reinhard Tomm, Granična uprava Jug.

Njemačka kao država članica za SA postavlja gospodina Herberta Strehlowa, umirovljenog višeg policijskog savjetnika u saveznoj graničnoj policiji.

On će prebivati u Hrvatskoj.

3.1.3. Na slovenskoj strani

Slovenija će vodstvo slovenske projektne delegacije povjeriti osobi koju još treba odrediti. Ona će mjere koje treba provoditi u okviru projekta usuglasiti s njemačkim vodstvom projekta i hrvatskim predstavnicima.

Nadalje će se odrediti zamjenik slovenskog voditelja projekta.

Tijekom cjelokupnog trajanja projekta o partnerstvu trojica voditelja projekta će po potrebi i do trećine svog radnog vremena posvećivati projektu.

Oni su odgovorni za realizaciju i odvijanje projekta, koordinaciju pojedinih koraka evaluacije i implementacije koje će provoditi stručnjaci, te za podnošenje izvješća. Njihova područja nadležnosti nadalje uključuju i usklađivanje aktivnosti njemačkih, hrvatskih i slovenskih stručnjaka kao i cjelokupni management projekta.

Njemački i hrvatski voditelji projekta kao i SA nadalje redovito održavaju vezu s delegacijom Europske unije u Hrvatskoj.

3.2. Kratkoročni stručnjaci

Za kratkoročne stručnjake u obzir mogu doći samo natprosječno kvalificirane osobe koje raspolažu sljedećim sposobnostima:

- opsežnim stručnim znanjem
- analitičkim sposobnostima
- spretnost u pregovaranju
- po mogućnosti iskustvo u suradnji s inozemstvom

3.2.1. Opći zadaci

Zadatak kratkoročnih stručnjaka sastoji se uglavnom u tome da savjetuju i pomažu pri analizi aktualne situacije, a onda pri realizaciji zahtjeva vezanih za zadano usklađivanje s Acquis-om EU. Oni pomažu pri izradi strategijskih dokumenata i prikupljanju pripadajuće literature i drugih predmetnih informacija. Nadalje se brinu o optimalnoj realizaciji studijskih boravaka hrvatskih stručnjaka u dotičnoj stranoj državi.

Pritom usko surađuju s SA i izvršavaju njegove načelne naloge.

Kratkoročni stručnjaci su dužni njemačkom i slovenskom voditelju projekta nakon svakog radnog posjeta Hrvatskoj odnosno nakon završetka studijskog posjeta hrvatskih stručnjaka u Njemačkoj podnijeti kratko izvješće, koje obrađuje sljedeće točke:

- opis interventnih ciljeva i ostvareni rezultati
- kontaktne osobe, struktura ciljne skupine
- nastali problemi i načini njihova rješavanja
- opća procjena intervencije odnosno studijskog boravka

Kratkoročnim stručnjacima će po potrebi pomagati i drugi specijalisti. Njemačka će za svaku komponentu osigurati odgovornog kratkoročnog stručnjaka; ukoliko se to nije već dogodilo, njihova će imena biti poznata do početka Twinning-projekta.

Slovenija će u načelu sudjelovati u svim komponentama sa po jednim stručnjakom koji se još moraju odrediti.

Hrvatska će također osigurati odgovarajuće stručnjake radi realizacije projekta.

3.2.2. Kratkoročni stručnjaci i komponente

3.2.2.1. Prilagodba zakonodavstva

NN

3.2.2.2. Efikasno obavljanje zadataka

- Organizacijski i kadrovski koncept

načelnik granične policije Reinhard Tomm, istovremeno zamjenik voditelja projekta
voditelj za područje zaštita od opasnosti u upravi granične policije Jug, München

- Tehnička oprema/interventna sredstva

1. glavni komesar granične policije Michael Kunz
voditelj stožera za sredstva zapovijedanja i interveniranja pri Saveznom odjelu granične
policije Rosenheim

1. glavni komesar granične policije Roman Nagel
voditelj postaje granične policije Freyung

- IT-struktura

glavni komesar granične policije Udo Freiherr von Rosenberg
voditelj za područje informacije i komunikacije pri Saveznoj upravi granične policije u
Münchenu

dipl. ing. Franz Josef Theisen

centrala za informacije i komunikacije savezne granične policije u Swisttalu

- Specifičnosti prekograničnog zračnog, pomorskog i željezničkog prometa

1. glavni komesar granične policije Ottmar Schraub
zamjenik voditelja postaje granične policije Zračna luka München

1. glavni komesar granične policije Friedhelm Bongard
voditelj postaje granične policije Freiburg

glavni komesar granične policije Manfred Peschel
postaja granične policije Kiel

- Izobrazba i usavršavanje

1. glavni komesar granične policije Bodo Pahl
stručni koordinator za taktiku Centra za izobrazbu i usavršavanje uprave granične policije
Jug

III. Troškovi

1. Prilagodba zakonodavstva

1. Activity Prilagodba zakonodavstva

1.1. Radni posjeti stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

Euro

4 x 3 dana x 2 osobe

12 x 2 honorarnih dana a 200,00

4.800,00

flat rate (24 dana x 150 %)

7.200,00

24 x per diems a 252,00

6.048,00

4 x 2 avio-karte a 800,00

6.400,00

Ukupno

24.448,00

1.2. Radni posjet 1 stručnjak iz Slovenije u Hrvatskoj

4 x 3 dana x 1 osoba

12 x honorarni dan a 200,00

2.400,00

flat rate (12 dana x 150 %)

3.600,00

8 x per diems a 252,00	2.016,00
4 x željeznička karta a 150,00	600,00
Ukupno	8.616,00

1.3. Radni posjet 1 stručnjak iz Slovenije u Njemačkoj

2 x 3 dana x 1 osoba

6 x honorarni dan a 200,00	1.200,00
flat rate (=6 dana x 150 %)	1.800,00
6 x per diems a 127,00	762,00
2 x željeznička karta a 150,00	300,00
Ukupno	4.062,00

1.4. Studijski posjet stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

4 x 3 dana x 4 osobe

12 x 4 per diems a 127,00	6.096,00
Ukupno	6.096,00

Ukupni troškovi	Prilagodba zakonodavstva	43.222,00
-----------------	--------------------------	-----------

2. Integrated Border Management

2.1. Activity **Koncept interveniranja i osoblje**

Radni posjeti jednog stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

4 x 5 dana x 1 osoba

20 x honorarni dan a 200,00	4.000,00
flat rate (20 dana x 150 %)	6.000,00

20 x per diems a 252,00	5.040,00
4 x avio-karta a 800,00	3.200,00
Ukupno	18.240,00

2.2. Radni posjet jednog stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

4 x 5 dana x 1 osoba	
20 x honorarni dan a 200,00	4.000,00
flat rate (=20 dana x 150 %)	6.000,00
16 x per diems a 252,00	4.032,00
4 x željeznička karta a 150,00	600,00
Ukupno	14.632,00

2.3. Studijski posjeti stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

2 x 5 dana x 3 osobe	
30 x per diems a 127,00	3.810,00
Ukupno	3.810,00

Ukupni troškovi Koncept interveniranja i osoblje 36.682,00

2.4. Activity Oprema (tehnička oprema/interventna sredstva)

Radni posjeti 2 stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

2 x 5 dana x 2 osobe	
10 x 2 honorarna dana a 200,00	4.000,00
flat rate (20 dana x 150 %)	6.000,00
20 x per diems a 252,00	5.040,00
2 x 2 avio-karta a 800,00	3.200,00
Ukupno	18.240,00

2 x 4 dana x 2 osobe u Hrvatskoj

8 x 2 honorarna dana a 200,00	3.200,00
flat rate (16 dana x 150 %)	4.800,00
16 x per diems a 252,00	4.032,00
2 x 2 avio-karta a 800,00	3.200,00
Ukupno	15.232,00

2.5. Radni posjet 1 stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

2 x 5 dana x 1 osoba	
10 x honorarni dan a 200,00	2.000,00
flat rate (=10 dana x 150 %)	3.000,00
8 x per diems a 252,00	2.016,00
2 x željeznička karta a 150,00	300,00
2 x 4 dana x 1 osoba	
8 x honorarni dan a 200,00	1.600,00
flat rate (=8 dana x 150 %)	2.400,00
6 x per diems a 252,00	1.512,00
2 x željeznička karta a 150,00	300,00
Ukupno	13.128,00

2.6. Studijski posjet stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

3 x 4 dana x 3 osobe	
36 x per diems a 127,00	4.572,00
Ukupno	4.572,00

Ukupni troškovi	Activity Oprema/interventna sredstva	51.172,00
------------------------	---	------------------

2.7. Activity IT-struktura

Radni posjeti 2 stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

4 x 3 dana x 2 osobe

12 x 2 honorarna dana a 200,00 4.800,00

flat rate (24 dana x 150 %) 7.200,00

12 x 2 per diems a 252,00 6.048,00

4 x 2 avio-karta a 800,00 6.400,00

Ukupno 24.4480,00

2.8. Radni posjet 1 stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

4 x 3 dana x 1 osoba

12 x honorarni dan a 200,00 2.400,00

flat rate (=12 dana x 150 %) 3.600,00

8 x per diems a 252,00 2.016,00

4 x željeznička karta a 150,00 600,00

Ukupno **8.616,00**

2.9. Studijski posjet stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

3 x 4 dana x 2 osobe

24 x per diems a 127,00 3.048,00

Ukupno 3.048,00

Ukupni troškovi IT-struktura 51.172,00

2.10. Activity «Specifičnosti pomorskog prometa»

Radni posjeti 1 stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

3 x 4 dana x 1 osoba

12 x honorarni dan a 200,00	2.400,00
flat rate (12 dana x 150 %)	3.600,00
12 x per diems a 252,00	3.024,00
3 x avio-karta a 800,00	2.400,00
Ukupno	11.424,00

2.11. Radni posjet 1 stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

3 x 4 dana x 1 osoba

12 x honorarni dan a 200,00	2.400,00
flat rate (=12 dana x 150 %)	3.600,00
9 x per diems a 252,00	2.268,00
3 x željeznička karta a 150,00	450,00
Ukupno	8.718,00

2.12. Studijski posjet stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

2 x 4 dana x 2 osobe

16 x per diems a 127,00	2.032,00
Ukupno	2.032,00

Ukupni troškovi «Specifičnosti pomorskog prometa» 22.174,00

2.13. Activity «Specifičnosti zračnog prometa»

Radni posjeti 1 stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

2 x 3 dana x 1 osoba

6 x honorarni dan a 200,00	1.200,00
flat rate (6 dana x 150 %)	1.800,00
6 x per diems a 252,00	1.512,00
2 x avio-karta a 800,00	1.600,00

Ukupno	6.112,00
--------	----------

2.14. Radni posjet 1 stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

2 x 3 dana x 1 osoba

6 x honorarni dan a 200,00	1.200,00
----------------------------	----------

flat rate (=6 dana x 150 %)	1.800,00
-----------------------------	----------

4 x per diems a 252,00	1.008,00
------------------------	----------

2 x željeznička karta a 150,00	300,00
--------------------------------	--------

Ukupno	4.308,00
--------	----------

2.15. Studijski posjet stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

2 x 3 dana x 2 osobe

12 x per diems a 127,00	1.524,00
-------------------------	----------

Ukupno	1.524,00
--------	----------

Ukupni troškovi	«Specifičnosti zračnog prometa»	11.944,00
------------------------	--	------------------

2.16. Activity «Specifičnosti željezničkog prometa»

Radni posjeti 1 stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

3 x 4 dana x 1 osoba

12 x honorarni dan a 200,00	2.400,00
-----------------------------	----------

flat rate (12 dana x 150 %)	3.600,00
-----------------------------	----------

12 x per diems a 252,00	3.024,00
-------------------------	----------

3 x avio-karta a 800,00	2.400,00
-------------------------	----------

Ukupno	11.424,00
--------	-----------

2.17. Radni posjet 1 stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

3 x 4 dana x 1 osoba

12 x honorarni dan a 200,00	2.400,00
-----------------------------	----------

flat rate (=12 dana x 150 %)	3.600,00
------------------------------	----------

9 x per diems a 252,00	2.268,00
------------------------	----------

3 x željeznička karta a 150,00	450,00
Ukupno	8.718,00

2.18. Studijski posjet stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

2 x 4 dana x 2 osobe	
16 x per diems a 127,00	2.032,00
Ukupno	2.032,00

Ukupni troškovi «Specifičnosti željezničkog prometa» 22.174,00

3. Obrazovanje i usavršavanje

3.1. Radni posjeti 2 stručnjaka iz Njemačke u Hrvatskoj

6 x 4 dana x 2 osobe	
24 x 2 honorarna dana a 200,00	9.600,00
Flat rate (=48 dana x 150 %)	14.400,00
48 x per diems a 252,00	12.096,00
6 x 2 avio-karta a 800,00	9.600,00
Ukupno	45.696,00

3.2. Radni posjeti 1 stručnjaka iz Slovenije u Hrvatskoj

6 x 4 dana x 1 osoba	
24 x honorarni dan a 200,00	4.800,00
Flat rate (=24 dana x 150 %)	7.200,00
18 x per diems a 252,00	4.536,00
6 x željeznička karta a 150,00	900,00
Ukupno	17.436,00

3.3. Studijski posjeti stručnjaka iz Hrvatske u Njemačkoj

3 x 4 dana x 4 osobe	
12 x 4 per diems a 127,00	6.096,00

Ukupno **6.096,00**

3.4. Seminar za zapovjednike hrvatske policije u Hrvatskoj
s 3 međunarodna stručnjaka (1. klasa) na 2 dana

3 x 2 honorarna dana a 250,00 1.500,00

Flat rate (=6 dana x 150 %) 2.250,00

6 x per diems a 252,00 1.512,00

3 x avio-karta a 800,00 2.400,00

Ukupno **7.662,00**

Ukupni troškovi Activity Izobrazba i usavršavanje 76.890,00

4. Izvanredni savjetnici (PAA)

Primanja – razlike između aktivnih i mirovinskih primanja 19.500,00

Per diems 426 dana x 126 (=50%) 53.676,00

Stan 15.000,00

Zdravstveno osiguranje 200 x 14 mjeseci 2.800,00

14 x povratne avio-karte uklj. dolazak i povratak 11.200,00

Sastanci voditelja projekta

5 x u HR po 2 dana na terenu (100%) 2.520,00

5 x u D po 2 dana x 127,00 1.270,00

4 x u SLO po 2 dana x 199,00 1.592,00

Ukupni troškovi PAA 107.558,00

107.558,00

5. Voditelj projekta (D) i asistent

5 x sastanak voditelja u Hrvatskoj	
5 x 2 dana x 2 osobe a 200,00	4.000,00
5 x 2 x 1 per diems a 252,00	2.520,00
Putni troškovi 5 x u Hrvatsku (službeno osobno vozilo) a 400,00	2.000,00
4 x sastanak voditelja u Sloveniji	
4 x 2 honorarna dana x 2 osobe a 200,00	3.200,00
4 x 2 x 1 per diems u SLO a 199,00	1.592,00
Putni troškovi 4 x u SLO a 200,00	800,00
5 x sastanak voditelja u D	0,00
Dodatno:	
Voditelj projekta i asistent	
2 x 5 dana x 2 osobe u HR a 200,00	4.000,00
2 x 4 dana x 2 per diems u HR a 250,00	4.032,00
Putni troškovi 2 x 400,00	800,00
Ukupni troškovi voditelja projekta (D)	22.944,00
	22.944,00

6. Voditelj projekta (HR) i zamjenik

5 x sastanak voditelja u Njemačkoj	
5 x 2 dana x 2 osobe a 127,00 u D	2.540,00
4 x sastanak voditelja u Sloveniji	
4 x 1 dan x 2 osobe a 155,00 u SLO	1.240,00
5 x sastanak voditelja u Hrvatskoj	0,00
Ukupni troškovi voditelja projekta (HR)	3.780,00
	3.780,00

7. Voditelj projekta (SLO)

5 x sastanak voditelja u Njemačkoj	
5 x 2 honorarna dana a 200,00	2.000,00
5 x 2 dnavnice u D a 127,00	1.270,00
5 x sastanak voditelja u HR	
5 x 2 honorarna dana a 200,00	2.000,00
5 x 1 dnevnic (per diem) u HR a 252,00	1.260,00
4 x sastanak voditelja u SLO	0,00
Putni troškovi 5 x u HR a 100,00	500,00
Putni troškovi 5 x u D a 150,00	750,00
Ukupni troškovi voditelja projekta (SLO)	7.780,00
	7.780,00

8. Prevoditelji/asistent SA

prema Servic-contract private sector)	30.000,00
drugi troškovi prevođenja (simultano)	15.000,00

9. Troškovi za ovlaštenog knjigovođu za konačne obračune

9. Troškovi za ovlaštenog knjigovođu za konačne obračune	4.000,00
Zbroj planiranih troškova	491.432,00
Ca. 2% kalkulacijske pričuve	8.568,00

Sveukupni proračun

500.000,00

D Prijedlog daljnje suradnje

Radi potpune realizacije odnosno pokrivanja potreba prilagođavanja hrvatske granične policije Aquis-u EU definiranog u NAP-u kao i implementacije proizlazećih planova nužno se nalaže, da se nakon Twinning-koncepta predloženog u točki C priključi drugim Twinning-postupcima do kraja razdoblja financiranja za CARDS (2006).

Ti Twinning-planovi (twinning under CARDS) moraju biti uređeni tako da se kontinuirano nadograđuju i da načelno unapređuju sadržajno produbljivanje i daljnje predmetno specijaliziranje.

Prema trenutnoj procjeni morat će se Twinning-procesima dalje razvijati posebno sljedeće komponente:

- prilagodba zakonodavstva
- izobrazba i usavršavanje
- IT-struktura.

Daljnja težišta proizaći će eventualno tijekom realizacije ovdje predstavljenog Twinning-koncepta.

Moguće je da također da se kod pojedinih komponenata ukaže nužnost specijaliziranih Twinning-ostupaka kao npr. za IT – Projekt 3.3.1. «Development of a National Border Management Information System» iz CARDS-a 2002) odnosno Twinning-Light-projekti.

S ciljem upotpunjavanja, sadržajnog produbljivanja i daljnjih tematskih specijalizacija predlažu se sljedeći (načelno jednogodišnji) Twinning-koncepti:

- Twinning-koncept 2003/2004
- Twinning-koncept 2004/2005
- Twinning-koncept 2005/2006.

Kod tih Twinning-konceptata navedeno je dotično razdoblje provedbe.

V. Komponenta azil

A Osnovne informacije

Nacionalni akcijski plan temelji se na saznanjima stečenim tijekom provođenja procjene zatečenog stanja, koja je trajala u razdoblju od 5.11. do 16.11.2001. za područje azila i migracija u Republici Hrvatskoj.

Daljnji temelj bili su zakonski tekstovi koji su radnoj grupi bili stavljani na raspolaganje, uglavnom Zakon o kretanju i boravku stranaca kao i Nacrt proširenog Zakona o azilu (stanje iz listopada 2001.) koji području azila ustupa više prostora kao i revidirana verzija nacrtu iz siječnja 2002.

B Cilj projekta

U okviru Pakta o stabilnosti i procesa pridruživanja Europskoj uniji zemlje Zapadnog Balkana trebaju se približiti standardima koji su za područje azila i to po pitanjima zakonodavstva, institucija i postupanja kao i kadrovskih potencijala utvrđeni pravnom stečevinom (acquis) Europske unije.

Ovaj cilj se treba postići u okviru sljedećih koraka:

1. procjena zatečenog stanja (Fact finding)
2. usklađivanje utvrđenih potreba i mjera koje iz njih proizlaze (Nacionalni akcijski plan)
3. utvrđivanje daljnjeg postupanja
4. koncipiranje projekata i njihovo provođenje

C Trenutačno stanje – temeljne informacije

1. Zakonodavstvo

Hrvatska još nije glavna ciljna zemlja za tražitelje azila te stoga na području pravnih odredbi vezanih uz azil zakonodavstvo nije bilo posebno aktivno. Jasno je međutim da su postojeća pravila (članak 31. – 38. Zakona o kretanju i boravku stranaca) jako nedostatna i da ne odgovaraju pravnoj stečevini EU-a. Postoji nacrt Zakona o azili koji do sada još nije došao u zakonodavnu proceduru.

Nacrt zakona iz listopada 2001. je većim dijelom krenuo u dobrom pravcu. Neke odredbe treba (samo redakcijski) prerađiti kako bi se postigla cjelovita usklađenost s Europskom konvencijom o

ljudskim pravima i Ženevskom konvencijom o izbjeglicama. Sadržajni nedostaci utvrđeni su na području sudske pravne zaštite u skraćenom postupku, na području zaštite od protjerivanja iz zemlje i u postupku koji prethodi samom stjecanju azila.

Osjeća se izražena politička volja za prilagođavanjem pravnoj stečevini EU-a. Pokazatelj za to nije samo činjenica da je zadnja verzija Nacrta zakona o azilu iz listopada 2001. prerađena izravno nakon provedene procjene zatečenog stanja. Pri tom se uzelo u obzir niz legislativnih poticaja njemačko/slovenske strane. Te su primjedbe i sugestije unesene u Nacrt zakona iz siječnja 2002. koji je radnoj grupi dostavljen neposredno prije završnog radnog sastanka. Odredbe iz zadnje verzije Nacrta zakona o azili služe kao temelj nacionalnom akcijskom planu. I verziju Nacrta iz siječnja 2002. treba također prepraviti.

2. Institucije i postupci

2.1. Prvostupanjski postupak

Granična policija, koja je odgovorna za to da se osobi omogući pristup državnom teritoriju a time i samom postupku, smatra nedostatak pravnih odredbi manjkom. U takvim situacijama djelatnici postupaju u skladu s zdravim razumom. Kad podređeni ne zna kako dalje postupiti, zove svojeg nadređenog. To tijekom samog postupanja može dovesti do odugovlačenja. «Granična policija» usprkos nedostatnim zakonskim temeljima funkcionira bolje nego što bi se očekivalo. Hrvatska, kao pravna država u kojoj će hrvatska policija djelovati kao izvršno državno tijelo, treba jasnu pravnu situaciju na tom području.

Za pristup samom postupku stjecanja azila postoji brošura UNHCR-a, koja predstavlja veliku pomoć.

Kod **prvotnog prihvata tražitelja** nadležnim tijelima jedino je važno da tijekom postupka bude u skladu s odredbama, a prava tražitelja azila su u drugom plan. Smještaj prilikom prvotnog prihvata tražitelja je nedostatan; neki nedostaci ublaženi su zahvaljujući UNHCR-u.

Tijekom **davanja iskaza pred sudom**, za što su nadležne policijske uprave, postoje neke nedorečenosti/nesigurnosti. Davanje iskaza tražitelja azila ima uslijed nedostatnog iskustva i školovanja velikih nedostataka.

2.2. Drugostupanjski (neovisni) postupak (pravni put)

Hrvatska ima vlastite upravne sudove. Sudovi su jako opterećeni obavljanjem drugih postupaka.

Zbog malog broja takvih slučajeva postupku stjecanja azila nije pridavana gotovo nikakva pažnja; zbog toga nedostaje iskustva. U slučaju da dođe do povećanja broja traženja azila morat će doći i do povećanja osoblja koje će se time baviti kako bi se mogle donositi brze odluke.

Sud se ne bi smio iz formalnih razlog ograničiti na priziv sudbene odluke (kasaciju) već bi trebao pristupiti provjeri stanja nekog slučaja.

U skladu s ovdje postojećim saznanjima sudovi do sada, kod podnošenja tužbe radi odbijanja zahtjeva za azilom, nisu odlučivali «in der Sache selbst».

Na sudu ne postoji dokumentacija u vezi s područjem azila. Mala iskustva suda te nedostatak dokumentacije koče tijek postupka.

Na području azilskog prava potrebna je izobrazba i usavršavanje sudaca.

2.3. Institucije i tehnička oprema

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske nadležno je za postupak priznavanja azila. Unutar Ministarstva unutarnjih poslova sudjeluju: Odjel za strance i azil, policijske uprave i granična policija. Potrebno je jasnije razgraničenje azilno-pravnih i policijskih zadataka kod policije i granične policije; davanje izjava i odlučivanje o zahtjevu trebali bi biti samo u nadležnosti Odjela za strance i azil.

Na izvršnoj razini je također potrebno urediti dokumentaciju za područje azila/ banka podataka o zemljama porijekla azilanta kao i službu koja će svim državnim tijelima koja sudjeluju u postupku davanja azila opskrbiti potrebnim podacima o zemljama porijekla tražitelja azila.

Nadalje nedostaju banke podataka u kojima će se pohraniti podaci o tražiteljima azila i strancima i kojima će pristup imati nadležna državna tijela.

Također je potrebno uređivanje novih prihvatnih centara za tražitelje azila. Pritom se mora voditi računa o tome da tražitelja azila ne budu smješteni u istim prostorima u kojima se nalaze osobe koje moraju napustiti zemlju ili da moraju boraviti u uvjetima koji su slični pritvoru.

3. Kadrovski kapaciteti

Kadrovi koji se koriste u postupku davanja ili odbijanja azila kvalificirano je za taj posao no ne raspolaže s dovoljno specijalističkih znanja koja su potrebna za provođenje postupka davanja ili odbijanja azila.

Posebice se moraju usavršiti znanja o:

- tehnikama uzimanja izjava
- donošenja odluka, obrazlaganja donesenih odluka
- provjera vjerodostojnosti i provjera sakupljenih dokaza
- rad s traumatiziranim izbjeglicama i maloljetnicima bez pratnje
- zemlje porijekla tražitelja azila
- principi pravne države u postupku davanja ili odbijanja azila

Za daljnji razvoj imalo trebalo bi i dalje prenositi načela pravnih stečevina EU-a i međunarodnog izbjegličkog prava.

Kod provođenja mjera školovanja treba voditi računa o tome da se školuju multiplikatori znanja koji će stečeno znanje dalje prenositi.

D Analiza potreba

- Usporedba zatečenog stanja i željenog stanja
- Mjere /Namjere

1. Pregled

1. Prije postupka

I. Pristupanje azilu		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
1	1. Zakonodavstvo	1. Nedovoljna uređenost azila u Zakonu br. 53/91. (usp. napomenu 1)	1. Preinaka Nacrta u skladu sa sljedećim brojevima. 2. Skoro donošenje Zakona		1. Školovanje egzekutive na svim razinama 2. Povećan nadzor službenika u početnoj fazi 3. Usavršavanje sudaca koji se bave azilom	1. Suradnja UNHCR-a pri izradi Nacrta 2. Pružanje pomoći hrvatskoj radnoj skupini od strane Slovenije i Austrije Programi školovanja i razmjene s podrškom izvana
2	1. Zakonodavstvo	1. Prilagodba čl. 5 s člankom 1. lit. F Ženevske konvencije o izbjeglicama (usp. napomenu 2)	1. Provjera prijevoda. 2. Uvrštavanje kataloga sadržanog u Ženevskoj konvenciji (Povreda mira, ljudskosti ili ratni zločin)	Preinaka nacrta Zakona u siječnju 2002. Prigovori su uzeti u obzir.	Uvrštavanje u nacionalno zakonodavstvo / nužan je postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

1. Prije postupka

I. Pristupanje azilu		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
3	1. Zakonodavstvo	3. Nepotpuno prenošenje čl. 1. lit. D Ženevske konvencije u čl. 6. Nacrta. (usp. napomenu 3)	Dopuna čl. 6. st.1. Nacrta	Preinaka Nacrta Zakona u siječnju 2002. Sada u čl. 5., st. 2., ali nedostatak postoji i nadalje. Potrebna je ponovna preinaka Nacrta.	Provjera i preinaka Nacrta Uvrštavanje u nacionalno zakonodavstvo / postupak donošenja Zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

1. Prije postupka

I. Pristupanje azilu		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
4	1. Zakonodavstvo	<p>4. Redoslijed riječi u čl. 7. može otežati pristup azilu.</p> <p>(usp. napomenu 4)</p>	Redakcijske izmjene Nacrta	<p>Preinaka Nacrta Zakona u siječnju 2002.</p> <p>Sada uređeno u čl. 6. Došlo je do prilagodbe.</p> <p>Čl. 6., st. 4. u sadašnjoj verziji otvara opasnost, da se onemogući pristup azilu.</p> <p>Nužna je ponovna provjera s težištem na pristup teritoriju, postupku i sudskoj provjeri.</p>	<p>Provjera i preinaka Nacrta.</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno zakonodavstvo / postupak donošenja Zakona</p>	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

1. Prije postupka

I. Pristupanje azilu		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
5	1. Institucije i postupak	<p>Nepotpuno ispunjavanje čl. II 1, čl. III 7, IV 23, 24 Minimalna jamstava kao i čl. 33 Ženevske konvencije.</p> <p>Sukladno s čl. 32 Zakona o kretanju i boravku stranaca stranac treba podnijeti zahtjev o odobravanju azila nakon ulaska. Nedostaju daljnje zakonske osnove za postupanje granične policije.</p> <p>Ovime se na granici uzrokuju mjere vraćanja sa granice.</p> <p>Potrebne su jasne zakonske odredbe i odgovarajući nautci za graničnu policiju</p>	<p>Najprije urediti nautkom ili ministarkom odlukom dok se ne stvori zadovoljavajuća zakonska osnova.</p>	<p>Preinaka Nacrta Zakona u siječnju 2002.</p> <p>Čl. 6 i 7</p> <p>Nadležnosti pojedinih tijela moraju biti jasnije uređene kako se ne bi ograničavao pristup postupku.</p> <p>Ako se treba ograničiti pristup postupku nekim postupkom na granici, tada je nužna jasna i jednoznačna odredba.</p>	<p>Ponovna preinaka nacrta Zakona</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno zakonodavstvo / postupak donošenja zakona</p> <p>Primjena u praksi</p> <p>Školovanje graničnih službenika radi njihovog senzualiziranja za tražitelje azila</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

1. Prije postupka

II. Zaštita od protjerivanja		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
6	1. Zakonodavstvo	<p>Prilagodba čl. 57. zadnja rečenica članku 3 Europske konvencije o ljudskim pravima.</p> <p>(usp. napomenu 5)</p>	<p>1. Brisanje posljednje rečenice u čl. 57.</p> <p>2. Uređenje zaštite od protjerivanja prema mjerilima čl. 3 Europske konvencije o ljudskim pravima kao daljnji oblik osiguravanja zaštite u čl. 4. Nacrta</p>	<p>Preinaka Nacrta Zakona u siječnju 2002.</p> <p>1. Uslijedilo je odvajanje privremene i komplementarne zaštite.</p> <p>2. U sadašnjem Nacrtu potpuno nedostaje komplementarna zaštita. To znači pogoršanje u odnosu na verziju iz listopada. Komplementarna zaštita mora biti uređena, ali ne nužno u Zakonu o azilu. Moguće je i uređenje u Zakonu o strancima.</p> <p>3. Odredbe vezane za privremenu zaštitu ne odgovaraju međunarodnim standardima (EU-smjernice)</p>	<p>Ponovna preinaka nacrta Zakona</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno zakonodavstvo / nužan je postupak donošenja zakona</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

1. Prije postupka

II. Zaštita od protjerivanja	1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
				usp. napomenu 25	

1. Prije postupka

III. Stajalište UNHCR-a, pristup azilu		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
7	1. Zakonodavstvo	<p>Čl. 35 Ženevske konvencije u usporedbi s čl. IV Minimalna jamstva</p> <p>Nije potpuno razjašnjena verzija čl. 10</p> <p>(usp. napomenu 6)</p>	Razjašnjavanje u postupku donošenja zakona uz sudjelovanje UNHCR-a	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>Novi nacrt Zakona ima verziju koja ograničava. Verzija je nedostatna.</p> <p>U pojedinim slučajevima ne vodi se dovoljno računa o aktivnom sudjelovanju UNHCR-a kao što je to prikazano u Minimalnim jamstvima. Potrebna je prilagodba, koja također isključuje ograničenja vezana za Zakon o zaštiti podataka (čl. 18 Nacrta)</p>	Ponovna preinaka nacrtu Zakona i uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. Tijekom postupka

I. Pravni status tražitelja azila		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2.01	Zakonodavstvo i institucije	<p>Čl. IV 12 Minimalna jamstva je ispunjen, potrebno je ipak zakonsko uređenje</p> <p>Pravo na boravak u vrijeme trajanja postupka nije zakonski uređeno</p>	Prilagodba zakonskih odredbi	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>ovdje: čl. 11</p> <p>Vezano za čl. 11, st. 2: Pravo na boravak članova obitelji ovisi o zajedničkom ulasku. Ostaje otvoreno koja prava imaju članovi obitelji pri kasnijem ulasku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Razjašnjenje prava na boravak za članove obitelji kod kasnijeg dolaska – Uvrštavanje u važeće pravo / postupak donošenja zakona – Osiguravanje / izgradnja smještajnih ustanova – Prostorno odvajanje pritvora do protjerivanja i prihvatnih ustanova 	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2.02	Zakonodavstvo	Čl. 15: Pogrešna zajednička točka za imenovanje skrbnika. (usp. napomenu 7)	Redakcijska preinaka.	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. Uslijedile su potrebne izmjene.	Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2.03	Zakonodavstvo	2. Preopširan čl. 16 stavak 2 (usp. napomenu 8)	Redakcijska preinaka.	Bez izmjena	Redakcijska preinaka.	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. Tijekom postupka

I. Pravni status tražitelja azila		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 04	Zakonodavstvo	3. Zajednički smještaj tražitelja azila i osoba za protjerivanje u Ježevu (usp. napomenu 9)		Preinaka nacrtu Zakona u siječnju, poduzete su potrebne prilagodbe.	Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona Odvajanje smještaja Nadziranje uvrštavanja	UNHCR - Smještaj jednog dijela tražitelja azila u Rakitje Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2. 05	Zakonodavstvo	4. čl. 18: Prosljeđivanje osobnih podataka tražitelja azila njegovoj domicilnoj državi (usp. napomenu 10)	Provjera u postupku donošenja zakona	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002., poduzete su potrebne prilagodbe.	Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona Kod primjene treba uzeti u obzir čl. 10 Nacrta.	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2. 06	Zakonodavstvo	5. čl. 8: Zamjena točno utvrđenog roka izrazom "neodgodivo" (usp. napomenu 11)	Provjera u postupku donošenja zakona	U Nacrtu od siječnja 2002. poduzete su potrebne prilagodbe.	Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. Tijekom postupka

I. Pravni status tražitelja azila		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2.07	Institucije i postupak	<p>Čl. IV 10 Minimalna jamstva</p> <p>Pravo na podnošenje zahtjeva o azilu uređeno je čl. 33 Zakona o kretanju i boravku stranaca. Za primjenu su nadležne policijske uprave.</p> <p>Mora biti zajamčeno da se postojeći sporazumi o preuzimanju sa susjednim državama, koje se ne odnose na tražitelje azila, ne koriste za to da se tražiteljima azila protuzakonito uskrati ulazak u teritorij i pristupanje postupku.</p>	<p>Potrebno je jasno zakonsko uređenje i pridržavanje nacionalnih zakona</p> <p>Školovanje na području primjene zakona</p> <p>Odgovarajući naputci</p> <p>Nadzor službenika</p>	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 6 i čl. 7 vidi opširnije pod točkama 1.4, 1.5</p>	<p>Analiza sigurnosnih mjera udaljavanja s granice i traženja azila po policijskim upravama</p> <p>Ponovna preinaka nacrtu Zakona</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

2. Tijekom postupka

I. Pravni status tražitelja azila		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2.08	Institucije i postupak	<p>Čl. IV 11 Minimalna jamstva nije ispunjen</p> <p>Zakonske odredbe u vezi sa zaštitom podataka nisu dostatne. Ne poduzimaju se mjere zaštite podataka tražitelja azila.</p>	Donošenje nove zakonske regulative	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>ovdje: čl. 18</p>	<p>Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona</p> <p>Uredbe unutar tijela za vezane za postupak odobravanja azila</p> <p>Školovanje vezano za primjenu zakona</p> <p>Stvaranje središnje baze podataka</p>	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2.09	Zakonodavstvo i postupak	<p>Čl. IV 13 Minimalna jamstva nije ispunjen</p> <p>Nije uređeno upoznavanje s pravima i obvezama na razumljivom jeziku.</p>	<p>Zakonsko uređenje i preinaka Nacrta iz listopada 2001.</p> <p>Oblikovanje opće razumljive pouke, koja se treba prevesti na sve uobičajene jezike (nikako ne izvod iz Zakona!). Ovakve "letke" treba odmah staviti na raspolaganje svim PU, kako bi se mogli uručiti tražiteljima azila u slučaju podnošenja zahtjeva.</p>	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>ovdje: čl. 9 u usporedbi s čl. 12.</p>	<p>Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona</p> <p>Oblikovanje opće razumljive pouke, koja se treba prevesti na sve uobičajene jezike. Ovakve "letke" treba odmah staviti na raspolaganje svim PU, kako bi se mogli uručiti tražiteljima azila u slučaju podnošenja zahtjeva.</p> <p>Moguće je također zajedno s UNHCR-om izraditi informativnu brošuru.</p>	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. Tijekom postupka

I. Pravni status tražitelja azila		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2.10	Zakonodavstvo i postupak	Čl. IV 13 Minimalna jamstva nije ispunjen Zakonom nije uređeno pozivanje besplatnog prevoditelja . U praksi se prevoditelj poziva kod davanja iskaza.	Potrebno je zakonsko uređenje Navesti u informativnom letku.	Siječanjski nacrt sadrži zakonsko uređenje u čl. 12	Uvrštavanje u važeće pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2.11	Zakonodavstvo i postupak	Čl. IV 13 Minimalna jamstva nije ispunjen Pravo na odvjetnika nije zakonom utvrđeno, iako tražitelju azila stoji na raspolaganju na njegov trošak. Ne postoje podaci o novčanoj pomoći u snošenju troškova postupka ili o drugim oblicima državne pripomoći za pravnu pomoć.	Potrebno je zakonsko uređenje Navesti u informativnom letku.	Siječanjski nacrt sadrži zakonsko uređenje u čl. 20	Uvrštavanje u važeće pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. Tijekom postupka

I. Pravni status tražitelja azila		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 12	Zakonodavstvo i postupak	<p>Čl. IV 13 Minimalna jamstva nije ispunjen</p> <p>Dostupnost UNHCR-u ili drugim humanitarnim organizacijama nije zakonski uređena, ali se ne brani.</p>	<p>Zakonsko uređivanje</p> <p>Potrebna preinaka Nacrta iz listopada 2001.</p> <p>Navesti u informativnom letku.</p>	<p>Siječanjski nacrt sadrži zakonsko uređenje u čl. 9 stavak 2, potrebna je međutim nadopuna (uvrstiti druge humanitarne organizacije)</p>	<p>Uvrštavanje u važeće pravo / postupak donošenja zakona</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 13	Zakonodavstvo i postupak	<p>1. čl. IV 13 Minimalna jamstva nije ispunjen</p> <p>Pristup UNHCR-a postupku nije zakonski uređen, ali je moguć.</p> <p>Čl. 46: Nejasan pojam "sudjelovanje" (usp. napomenu 12)</p>	<p>Potrebno zakonsko uređivanje</p> <p>Preinaka Nacrta iz listopada 2001.</p> <p>Pojašnjenje u postupku donošenja zakona uz sudjelovanje UNHCR-a</p>	<p>Preinaka nacrta Zakona iz siječnja 2002.</p> <p>ovdje: čl. 45 st. 3 Došlo do pojašnjenja u odnosu na prijašnju verziju, međutim ono iziskuje ponovnu modifikaciju</p>	<p>Ponovljena preinaka nacrta i uključivanje prava sudjelovanja UNHCR-a, koje se ne obavlja na zahtjev, već uz suglasnost tražitelja azila.</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 14	Zakonodavstvo i postupak	Rok od 24 sata sadržan u čl. 21 pod brojem 3 vezano za priopćavanje promjene adrese čak i u opravdanim slučajevima dovodi do obustave postupka u skladu s čl. 43 (kršenje rezolucije glede očigledno neosnovanim slučajevima)	Izmjena nacрта. Umjesto čvrstog roka "neodgodivo" Navesti u informativnom letku kome se treba priopćiti promjena adrese.	U siječanjском nacrtu je produžen rok. On i dalje ne ovisi o krivnji.	Ponovljena preinaka nacрта Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 15	zakonodavstvo	2. Čl.36, 40, 41, 43: Pojašnjavanje pojmova "sigurna treća država", "sigurna domicilna država" (usp. napomenu 13)	Moguća izmjena nacrtu u čl. 68 (Ovlaštenje ministra unutarnjih poslova)	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. Čl. 39 uključuje da se odluka o ulasku preko sigurne treće države prenosi na odlučitelja. U čl. 2 sada postoji definicija o trećoj državi. Nacrt međutim ukazuje nedostatke i potrebno ga je preinačiti Definicija je nepotpuna, budući da se u obzir ne uzima Europska konvencija o ljudskim pravima kao ni osiguravanje postupka Ženevske konvencije ni minimalna jamstva.	Ponovljena preinaka nacrtu	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 16	Zakonodavstvo	3. Nespojivost čl. 40 zadnja rečenica sa Ženevskom konvencijom i čl. 3 Europske konvencije o ljudskim pravima (usp. napomenu 14)	U nacrtu izbaciti to mjesto i uvrstiti u modificiranom obliku u čl. 49.	Preinaka nacrta zakona u siječnju 2002. Čl. 40 je provedeno brisanje. Činjenična stanja o isključenju uređena su sada u čl. 5. Razlozi udaljavanja iz države čl. 33 Ženevske konvencije uređeni su u čl. 3 Nacrta. Preporuka je uvažena. Potrebna je daljnja modifikacija, budući da u obzir još nije uzeto ograničenje čl. 3 Europske konvencije o ljudskim pravima, vidi napomene o komplementarnoj zaštiti u gore navedenoj točki 1.6.	Ponovna prilagodba Nacrta Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 17	Zakonodavstvo	4. čl. 39: a) Nejasan izbor riječi b) Neprikladan razlog odbijanja (usp. napomenu 15)	Provjeriti u postupku donošenja zakona	Materija je sada uređena u čl. 39 u smislu provjere dostojnosti. Prigovoreni razlog odbijanja (nacionalna sigurnost pp) je otpao.	Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2. 18	Zakonodavstvo	5. čl.49: a) Nedostaje uređenost protjerivanja iz razloga ugrožavanja javnog reda i mira b) Nedovoljno uzimanje u obzir čl. 3 Europske konvencije o ljudskim pravima (usp. napomenu 16)	a) Nadopuna Nacrta vezano za čl. 49 uzimajući u obzir čl. 32 i 33 Ženevske konvencije, b) Ukidanje / prilagodba čl. 43 Zakona br. 53/91, c) Eventualno upućivanje na čl. 4 (izmijenjenog) Nacrta uzimajući u obzir čl. 2 Europske konvencije o ljudskim pravima.	Preinaka nacrta Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 3, st.2 Prijedlozi su uvaženi, ograničenje čl. 3 Europske konvencije o ljudskim pravima ostalo je nepromijenjeno, tu je potrebno ponovo dopuniti Nacrt.	Ponovna dopuna Nacrta Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.
2. 19	Zakonodavstvo	6. Odstupanja čl.48 pod 1-6 od odredaba čl.1 lit. C br. 1 do 6 Ženevske konvencije (usp. napomenu 17)	Provjera prijevoda	Preinaka nacrta Zakona u siječnju 2002., uvažene su preporuke, očito je da čl. 1 lit. C broj 5, 2. rečenica Ženevske konvencije nije pravilno prenesen, jer on ne poznaje ni teret dokaza niti predviđa postojanje "prisilnih" razloga.	Ponovna dopuna Nacrta Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona od siječnja 2002.

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 20	Institucije i postupak	<p>Čl. III 4, III 5, III 6 Minimalna jamstva nisu ispunjeni. (<u>jedno</u> nadležno tijelo s kvalificiranim osobljem.) Provedba postupka odobravanja azila je u nadležnosti PU i MUP-a. PU u svim postupcima provode davanje iskaza. One odlučuju očigledno neutemeljenim slučajevima i prosljeđuju ostale postupke MUP-u radi donošenja odluke. Osoblje kojem je povjereno davanje iskaza mora detaljnije razjasniti predmete (po potrebi samo rutu putovanja, životopis, osobne podatke). Osoblje po tom pitanju mora biti obučeno (tehnika primanja iskaza, vjerodostojnost) a saslušaći moraju imati pristup dokumentaciji domic. države, podacima o trećoj i tranzitnoj državi; Premještanje mjesta za davanje iskaza i odlučivanje u <u>jedno</u> (središnje) tijelo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stvaranje zakonske osnove za postupak odobravanja azila - Premještanje svih nadležnosti na jedno tijelo, odabir i obučavanje osoblja - Organizacija postupaka putem uredbi i naputaka 	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>Čl. 7 imenuje Ministarstvo unutarnjih poslova nadležnim tijelom.</p> <p>Potrebno je promijeniti rascjepkanost nadležnosti u postupku granične kontrole. Ovdje su potrebne jasne zakonske odredbe vidi opširnije pod točkom 1.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Školovanje o sadržaju opsežne istrage - Prikupljanje saznanja iz glavne domicilne države (u suradnji s UNHCR-om) i slanje policijskim upravama - Školovanje za osoblje koje je trenutno zaposleno na rješavanju postupaka - Poboljšanje tumačenja tematike - Poboljšanje pristupa informacijama domicilne države 	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2.21	Zakonodavstvo, institucije i postupak osoblje	<p>Čl. IV 14 Minimalna jamstva</p> <p>Pravo na osobno davanje iskaza nije zakonski uređeno, ali je zajamčeno.</p>	<p>Potrebno je zakonsko uređenje</p> <p>Obuhvatiti u informativnom letku</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona uzimajući u obzir razvoj prava u EU</p> <p>Školovanje osoblja glede provedbe davanja iskaza te domicilnih i tranzitnih država</p>	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>ovdje: čl. 38</p> <p>Uređenje odgovara Acquis-u. Međutim u pripremi je smjernica EU o minimalnim standardima u postupku odobravanja azila, koja predviđa protokoliranje i čitanje spisa te suglasnost tražitelja azila.</p>	<p>Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona uzimajući u obzir razvoj prava u EU</p> <p>Školovanje osoblja glede provedbe davanja iskaza i domicilnih i tranzitnih država</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
22	2. Zakonodavstvo, institucije i postupak	<p>Čl. IV 24 Minimalna jamstva, Londonska odluka od 30.11./01.12.1992. o očigledno neosnovanim zahtjevima za odobravanje azila</p> <p>Skraćeni postupak (očigledno neosnovani zahtjevi za odobravanje azila) provodi se bez zakonske osnove. Nacrt iz listopada definira u čl. 41 slučajeve očigledne neosnovanosti i uređuje pravne posljedice u čl. 39</p>	<p>Zakonsko uređivanje uzimajući u obzir minimalna jamstva</p> <p>Organizacija skraćenog postupka, omogućavanje postupka u zračnim lukama s uređivanjem postupanja u pomorskim lukama.</p>	<p>Preinaka nacrtu u siječnju 2002.</p> <p>Očigledno neosnovani postupci su i nadalje nedovoljno uređeni u čl. 40-43. Nakon brisanja ove skupine slučajeva (s pravom), za očigledno neosnovane slučajeve nedostaju zakonske pravne posljedice. Osim toga nedostaju mjere za tijek postupka, pravni lijek i efekt suspenzije te rokovi. Sigurna domicilna država nije dostatno definirana.</p> <p>Čl.40 (1) 5, povlaka, 6. povlaka: Ovdje samo prijevera ili gospodarski razlozi vode do odbijanja, to nije u skladu s čl. 10 u usporedbi s čl.1, 6, 9 Rezolucije vezano za očigledno neosnovane zahtjeve.</p> <p>Čl. 41 daje nepotpunu definiciju očigledno neosnovanog prema Rezoluciji.</p>	<p>Nacrt Zakona se ponovno mora preinačiti.</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona</p> <p>Školovanje za skraćeni postupak</p> <p>Čl. 42 ne definira prijeveru i zlouporabu u potpunom skladu s Rezolucijom vezano za očigledno neosnovane zahtjeve</p> <p>Čl. 43 st. 1 pod povlakama 2, 3, 4, 5 dovodi do obustave postupka kod povrede obveze surađivanja. Prema Rezoluciji (čl. 9 (1) lit. f ova povreda čini neosnovani zahtjev očigledno neosnovanim.</p>	<p>Nacrt Zakona od siječnja 2002.</p>

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 23	Institucije i postupak	Čl. IV 15 Minimalna jamstva Pismeni oblik rješenja, obrazloženje razloga odbijanja, uputa o pravnom lijeku uređeni su Zakonom o općem upravnom postupku.	Naputci Obuhvatiti informativnim letkom		Školovanje na temu tehnike donošenja rješenja	
2. 24	Institucije i postupak	Čl. IV 16 Minimalna jamstva Rok za ulaganje pravnog lijeka uređen je Zakonom o općem upravnom postupku.	Obuhvatiti informativnim letkom (rok i nadležan sud)		Donošenje naputaka Školovanje	
2. 25	Institucije i postupak	Čl. IV 26, 27 Minimalna jamstva Maloljetnici bez pratnje, zastupanje interesa u postupku od strane odraslih nije zakonski uređeno, ali je uzeto u obzir.	Zakonsko uređivanje Naputci	Poticanjima je udovoljeno u siječanjskom nacrtu u čl.14	Osiguravanje posebnih ustanova za smještaj i zbrinjavanje Školovanje za rad s takvim skupinama izbjeglica	
2. 26	Institucije i postupak	Konvencija o pravima djece, mogućnost osnovnog školovanja maloljetnika (neovisno o njihovom statusu boravka) nije zakonski uređeno.	Zakonsko uređivanje Naputci			

2. U postupku

II. Upravni postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 27	Institucije i postupak	Čl. V 28 Minimalna jamstva, Žene , Davanje iskaza službenicama preko prevoditeljica nije zakonski uređeno, ali se uzima u obzir.	Zakonsko uređivanje Naputci	Poticanjima je udovoljeno u siječanjском nacrtu u čl.13	Školovanje osoblja	

2. U postupku

III. Sudski postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
28	Zakonodavstvo	<p>1. Pristupanje sudu:</p> <p>2. a) Nedostatak propisa za ostvarenje čl. 16 Žen. konvencije</p> <ul style="list-style-type: none"> - troškovi sudskog postupka - izjednačavanje tražitelja azila s tuzemnim državljanima kod osiguravanja pripomoći kod snošenja troškova postupka <p>b) Isključivanje efekta suspenzije za tužbu uslijed čl. 47, st.2,</p> <p>c) U skraćenom postupku (čl. 39) tužba samo po odobrenju ministra unutarnjih poslova; u slučaju odobrenja nedostaje i efekt suspenzije (usp. napomenu 19)</p>	Temeljna preinaka nacrtu	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.</p> <p>uz a) nadalje postoji potreba za uređivanjem</p> <p>uz b) Prigovorima je udovo-ljeno siječanjskim nacrtom u čl.46, st. 3</p> <p>uz c) Prigovori nacrtu iz listopada 2001. su nevažeći, sada postoji velika zakonska praznina za očigledno neosnovana postupke, vidi opširnije pod točkom 2.21</p>	<p>Preinaka nacrtu Zakona</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno pravo / postupak donošenja zakona</p>	Nacrt Zakona iz siječnja 2002

2. U postupku

III. Sudski postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 29	Zakonodavstvo	3. Čl. 47: Rok od 60 dana za provedbu sudskog postupka (usp. napomenu 20)	Provjeriti u postupku donošenja zakona	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 47, st. 4 Poboljšane su mogućnosti odlučivanja suda, u pogledu rokova nastalo je pogoršanje u odnosu na Nacrt iz listopada 2001.	Preinaka nacrtu Zakona Uvrštavanje u nacionalno pravo /postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona u siječnju 2002.
2. 30	Osoblje	3. Trajanje postupaka na sudu (usp. napomenu 21)	Obučavanje pojedinih sudaca (kasnijih multiplikatora) putem hospitacija u partnerskim državama s iskustvima na području azila		Nakon stupanja na snagu Zakona o azilu: 1. Izobrazba i usavršavanje svih sudaca na poslovima azila putem tečajeva usavršavanja u Hrvatskoj. 2. Hospitacija hrvatskih sudaca u stranim sudovima.	Nacrt Zakona u siječnju 2002.
2. 31	Osoblje	3. Sudska praksa: Kasacija nepravilnih odluka umjesto vlastitih rješenja u predmetu (usp. napomenu 22)	Provjera vlastitog stajališta među sucima	Siječanjski nacrt (čl. 47, st. 3) nadmašuje dane inicijative i povezuje s rokom koji se u praksi jedva može ostvariti. Postoji bojazan da bi se time mogla ugroziti kvaliteta sudske odluke.	Uvrštavanje u nacionalno pravo /postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona u siječnju 2002.

2. U postupku

III. Sudski postupak		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
2. 32	Institucije	Nedostatna sudska dokumentacija o azilu. Nije uređena dostupnost spoznajnim izvorima ministarstva unutarnjih poslova (usp. napomenu 23)	<p>1. Uređivanje dostupnosti postojećim spoznajnim izvorima MUP-a.</p> <p>2. Prenošenje odgovornosti za izgradnju dokumentacije na konkretnu osobu.</p> <p>3. Vanjsko savjetovanje kod izgradnje dokumentacije.</p> <p>4. Uspostava kontakata radi prikupljanja informacija s</p> <ul style="list-style-type: none"> - hrv. državnim tijelima - stranim predstavništvima u Hrvatskoj - UNHCR-om - institutima sveučilišta i dr. 		<p>1. Izgradnja i ažuriranje opsežne dokumentacije zajedno s MUP-om.</p> <p>2. Uspostava kontakata s dokumentacijskim centrima drugih država</p> <ul style="list-style-type: none"> - razmjena iskustava - eventualna razmjena informacija 	

3. Nakon postupka

I. Osobe s priznatim statusom		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
1	3. Zakonodavstvo, institucije i osoblje	<p><u>Nedostaje zakonsko uređivanje mjera integracije:</u> Zbrinjavanje</p> <p>Pristup tržištu rada Pristup sustavu školovanja Nastava na stranom jeziku Sociokulturni trening Socijalna pomoć Pristup zdravstvu</p>	Stvaranje zakonskih osnova za integraciju osoba s priznatim statusom	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 24-33</p> <p>Druga mogućnost postojala bi kada bi se stvorila vlastita pravna osnova za integraciju, koja bi uredila i ograničila prava i obveze osoba s priznatim statusom kao i nadležnosti tijela i ministarstava. Zakon o integraciji nudi više prostora i detalja za uređivanje.</p>	<p>Uvrštavanje u nacionalno pravo /postupak donošenja zakona</p> <p>Izgradnja potrebnih institucija Zapošljavanje i školovanje osoblja</p> <p>Koncipiranje (u suradnji s NGO) nacionalnih integracijskih programa</p>	Nacrt Zakona u siječnju 2002.
2	3. Zakonodavstvo	Čl. 27 vremenski ograničava plaćanje socijalne pomoći (usp. napomenu 24)	Provjera čl. 27 prema mjerilima čl. 23 Ženevske konvencije	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002.	Prigovor ostaje neizmijenjen	Nacrt Zakona u siječnju 2002.

3. Nakon postupka

I. Osobe s priznatim statusom		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
3	3. Zakonodavstvo	Nedostatak zakonskog uređivanja prava i obveza osoba s priznatim statusom	Stvaranje zakonskih osnova o pravima i obvezama osoba s priznatim statusom	<p>Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 25</p> <p>Prijevod je nejasan. Ako je uistinu tako da se privremena promjena boravka mora prijaviti tijelima, tada postoji odstupanje od propisa o kretanju izbjeglica prema čl. 26 Ženevske konvencije.</p> <p>Vremenski rok za odjavu i novu prijavu je nejasan, stoga se odredba teško može ostvariti.</p>	<p>Ponovna preinaka Nacrta, ako se ne radi o pogreški u prijevodu.</p> <p>Uvrštavanje u nacionalno pravo /postupak donošenja zakona</p> <p>Umjesto vremenskog ograničavanja "neodgodivo"</p>	Nacrt Zakona u siječnju 2002.

3. Nakon postupka

I. Osobe s priznatim statusom		1. Potrebe / predložene ispravke utvrđene tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Prijedlozi - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
4	3. Zakonodavstvo	Nedostatak zakonskog uređivanja prava i obveza osoba s priznatim statusom	Stvaranje zakonskih osnova o pravima i obvezama osoba s priznatim statusom	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 27, st.3 Ovime prestaje pravo na socijalnu pomoć ako se odbije ponuđeno radno mjesto. Ova odredba treba biti dopunjena pretpostavkom kao i klauzulom za osiguranje egzistencijalnog minimuma, ukoliko postoje paralelne odredbe za hrvatske državljane.	Ponovna preinaka Nacrta, Uvrštavanje u nacionalno pravo /postupak donošenja zakona	Nacrt Zakona u siječnju 2002.
5	3. Zakonodavstvo	Azil za obitelji, naknadni dolazak obitelji osoba s priznatim statusom, pri ostvarivanju zaštite obitelji koja se traži u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima potrebno je zakonski urediti	Zakonsko uređivanje	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl.31 odgovara Acquis-u Zbog pravne sigurnosti / jasnoće treba urediti zakonom o azilu ili zakonom o strancima, ali nikako mješavinom obaju (usp. napomenu 26)	U postupku donošenja zakona treba uzeti u obzir razvoj Acquis-a (planirana smjernica o spajanju obitelji). Jasnije se moglo prikazati da supružnici budu obuhvaćeni u smislu čl. 31 (3) o pravilu donošenja odluke na temelju vlastite prosudbe čl. 31 (4).	Nacrt Zakona u siječnju 2002.

3. Nakon postupka

II. Osobe s obvezom napuštanja države		1. Utvrđene potrebe/predložena poboljšanja tijekom Fact Finding Mission u studenom 2001.	2. Predložene trenutne mjere	3. Razvoj do 19.02.2002. i proizlazeće potrebe	4. Predložena sredstva - i dugoročne mjere	5. Postojeće inicijative / relevantni projekti
3.6	Zakonodavstvo i institucije	7. Nedostaju propisi za osiguranje protjerivanja <Pritvor do protjerivanja> (usp. napomenu 18)	a) Uvrštavanje propisa uzimajući u obzir čl. 5 Europske konvencije o ljudskim pravima, b) Prilagodba čl.66 Zakona 53/91, c) Usklađivanje s Ministarstvom pravosuđa glede postupka kojega se treba držati prema čl. 5, st. 4 Europske konvencije o ljudskim pravima	Preinaka nacrtu Zakona u siječnju 2002. ovdje: čl. 49 glede protjerivanja upućuje na odredbe iz Zakona o strancima. Potrebno je razjasniti da li je dostatno uređen pritvor do protjerivanja.		Nacrt Zakona u siječnju 2002.

2. Analiza potreba: Napomene i objašnjenja

Napomena 1:

Stjecanje prava na azil u Republici Hrvatskoj trenutačno je zajamčen članka 33. hrvatskog Ustava te je pravno uređeno u člancima 31. do 38. Zakona br. 53/91 (o kretanju i boravku stranaca).

Mišljenje je i hrvatske strane da je postojeća zakonska podloga manjkava. To je već naglašeno i u uvodnom referatu sastavljenom od hrvatskog Ministarstva unutarnjih poslova, koji je prethodio procjeni zatečenog stanja (Fact finding mission) ovim riječima: «postojeći Zakon o kretanju i boravku stranaca iz 1991. sadržava, istina, određeni broj odredaba koje utvrđuju postupak odlučivanja u vezi s statusom izbjeglica, koje su ipak za potrebe u našoj praksi, kada se mora odlučiti o utemeljenosti pojedinačnog zahtjeva za stjecanjem azila, nedostatne. Osim toga, zakon u mnogočemu nije u skladu s kriterijima koji su utvrđeni međunarodnim dokumentima. «

Manjkava pravna situacija u praksi se do sada statistički nije loše odrazila, jer Hrvatska do sada nije smatrana u jačoj mjeri zemljom u kojoj bi stranci podnosili zahtjev za azilom.

U ovom se trenutku mogu zamijetiti pažnje vrijedni napori hrvatske strane da nadoknadi utvrđene deficite. Organizacijske i kadrovske promjene predstavljene su u uvodnom referatu (5.2.-4.) hrvatske strane, koji smo već spomenuli

Na području zakonodavstva izrađen je Nacrt zakona o azilu. Verzija od 16.10.2001. predložena je radnoj grupi prije početka procjene zatečenog stanja, a u međuvremenu je sastavljena prerađena verzija iz siječnja 2002.

Nacrt se trenutačno nalazi u Uredu za zakonodavstvo Republike Hrvatske gdje će biti podvrgnut postupku provjere.

Razdoblje fact finding mission-a (procjene zatečenog stanja) bilo je povoljno, jer je s jedne strane Nacrt zakona već bio strukturiran, a s druge su se strane napomene i prijedlozi za promjene mogli i provesti već većeg utroška snaga i sredstava.

Budući da su odredbe Zakona (br. 53/91) koje su trenutačno još valjane, u mjeri u kojoj se bave područjem azila, gotovo u cijelosti poništene Nacrtom Zakona o azilu (čl. 75 verzije iz listopada, sadržajno jednak kao i članak 73 verzije iz siječnja 2002.), nadalje ćemo se baviti Zakonom br. 53/91. u onoj mjeri, u kojoj će on i dalje biti valjan. Fact finding mission je težište stavila na nacrt Zakona o azilu.

Kako bi se zakonodavstvo s područja azila što prije uskladilo s pravnom stečevinom EU-a, bit će potrebno omogućiti da Nacrt zakona dobije svoju konačnu verziju te da stupi na snagu.

Aktivnosti koje je potrebno poduzeti radi stjecanja optimalne verzije Nacrta bit će objašnjenje pod naslovom «Zakonodavstvo» (Z) u nacrtu Nacionalnog akcijskog plana

Za hrvatskog će partnera u daljnjim koracima biti važno da se zakonske odredbe što prije provedu u obliku službenih napatka, da se školuje kadar i razvije struktura državnog tijela, koje će s jedne strane pokrivati područje cijele Republike Hrvatske, a

s druge strane uspješno koristiti postojeće resurse. S obzirom na trenutačno mali broj slučajeva centralizacija sustava bi trebala omogućiti nagli porast djelotvornosti nakon provedenog školovanja kadra. Uz ta pitanja će izvješće koje slijedi govoriti pod naslovima «Institucije i postupci» (I) kao i pod naslovom «Kadrovski kapaciteti i školovanje» (K).

I njemačka i slovenska su strana mišljenja da su hrvatska nadležna tijela, pritom se misli na policijske službe na terenu, usprkos manjkavim pravnim propisima ali zahvaljujući discipliniranom shvaćanju policijske službe, poimanju problema u skladu sa svojom zakonski određenom zadaćom te naposljetku i u skladu sa zdravim razumom, postigle rezultate na kojima im treba odati poštovanje.

Također se mora odati priznanje aktivnostima UNHCR-a koji se ne ograničavaju na neposredno pružanje pomoći strancima kojima je potrebna pomoć nego pruža savjetodavnu pomoć hrvatskom partneru pri izgradnji i proširivanju potrebnih državnih struktura.

Slovenska i austrijska nadležna tijela su, na čemu im se treba zahvaliti, hrvatskoj radnoj grupi objasnili način rada u dotičnim zemljama i tako toj radnoj grupi olakšali njen zadatak.

Napomena 2:

Članak 5. Nacrta uređuje **slučajeve za odbijanje** davanja azila: Ti se slučajevi temelje na članku 1 slovu F Ženevske konvencije o izbjeglicama, no u verziji Nacrta zakona su «mekši» i time **proširuju mogućnosti** odbijanja davanja azila.

a) Ženevska konvencija o izbjeglicama predviđa za slučajeve u kojim se osobi odbija davanje azila da se «iz posebno teških razloga opravdava prihvati» i time zahtjeva postojanje osnovane **sumnje** da je osoba počinila kazneno djelo koje se lako može dokazati. Hrvatska verzija u ovom kontekstu koristi samo riječ ozbiljne «nedoumice».

To je u suprotnosti s člankom 45. Nacrta gdje se kod utvrđivanja činjenica koje argumentiraju stjecanje prava na azil ta nedoumica tražitelju azila ne odmaže. Zar je u slučajevima u kojima se isključuje mogućnost davanja azila drugačije?

To je i u suprotnosti s člankom 2 Nacrta u kojem su odredbe Ženevske konvencije o izbjeglicama dio Zakona.

b) Ženevska konvencija o izbjeglicama predviđa kao razlog za odbijanje davanja azila počinjavanje zločina, dakle teških kaznenih djela protiv konkretno navedenih pravnih dobara, tj. protiv mira, čovječnosti i ratnih zločina.

Verzija nacrta iz listopada 2001. spominje nasuprot tome «kaznena djela protiv vrijednosti međunarodnog prava». Tim je obuhvaćeno i kršenje zakona počinjavanjem lakših kaznenih djela i pri tome ne ograničava taksativno ograničavanje Ženevske konvencije o izbjeglicama.

c) U članku 1 slovu F b Ženevska konvencija o izbjeglicama predviđa kao razlog za odbijanje azila «**teški** nepolitički zločin», a verzija Nacrta govori o «ozbiljnom» nepolitičkom zločinu. Takvim bi se dakle mogao smatrati i običan **prekršaj**.

Hrvatska je strana predstavnicima fact finding mission-a izjavila u usmenom objašnjenju da je Nacrt zakona želio preuzeti sadržaj Ženevske konvencije, ali da je do formulacija koje odstupaju od sadržaja Ženevske konvencije došlo zbog problema kod prevođenja. Smatra se da je potrebno preuzeti katalog «Zločini protiv mira, čovječnosti te ratni zločini». To je i učinjeno u najnovijoj verziji Nacrta (siječanj 2002.)

Napomena 3:

Odbijanje davanja azila osobama koje su trenutačno pod zaštitom UN-a ili im UN pomaže (osim UNHCR), odgovara članku 1 slovu D Ženevske konvencije o izbjeglicama, no ipak nedostaje odredba koja se nalazi u sljedećoj rečenici Ženevske konvencije da te osobe ipso facto spadaju pod odredbe Ženevske konvencije o izbjeglicama od onog trenutka kad te osobe gube gore spomenutu zaštitu a da pri tom sudbina tih osoba nije do kraja razjašnjena.

Hrvatska je strana u svojem usmenom objašnjenju izjavila da su potrebne nadopune te je najavila da će te promjene unijeti u Nacrt. Taj je problem sada u članku 5., stavku 2 istina, tematiziran. No nedostatak sadržajno nije uklonjen.

Napomena 4:

Članak 7. stavak 1 verzije Nacrta iz listopada određuje da stranac može izjaviti da traži azil nakon provedene granične kontrole. Ako granični policajac restriktivno tumači propise, moglo bi se stranca kojem se zabranjuje ulazak u zemlju onemogućiti da podnese zahtjev za azilom.

Kako bi se izbjegla ta očito neželjena posljedica da se strancu onemogućiti traženje azila mogla bi se upotrijebiti riječ «prilikom» ili «tijekom» granične kontrole. U verziji Nacrta iz siječnja 2002 ta je problematika obrađena u članku 6. Verzija članka 6. stavka 4. nije uklonila te nedoumice koje su izražene u vezi s prethodnom verzijom Nacrta.

Napomena 5:

Članak 57. verzije Nacrta iz siječnja 2002 regulira uvjete za pružanje privremene zaštite s obzirom na izbjeglice građanskog rata. U svojoj posljednjoj rečenici (koja je u njemačkom prijevodu nepotpuna te također ima nekih sadržajnih nedostataka) određeno je da privremenu zaštitu mogu dobiti i one osobe kojima u slučaju povratka **prijeti mučenje**.

Pomoću ove poveznice koja pak ne uspostavlja odnos s ostalim poveznim točaka ovog propisa, Nacrt se sadržajno poziva na **čl. 3** Europske konvencije ljudskim pravima (EKLJP). Krugu osoba koji se spominje u članku 3 EKLJP **potreba je zaštita**, ali ne samo privremena zaštita (s mogućnošću iznimke prema članku 58. Nacrta). Kako bi se omogućilo ovo pravno dobro zaštite sukladno nacionalnom pravnom sustavu uvrstilo na pravo mjesto, trebalo bi se **potpuno zbrisati iz članka 57.** i prebaciti u članak 4. Onamo bi se ona mogla ubaciti između odj. 1. i 2. kao samostalni oblik osiguranja zaštite s propisom, da se stranac ne smije deportirati u zemlju u kojoj mu prijete konkretna opasnost, da bude izložen mučenju, nehumanom ili ponižavajućoj kazni ili postupku.

Već prema stavu Republike Hrvatske o problematici smrtne kazne mogla bi se također i ova točka proglasiti zaprekom za deportaciju (Tako je u njemačkom pravu.)

U siječanjskom nacrtu obavljeno je preporučeno razdvajanje privremen i dopunske zaštite. No sada u potpunosti nedostaje privremena zaštita. U ovom području predstavlja siječanjski nacrt pogoršanje. Vidi o tome također primjedbu 25.

Napomena 6:

Članak 10 nacarta uređuje suradnju s UNHCR-om, kojem se na zahtjev moraju učiniti dostupnima statistički podaci o stanju azila u Hrvatskoj, o primjeni GFK i o važećem zakonu koji se nalazi u nacrtu, u mjeri u kojoj se odnose na izbjeglice.

U listopadskom nacrtu nije bilo definitivno razjašnjeno pitanje, da li on obuhvaća i podatke o pojedinim zahtjevima za azil. U tekstu nacarta udovoljeno je zahtjevu UNHCR-a u tom smislu, hrvatska radna grupa htjela je ovaj pasus brisati.

U siječanjskom nacrtu odabrana je restriktivna varijanta.

Također i verzija članka 46., koji sudjelovanje UNHCR-a vezuje uz zahtjev tražitelja azila nedostatan je te proturječi minimalnim jamstvima.

Napomena 7:

Hrvatski partneri objašnjavaju, da se kod unošenja pojma "radna nesposobnost" radi o greški u prevođenju. Htjelo se reći "poslovna nesposobnost" Ova greška je eliminirana u siječanjskom nacrtu.

Napomena 8:

Članak 16. st. 1. listopadskog nacarta oslanja se na zahtjeva iz članka 2 GFK, no ponavlja se u čl. 21. i 25. nacarta te je ondje puno konkretnije formuliran. Stoga se ovaj propis čini suvišan.

Članak 16. st. 2 nacarta je u odnosu na obvezu suradnje s nadležnim tijelima vrlo široko sastavljen te bi mogao dovesti do krivih tumačenja (suradnja također s obavještajnim službama?). To bi se moglo razjasniti dodatkom koji uspostavlja vezu prema zahtjevima azilnog postupka. Siječanjski nacrt ne osvrće se na ovaj prijedlog.

Napomena 9:

Članak 35. listopadskog nacarta predviđa smještaj tražitelja azila u jednom "domu za izbjeglice".

Prema članku 75 nacarta se ovim propisom zamjenjuje sada važeći propis iz članak 32 st. 2 zakona br. 53/91, koji tražitelja azila upućuje u "Prihvatište za strance". U istom prihvatilištu su smještene osobe koje se prema čl. 66 st. 1 Zakona br. 53/91 moraju deportirati, a čija je sloboda kretanja ograničena radi postizanja cilja deportacije.

Mora se osigurati, da s novim propisom bude spreman novi (od deportacijske službe odvojeni) smještaj. Sadašnja praksa "otvorene" kuće pri **UNHCR-u** obuhvaća samo ograničen krug osoba te ne oslobađa hrvatsku državu od njezine odgovornosti. Siječanjski nacrt uvažava ovu primjedbu.

Napomena 10:

Mogućnost predviđena u članku 18. st. 2 nacarta da se također prilikom **deportacije** također i **zemlji porijekla priopće** osobni podaci tražitelja azila, također nailazi **na zamjerke**.

Hrvatski partneri su u usmenom objašnjenju objasnili, da se pri tome radi samo o podacima potrebnim za **pribavljanje putnih isprava**.

Ovaj poticaj je proveden u siječanjskom nacrtu.

Napomena 11:

Umjesto u članku 8. listopadskog nacrtu predviđenog krutog 5-dnevnog roka za prijavu u slučaju nezakonitog ulaska čini se formulacija "neodložno" (=bez kažnjivog oklijevanja) primjerenijim. Poticaj je proveden u siječanjskom nacrtu.

Napomena 12:

Članak 46. listopadskog nacrtu odredio je, da predstavnici **UNHCR**-a na zahtjev tražitelja azila imaju pravo, **sudjelovati** u postupku.

Pojam sudjelovanja trebao bi se zakonski objasniti, kako bi se preduhitrile budući sporovi. Da li to znači samo **osobnu prisutnost na usmenoj raspravi** ili će predstavnik UNHCR-a time biti **sudionik u postupku** s tim učinkom, da ima pravo na **sve radnje u postupku**? (Pravo na podnošenje zahtjeva za dokazivanjem? pravo na odgodu? pravo na prisezanje svjedoka? pravo, da se izuzme sudac zbog pristranosti?) Osim toga: Da li se onda sve služben obavijesti (također? ili samo?) upućuju njemu? Da li smije nastupati uz odvjetnika? Čije izjave (npr. opoziv žalbe) su mjerodavne?

Ova problematika trebala bi se promatrati u svezi s odredbama članka 51. i 63. "Zakona o općem upravnom postupku".

Prema članku 51. mogu "društvene organizacije, koje prema općem aktu (?) imaju zadatak, štiti određena prava i interese svojih članova, sa svim pravim uči kao stranka u već pokrenuti postupak." U drugom smjeru cilja odredba članka 63., prema kojoj se stranka može poslužiti stručnim pomagačem, koji ju pomaže informacijom i savjetovanjem, a da stranku ne zastupa.

Siječanjski nacrt (članak 45. st. 4) sadrži ovo objašnjenje, no ustrajava na potrebi zahtjeva podnositelja. Ovo u ovom obliku ne odgovara minimalnim jamstvima (III/13).

Napomena 13:

Članak 39. nacrtu vezuje uz odbijanje zahtjeva za azilom u s kraćenom postupku u činjeničnom smislu uz porijeklo iz **sigurne treće države**.

Članak 43. nacrtu govori o "trećoj sigurnoj zemlji u smislu ovog zakona".

U oba slučaj nije prepoznatljivo, koja zemlja treba važiti kao sigurna.

Članak 40 i 1. nacrtu pretpostavljaju na isti način bez odgovarajućeg sadržajnog određenja "**sigurne zemlje porijekla**".

U siječanjskom nacrtu je sigurna treća zemlja zakonom definirana te se odluka prepustila dotičnom donositelju odluke. Definicija je nepotpuna. Nedostaje veza prema EMRK, jamstvima u postupku iz GFK i minimalnim jamstvima.

Napomena 14:

U članku 40. posljednja rečenica listopadskog nacrtu normirala je razlog odbijanja azila "ako razlozi nacionalne sigurnosti ili zaštite javnog reda to zahtijevaju" te je **nespojivo s normama GFK**. On ne potpada ni pod jedan ondje **definitivno** normiranim razlozima za isključenje.

Ovaj propis temelji se očito na ideji normiranoj u čl. 32. i 33. GFK, a da ne prepoznaje da se u ova oba propisa ne radi o priznanju statusa izbjeglice, nego o pitanju, pod kojim uvjetima se neki izbjeglica, dakle netko, tko već posjeduje taj status, (bez razlike) može deportirati ili otpraviti. U nacrtu razvijena ideja dolazi u obzir kao **razlog za deportaciju** te ju stoga (sadržajno nešto izmijenjeno) treba tretirati u okviru **članka 49.** (vidi o tome primjedbu 16.).

Ovom poticaju je udovoljeno u siječanjskom nacrtu, no ipak bez uvažavanja članak 3. EMRK.

Napomena 15:

1. Članak 39. nacrtu daje policijskoj upravi ovlast, da ovaj zahtjev neposredno "riješi". Iz samog teksta proizlazi, da u obzir dolazi samo **odbijanje** zahtjeva. To bi trebalo u tekstu zakona isto tako **biti tako izraženo.**

2. Kao razlog za **odbijanje** zahtjeva u skraćenom postupku su pored ostaloga navedeni **zaštita javne sigurnosti i reda.** Odbijanje zbog ovog razloga **ne dolazi u obzir.** U tom smislu se upućuje na objašnjenja uz članak 40. (napomena 14.).

Siječanjski nacrt udovoljava izrečenim napomenama.

Napomena 16:

1. U članku 40. nacrtu nepodesno utemeljena veza prema javnoj sigurnosti i redu potrebno je sistematično pripisati članku 49. nacrtu, koji uređuje uvjete za deportaciju.

Preporuča se, da se povreda javnog reda i mira kao samostalni razlog za deportacije umetne u članak 49. kao treću crticu. **Kod sastavljanja ovog propisa potrebno je uzeti u obzir tijesna ograničenja postavljena u članku 33. st. 2 GFK** (pravomoćna presuda zbog zločina ili posebno teškog prijestupa).

2. **Zakon** o slobodi kretanja i boravku stranaca (**br. 53/91**) uređuje u **čl. 43. st. 1** izdavanje zabrane boravka za strance s izbjegličkim statusom te ga isto tako bez ikakvog ograničenja vezuje s pojmom javne sigurnosti i reda. Ovaj propis **ne potpada pod članak 75.** nacrtu zakona o azilu te **i nadalje postoji. On se mora uskladiti s nacrtom kojeg je potrebno izmijeniti.**

Deportacija se nalazi pod ograničenjem iz članka 3. EMRK. ako ovo ograničenje (koje odgovara primjedbi 5.) bude usidreno u članku 4. nacrtu, tada je dovoljna odgovarajuća napomena u članku 49. nacrtu. (Možda: nadležno tijelo će deportirati podnositelja azila uz pridržaj propisa iz članak 4.).

U siječanjskom nacrtu je preporuka prihvaćena bez uzimanja u obzir ograničenja čl. 3 EMRK.

Napomena 17:

Nacrt u postojećem prijevodu u točki 48. **ne odgovara sadržajno** svim točkama teksta **članak 1 slovo c br. 1 do 6 GFK**.

Riječ je moguće o otklonu značenja prilikom prijevoda; ovo bi se trebalo **provjeriti**.

Preporuka je prihvaćena u siječanjskom nacrtu, ali nije u potpunosti provedena.

Napomena 18:

Postojeći nacrt zakona ne sadrži propise za osiguranje deportacije (pritvor za deportaciju). Utoliko postoji potreba za posezanjem za člankom 66. zakona br. 53/91, koji ne potpada pod članak 75. nacrtu te prema tome i dalje postoji. U ovom propisu je doduše spomenut boravak u "Prihvatilištu" (bolje: Centar za deportaciju), ali nije uređen.

Odgovarajući propisi moraju se **zakonski** urediti, da bi se udovoljilo **obvezujućim** ciljevima članka 5. EMRK, bilo u nacrtu zakona o azilu, bilo na drugom mjestu. **Pri tome je posebice potrebno uvažiti članke 5. st. 1 slovo f i st. 2 do 4 EMRK.**

Prema činjeničnom stanju utvrđenom na licu mjesta, uvjeti u prihvatilištu su s obzirom na ograničenje slobode kretanja slični zatvoru.

Pored potrebne zakonske regulacije trebalo bi u razgovorima s ministarstvom pravosuđa osigurati **praktičnu provedbu** zahtjeva postavljenih u članku 5 st. 4 EMRK.

Napomena 19:

a) Članak 16 GFK jamči svakoj izbjeglici neometan pristup sudovima te ga s obzirom na osiguranje troškova postupka i pomoći za troškove postupka (propisi o siromašnima) izjednačuje s državljaninom.

b) Čl. 47 odj. 2. listopadskog nacrtu utvrđuje, da tužba nema učinak odgode. Hrvatski partneri su **objasnili** da je riječ o **greški u prevođenju**. **Htjelo** se upravo **suprotno: utvrđivanje suspenzivnog učinka** tužbe.

Pri tome treba primijetiti, da za to u hrvatskom pravnom sustavu postoji potreba za izričitim zakonskim utvrđivanjem suspenzivnog učinka, jer tužba u upravnom postupku ne općenito nema suspenzivni učinak.

Ovoj primjedbi se odgovorilo u siječanjskom nacrtu.

c) **U skraćenom postupku nije osiguran pristup sudu.**

Ukoliko MUP ne dopusti žalbu protiv odluke policijske uprave, onda ne dolazi do sudske provjere.

Ukoliko MUP dozvoli žalbu, ona se ona može uložiti, ali ne nastupa učinak odgode, jer za ubrzani postupak nedostaje odgovarajući propis o suspenzivnom učinku u zakonu. Ako je netko deportiran prije sudskog rješenja, tada postoji manjak **efektivne pravne zaštite**.

Problem su hrvatski partneri priznali kao takav. Kako bi zakonsko propisivanje suspenzivnog učinka anuliralo smisao ubranog postupka, uzeto je u razmatranje da se uvede ograničena provjera koja se odnosi na pitanje očitosti (slično njemačkom

pravnom sustavu). Ako sudska odluka ustanovi očiglednu neutemeljenost zahtjeva za azilom, onda se boravak završava; ako nedostaje ovo obilježje očitosti, onda se postupak nastavlja kao normalni žalbeni postupak.

U siječanjskom nacrtu bilo je predviđeno da se za očigledno neutemeljene slučajeve utvrdi pravni slijed (skraćeni postupak) budući da Zakon o sudovima trenutno ne sadrži za to potrebne preduvjete. Izmjene te vrste moraju se provesti u suradnji s Ministarstvom pravosuđa. Postoji težnja da se zakonski uredi skraćeni postupak. Prvi korak je dopuna članka 46. stavka 1. kako slijedi:

«Kada se zahtjev za priznavanje azila odbije kao očigledno neutemeljen, tada sud o podnesenoj tužbi mora odlučiti u roku od 15 dana.»

Napomena 20:

U članku 47. listopadskog nacrtu utvrđen obvezatni rok od 60 dana za predaju žalbe pa do okončanja sudskog postupka mogao bi zakinuti **pravnu zaštitu**, ako sud ima poteškoće u predviđenom roku obaviti sve radnje bitne za odluku.

Volja zakonodavca da ubrza postupak mogla bi se izraziti u ublaženom obliku "treba odlučiti u roku od 60 dana".

Ukoliko je provede zamisao, da se u **skraćenom postupku** uvede putem rješenja sudska provjera ograničena na očiglednost, mogao bi se sucu utoliko postaviti **kratak rok** (u Njemačkoj tjedan dana), jer je kod ove vrste postupka opseg provjere jako ograničen te prikupljanje dokaza ne dolazi u obzir. (Ako sud smatra da je prikupljanje dokaza potrebno, onda slučaj više nije utemeljen kao "očigledan".

Siječanjski nacrt obvezuje sud na vlastito istraživanje slučaja, ali istodobno obvezujuće skraćuje drastično vrijeme obavljanja, tako da će u mnogim slučajevima rad na slučaju jedva bit moguć. To bi moglo utjecati negativno na kvalitetu sudskih odluka. Ostaje otvoreno pitanje kakva pravna posljedica nastupa ako sud ne održi rok.

Napomena 21:

Trajanje rješavanja sudskog postupka iznosi jednu godinu, u pojedinačnim slučajevima je dulji. Ovo trajanje postupka je hrvatsko sudstvo također ocijenilo nezadovoljavajućim. Uzroci leže u preopterećenosti uslijed visokog broja novih slučajeva u drugim područjima, malom broju osoblja u sudskom području (28 upravnih sudaca za sve upravne sporove, neznatno iskustvo u području azila, nedostajuća dokumentacija o azilu.

Napomena 22:

Prema članku 239 "Zakona o općem upravnom postupku" upravni sud nije ograničen samo na mogućnost kasacije, on može sam prikupiti dokaz i odluku u cijelosti ili djelomice proglasiti nevažećim ili ga izmijeniti. Sud tek u rijetkim iznimkama koristi tu mogućnost.

Nova verzija članka 47. donosi za azil posebno uređenje, time što prepušta sudovima da odlučuju u cijelom postupku. U listopadskom nacrtu predviđeni rok do 60 dana već je naišao na dvojbe (vid primjedbu 20). U siječanjskom nacrtu predviđeno skraćenje roka na 30 dana je korak u krivom smjeru.

Napomena 23:

Kompetentna i vremenu prilagođena sudska odluka koja se mora donijeti u postupku o azilu pretpostavlja brz pristup osiguranim informacijama o situaciji o zemlji porijekla žalitelja. Za to je potrebna dokumentacija koja se stalno ažurira (barem zemlje glavnog porijekla). Takva dokumentacija postoji u zametku i MUP-u. O mogućnosti pristupa suda ovoj dokumentaciji dosada nisu vođeni koordinacioni razgovori.

Radi uštede na resursima trebali bi ministarstvo pravosuđa i unutarnjih poslova surađivati i pokrenuti ustrojavanje dokumentacije koju će zajednički koristiti. Pri tome bi se trebalo iskoristiti ponude UNHCR-a.

Napomena 24:

Članak 24 GFK teži ka socijalnom osiguranju azilanata u načelu izjednačavanju s domaćim stanovništvom.

Trajanje prava na socijalnu pomoć prema hrvatskom pravu i činjenične pretpostavke za njezinu obustavu ovdje nisu poznate, tako da se odavde ne može dati iskaz o spojivosti članka 27. nacrta s člankom 24. GFK.

Napomena 25:

I. Članak 47. nacrta zakona iz siječnja 2002.:

Predviđeni propisi za osiguranje privremene zaštite trebali bi biti doneseni sukladno Smjernici 2001/55/EG Vijeća od 20. siječnja 2001. o minimalnim normama za davanje privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva prognanika (službeni list br. L 212 od 07/08/2001 S.0012-0023). Ovo se tiče posebice sljedećih točaka:

1. Prema članku 2 ove smjernice je pružanje privremene zaštite postupak koji se mora provesti bez iznimke, kojim se u slučaju (predstojećeg) masovnog priljeva prognanika iz trećih zemalja, koji se ne mogu vratiti u zemlju porijekla, jamči ovim osobama trenutnu, privremenu zaštitu, pa čak i ako postoji opasnost, da sistem azila ne može primiti ovaj priljev bez negativnih posljedica po njegovo funkcioniranje i bez štete po pogođene osobe ili druge osobe koje traže zaštitu.
2. Prema članku 3 je pokretanje, provedba i okončanje privremene zaštite predmet redovnih konzultacija s UNHCR-om i drugim relevantnim međunarodnim organizacijama.
3. Prema članku 4 iznosi trajanje privremene zaštite godinu dana i u slučaju neokončanja (u skladu s pretpostavkama iz članka 6.) produljuje se za 6 mjeseci, no najdulje za godinu dana.
4. Pogođene osobe imaju prava navedena u člancima 8., 9., 12.-16.
5. Prema članku 17 mora se osigurati, da osobe koje uživaju privremenu zaštitu u svako doba može podnijeti zahtjeva za azilom.

II. Komplementarni oblici zaštite (članak 4. nacrta zakona iz siječnja 2002.):

Na međunarodnoj razini je priznato da moraju postojati propisi za boravak osoba koje ne potpadaju pod područje zaštite iz Sporazuma o pravnom položaju izbjeglica od 28. srpnja 1951. (Ženevska konvencija o izbjeglicama), čiji povratak ipak nije moguće na temelju drugih humanitarnih procjena. U tom smislu su npr. potrebni zaštite ljudi, koji su napustili zemlju porijekla zbog ozbiljne prijetnje njihovom životu, slobodi ili osobnoj sigurnosti, no koje se ne mogu pozvati ni na koji razlog u konvenciji, kao npr. osobe, čija ugroženost proistječe iz oružanog sukoba ili teških poremećaja javnog reda.

U Europskoj Uniji se trenutno radi na ujednačavanju normi zaštite i pravnog položaja osoba, kojima je potrebna dodatna zaštita (usp. članak 63. br. 2 Amsterdamskog Ugovora). Ovo se događa između ostalog na temelju već postojećih međunarodnih obveza, koje je preuzela i Republika Hrvatska, posebice Europske Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda od 4. studenog 1950. U prvom redu potrebno je uputiti ovdje na čl. 3 EMRK i na temelju njega proistekli opsežni pravorijek Europskog suda za ljudska prava. Sud je između ostalog stalno naglašavao apsolutni zaštitni karakter ove norme, koji za razliku od zaštite prema Ženevskoj konvenciji o izbjeglicama (vidi članak 1 F i 33 (2) GFK) ne podliježe ograničenjima. Nadalje je potrebno navesti članak 3. Sporazuma UN protiv mučenja od 10. prosinca 1984. i članak 7. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima od 19. prosinca 1966.

Status osoba, koje dobivaju dodatnu zaštitu trebao bi uključivati i priznanje i zaštitu temeljnih ljudskih prava, onako kako su definirani u relevantnim međunarodnim i regionalnim ugovorima.

Hrvatska država treba poštivati načelo non-refoulement te nadležnim tijelima na raspolaganje staviti nužne zakonske temelje, u kojima je status ovog kruga osoba isto tako reguliran kao i prava pogođenih osoba.

Napomena 26:

Izvršni odbor UNCR, u kojem su okupljeni predstavnici 57 država svojom je odlukom br. 88 (L) u 1999. godinu još jednom naglasio značaj zaštite cjeline izbjegličke obitelji, kako je to već bilo u njegovim ranijim odlukama br. 9 (XVIII), 24 (XXXII), 84 (XLVIII) i 85 (XLIX).

U stavku b), izvršni odbor naglašava nužnost da se cjelovitost obitelji izbjeglica zaštititi putem odredbi 7/ili prakse, koji omogućuju, da se kod priznavanja glavnog podnositelj zahtjeva kao izbjeglice drugi članovi obitelji u pravilu dobiju isto tako izbjeglički status. Ovu preporuku na žalost članak 31 (3) hrvatskog nacrtu zakona ne uvažava u potpunosti, pošto samo maloljetna djeca izbjeglice isto tako trebaju dobiti status izbjeglice.

E Daljnja suradnja / daljnje postupanje

1. Početna situacija

Na sredstva iz EU-programa CARDS za Hrvatsku može se računati tek tada, kad za zaključne ekspertne misije Europske Komisije planirane za proljeće 2002. te donesu ocjene.

Do sada iskazana potreba u ovom projektu bit će pokrivena iz

2. Tool box: Mjere i projekti

On sadržava uzorak mjera, koje će biti provedene nakon dogovora s hrvatskim partnerima.

2.1. Upotrebljavanje kratkoročnih savjetnika

Trajanje: između 2 i 6 tjedana

Profil zadataka

- ustroj i organizacija tijela za strance sa širokom nadležnošću
- provođenje međunarodnog izbjegličkog prava (GFK, EMRK) i u nacionalnom postupku
- pravna primjena (u odnosu na nacionalno pravo zemlje domaćina)
- oblikovanje smjernica za djelatnost osoba za saslušanje i donositelja odluka
- izrada priručnika s tekstovima
- savjetovanje kod provedbi saslušanja
- mogućnosti provjere vjerodostojnosti
- savjetovanje kod izrade nacrtu odluka
- pouke o pravnom lijeku
- savjetovanje u postupanju s osjetljivim grupama (traumatizirani, maloljetnici bez pratnje, žrtve tipično ženskog progonjenja) u azilnom postupku
- ustroj registrature
- savjetovanje kod ustanovljavanja akata o postupku i vođenje akata
- korištenje informacione tehnike u azilnom postupku (banke podataka)
- korištenje informacione tehnike u dokumentaciji o zemljama porijekla
- suradnja s drugim tijelima koja sudjeluju u postupku
- pitanja okončanja boravka (rješenje o izgonu, prijetnja izgonom)
- integracija priznatih izbjeglica
- informacije o određenim zemljama porijekla tražitelja azila
- značenje i vrijednost HKL-informacija
- opća pitanja iz zakonodavstva o azilu i o strancima kao i odgovarajuće koraci postupka

- ustroj službe za dokumentaciju
- nacrt službenih naputaka
- sudjelovanje u nacrtima zakona ili nacrtima noveliranja
- priopćavanje praksi i standarda u azilu prema EU-acquisu

Pored ovoga provode ovi kratkoročni savjetnici istrage za Country Team o situaciju i razvoju.

2.2. Radionice i seminari (5 radnih dana)

Temeljni seminari

- međunarodno izbjegličko pravo i uvrštavanje u nacionalni postupak
- prijem zahtjeva, registriranje, medicinski pregled, daktiloskopska obrada, raspored
- temeljni tehnike saslušanja i odlučivanja, provjera vjerodostojnosti i održivosti
- dobivanje, obrada i održavanje informacije o zemljama porijekla i korištenje u postupku
- skrb o azilantima i njihov smještaj, vraćanje odbijenih podnositelja zahtjeva, integracija priznatih izbjeglica.

Seminari usavršavanja

- seminar usavršavanja za tehniku saslušanja i odlučivanja, provjeru vjerodostojnosti i održivosti
- sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, očigledno neutemeljeni zahtjevi za azilom, ubrzani postupak, postupak na aerodromu, posljedični postupak, višestruko podnošenje zahtjeva, primjena Dublinskog sporazuma
- pravni put u azilnom postupku
- postupanje s maloljetnicima bez pratnje, žrtvama mučenja, traumatiziranim podnositeljima zahtjeva, žrtvama progona zbog spola, posebice saslušavanje ovih grupa osoba
- uobličavanje službenih naputaka za referente u području utvrđivanja statusa, ustrojavanje postupka, izrada i ažuriranje priručnika s tekstovima, pružanje usluga i usavršavanje referenata u području utvrđivanja statusa
- seminari o zemljama porijekla: zemljopisni položaj, važni povijesni datumi, kulturne posebnosti (običaji, moral), infrastruktura, opće političko i socijalno stanje, stanje s progonima, etničke i vjerske grupe, stranke i organizacije, pravorijek u Njemačkoj

2.3. Studijski boravci u području postupka kod saveznog ureda

- a) U trajanju od 3 dana u centrali Nürnberg:

Uvod u ustroj saveznog ureda, opći pregled njemačkog azilnog postupka, upoznavanje sa servisnim odjelima saveznog ureda (informaciono-dokumentaciona služba, biblioteka, referada za analizu, informaciona tehnika), uvid u suradnju saveznog ureda s međunarodnim partnerskim tijelima.

b) u trajanju od tri tjedna i dva dana u jednoj filijali saveznog ureda:

Rad u jednoj filijali, kako bi se upoznala praktična provedba azilnog postupka u svim fazama postupka (podnošenje i evidentiranje zahtjeva, saslušanje i donošenje odluke, postupak na aerodromu u filijali aerodrom Frankfurt te nekom drugom aerodromu, npr. München ili Berlin, pravni put i deportacija).

Sadržaji i ciljevi studijskih boravaka

- priopćavanje pravnih temelje, koji bi svakom EE morali biti dobro poznati (članak 16 GG, AsylVfG, §§ 51, 53 AuslG, EMRK, GFK)
- upućivanje u tehniku saslušanja, provjeru vjerodostojnosti, donošenje odluke, kako bi se u temeljnim crtama posredovale vještine koje su neophodne za pronalaženje rješenja
- pregled različitih mogućnosti dobivanja informacija odnosno korištenje izvora informacija (korištenje ASYLIS, korištenje informacione službe, informacija tumača)
- isticanje obveze saveznog ureda na opsežno istraživanje sadržaja predmeta (načelo službene istrage) u pogledu načela pravne države u postupku
- prikaz zadataka i nadležnosti drugih tijela koja sudjeluju u njemačkom sustavu azila (tijela za strance, ustanove za prijem, središnja služba za deportacije i BGS) kao i pravosuđe (pravni put) također i u okviru saveznog načela i načela podjele vlasti te zabrane samovolje

Druga studijska putovanja su moguća u područjima informacione tehnike, dokumentacije o zemljama porijekla, obrazovanja i usavršavanja.

2.4. Zajedničke radne grupe (3 radna dana)

Redovni (polugodišnji ili kvartalni) susreti eksperata objiju strana, pri čemu bi se po mogućnosti trebao očuvati kontinuitet osoba.

Teme:

- pravo i postupak

- obrazovanje i usavršavanje
- informaciona tehnika/banke podataka
- dokumentacija o zemljama porijekla

Ostaje otvoreno formiranje drugih radnih grupa.

3. Implementiranje mjera i projekata

3.1. Prioriteti

3.1.1. Nacrt zakona

Važno je, najprije stvoriti pravnu osnovu za provedbu azilnog postupka u skladu Acquisom i standardima EU. Pri tome je potrebno preraditi nacrt zakona, sve dok ne bude u suglasnosti s EU-Acquisom te može početi zakonodavni postupak.

Kako bi se postigao ovaj cilj treba

Formirati **radnu grupu** za Pravo i postupak te ju ekipirati stručnjacima iz

- Hrvatske
- Njemačke
- Slovenije

Po mogućnosti bi ovdje trebali sudjelovati stručnjaci, koji već imaju iskustva s hrvatskim pravnom situacijom. Radna grupa za pravo i postupak treba do početka zakonodavnog postupka sastati se svaka dva do tri mjeseca na 2-3 dana. Sadržajna težišta za aktivnost ove radne grupe su:

- nalazi odbora prema GFK
- pristup teritoriju i azilnom postupku
- sigurne treće zemlje, non-refoulement, Sporazum o readmisiji
- sigurne zemlje porijekla, očigledno neutemeljeni zahtjevi i ubrzani postupak
- granični postupak
- razgraničenje nadležnosti između tijela koja sudjeluju u postupku
- suradnja između tijela koja sudjeluju u postupku
- privremena i dopunska zaštita
- pravni put, rokovi, suspenzivni učinak
- smještaj i boravka tražitelja azila, sloboda kretanja
- okončanje boravka, pritvor radi deportacije
- status i integracija

Za uspjeh i izradu nacrt zakona je osim toga nužno za osobe koje su aktivne na izradi zakonodavnog postupka na razini odlučivanja da pobude razumijevanje za

zahtjeve EU-Acquisa i međunarodnog izbjegličkog prava. Stoga bi trebalo za ovaj krug osoba provesti jednu ili dvije radionice kako bi se

- predstavili rezultati FactFindinga i sadržaj NAP-a
- posredovali EU-Acquis
- detaljnije upoznali s međunarodnim izbjegličkim pravom

Radi jačanja ovog procesa mogu se upotrijebiti kratkoročni savjetnici, čiji je zadatak pretežno sastoji u tome, da se pomogne objasniti pitanja o provedbi EU-Acquisa i međunarodnog izbjegličkog prava u pripremi zakonodavnog postupka.

3.1.2. Postupak, institucije i osoblje

Prije stupanja na snagu novog zakona mogu se provesti mjere školovanja za **osoblje koje je sada aktivno u azilnom postupku** po nekim temeljnim temama

- tehnika saslušanja
- izdavanje rješenja
- provjera vjerodostojnosti i održivosti
- zemlje porijekla tražitelja azila
- međunarodno izbjegličko pravo /standardi EU

za **rukovodeći kadar u nadležnom ministarstvu**

- međunarodno izbjegličko pravo /standardi EU
- ustroj tijela i organizacija
- međuresorna suradnja /razgraničenje nadležnosti

Nakon stupanja na snagu novog zakona bit će potrebna i razumljiva intenzivnija suradnja, koja će kao sadržaj imati različite teme pravne primjene ali i strukture promjene. Ova potreba treba biti pokrivena putem projekta potpore.

HRVATSKA

Nacionalni akcijski plan

VI. Komponenta migracije

A. Uvod

U pogledu uvjeta utvrđenih za pristup EU, ovaj projekt ima svrhu razraditi metode, kako bi Hrvatska mogla biti poduprta u svojim nastojanjima da se prilagodi u područjima migracija i viza standardima EU u pogledu zakonodavstva, ustroja uprave, postupaka, kadrova, tehničke opremljenosti i izvršne vlasti. Pri tome Hrvatska treba biti dovedena u poziciju, da se stvore neophodni uvjeti za postupnu prilagodbu kako u dijelu Acquisa koji se odnosi na ova područja kao i na "best practices" članica EU, kako bi se naposljetku preuzeo i stvarno primijenio pravni sadržaj.

Osnova za rad bila su saznanja koja su dobivena tijekom Fact finding misije (05. - 09. 11. 2001.).

Daljnja osnova bili su zakonski tekstovi koji su stavljeni na raspolaganje, u načelu Zakon o kretanju i boravku stranaca kao i uredbe i odluke koje su proistekle na temelju zakona.

Radovi su dovršeni na zajedničkom zaključnom sastanku od 15. - 18. 04. 2002. godine u Beču.

Kod procjene Hrvatske u načelu je potrebno, kako je već utvrđeno u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, poći od toga, da Hrvatska dade najviši prioritet ostvarivanju načela slobode kretanja osoba i roba. U pogledu toga tijekom cijelog trajanja projekta postojala je suglasnost s hrvatskim partnerima da se svi ciljevi koji su niže navedeni usmjere na to, da se prvo stvore potrebni zakonski instrumenti za suzbijanje ilegalne migracije te nakon toga – nakon stvaranja odgovarajućeg pravnog okvira – također odgovarajuće prilagodi i upravna praksa. Zajednički cilj morao bi biti da se mjere koje su dogovorno zaključene između delegacije Hrvatske, Slovenije i Austrije i uz povezivanje svih partnera, a time i od Slovenije pa i sa CARDS

sredstvima potaknu, kako bi se Hrvatska dovela u položaj da se, korak po korak, približi standardima na području migracija koji vrijede u EU i Schengenu.

Radovi su dovršeni na zajedničkom zaključnom sastanku održanom od 15. – 18. 04. 2002. g. u Beču.

B. Svrha i ciljevi projekta

Svrha ovog projekta je zajedno s odgovornim osobama Republike Hrvatske izraditi koncept prilagodba Acquisu EU u području migracija i stranaca uz posebno uvažavanje politike viza i vizne prakse.

U slučaju realizacije projekta Hrvatska daje jamstvo, da će tako provesti nužne promjene u smjeru efikasnog i svrhovitog ustroja hrvatskih poslova sa strancima koji će biti u skladu s Acquisom EU, da će mjere s tim u svezi biti već zaključene u trenutku pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Radi postizanja ovog cilja predlaže se da se u okviru ovog projekta nužne mjere u području policije za strance, ulaska, izlaska iz zemlje i nastanjivanja strukturiraju u četiri težišta, kako slijedi:

Legistika

- postupci i pravna zaštita uz uvažavanje pravorijeka EUGH, EGMR te relevantnih konvencija, zaštite podataka i policijske suradnje, propisa o azilu/Dublinske konvencije, *EURODAC*.

Ustroj tijela i proces rada

- nadležnosti
- strukture zapovijedanja i komunikacija
- sigurnosne mjere

Informacijsko-tehnička oprema

- Elektronički sustav viznih konzultacija VISION

- Schengenski informacijski sustav – SIS i *Automatsko uzimanje otisaka prstiju AFIS*.

Obrazovanje i usavršavanje

- načelo "train the trainer" kao i Acquis EU, kao i specijalističko obrazovanje

S okončanjem ovog projekta postojali bi svakako temelji radne strukture tako da Hrvatska u području migracija i stranaca uključujući i politiku i praksu viza može čim prije ispuniti standarde nužne za pristupanje EU.

Pri tome bi bilo potrebno stvoriti nužne uvjete da Hrvatska može preuzeti – po potrebi u fazama – Acquis EU, te da ga tada stvarno preuzme, provede i koristi. Pored iskustava iz praktične provedbe na primjeru Austrije bi stoga i druge članice EU posredovale u "best practices", kako bi Hrvatskoj omogućili prilagodbu pravne situacije i upravne prakse standardima EU koja bi odgovarala postavljenim zahtjevima.

U pojedinostima bi se također u okviru projekta moralo osigurati da

- se na temelju otklona hrvatskih propisa o strancima u odnosu na Acquis EU koji su utvrđeni tijekom analitičke faze te prijedloga mjera zakonske prilagodbe koji se na nju nastavljaju čim prije prilagodi hrvatska pravna situacija;
- da se priopće nužni zahtjevi za ustrojavanjem i organiziranjem procesa radi efikasnije provedbe;
- da politika i praksa deportacije budu usklađene najkasnije do trenutka pristupanja te da se udovolji "best practices" zemalja članica na tom području;

- da politika i praksa viza budu usklađene najkasnije do trenutka pristupanja. Pri tom se mora omogućiti da se mogu provoditi konzultacije u okviru postupka za dodjelu viza i isprava boravka putem središnjih tijela;
- da nakon ustroja odnosno izgradnje tehničkih sustava postoje uvjeti da profesionalna predstavnička tijela raspolažu elektronskom vezom prema svojim središnjim tijelima te da imaju pristup potražnim datotekama. Nadalje se mora osigurati, da državna tijela mogu putem x.400 slati i primiti obrasce neto podataka te da se nakon pristupanja mogu integrirati u zatvorenu mrežu;
- da se obrazuju prvi treneri za trenere, kako bi se nakon okončanja projekta svim službenicima koji su povezani s ovom materijom tijekom usavršavanja mogli prenijeti provedba i uporaba stečevina, pri tome se ne može polaziti od toga, da sa završetkom ovog projekta Hrvatska već ispunjava standarde EU u ovom području.

Kako bi se u ovim područjima postigle promjene u zakonodavnim i institucionalnim uvjetima, bit će također nužno najprije postići prihvaćanje na političkoj razini za postojeće nepodudarnosti i pobuditi spremnost da se te nepodudarnosti otklone. Istovremeno će također biti potrebno da se s radne razine utječe na to, da stvarni radni procesi odgovaraju uvjetima iz Acquisa.

Naposljetku, trebalo bi Hrvatsku obodriti, da čim prije provede potrebne promjene za efikasan i svrsishodan ustroj politike viza i prakse viza, koji bi bili u suglasju s Acquisom EU, kao i migracijskog područja (posebice politika deportacije i njezina praksa), o čemu je tijekom projekta postignuta suglasnost.

Potrebno je također primijetiti na ovom mjestu, da će pored radova na poboljšanju pravnih temelja i organizacije procesa rada također biti potrebne daljnje investicije u području opreme (između ostalog područje pritvora za izgon i područje zadržavanja), kako bi se odgovarajuće osigurala

provedba izrađenih promjena. I ovdje važi da je potrebno pravovremeno razviti nužne koncepte i obaviti dogovore.

Acquis EU i njenih članica

Na temelju

- **poglavlja III dokumenta Vijeća 6473/3/98 JAI 7 ELARG 51 REV 3,**
- **liste TAIEX te**
- **zaključaka za utvrđivanje pravnih temelja za pojedine odredbe i zaključke, koji tvore pravnu stečevinu Schengena, prema relevantnim odredbama EGV i EUV (službeni list EG br. L 176/17-30 od 10. srpnja 1999.)**

u viznom je području kao EU-Acquis potrebno posebice smatrati:

Acquis EU:

- Uredba Vijeća (EC) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. koja određuje jedinstvene obrasce za vize, OJ L 164, od 14. lipnja 1995., str. 1
- Uredba Vijeća (EC) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. koja navodi treće zemlje čiji državljani moraju posjedovati vize kada prelaze preko vanjskih granica i one čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva, OJ L 81 od 21. 03. 2001., str. 1
- Uredba Vijeća (EC) br. 2414/2001 od 7. prosinca 2001. o izmjenama i dopunama Odredbe (EC) br. 539/2001 koja navodi treće zemlje čiji državljani moraju posjedovati vize kada prelaze preko vanjskih granica država članica i

one čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva, OJ L 327 od 12. prosinca 2001., str. 1

- Uredba Vijeća (EC) br. 789/2001 od 24. travnja 2001. o pridržavanju provedbenih ovlasti Vijeća s obzirom na određene detaljne odredbe i praktične procedure za ispitivanje zahtjeva za vize, OJ L 116 od 26. travnja 2001., str. 2

- Odluka Vijeća 2001/329/EC od 24. travnja 2001. o ažuriranju dijela VI. i Dodataka 3., 6. i 13. Općih konzularnih uputa i Dodataka 5.(a), 6.(a) i 8. Općeg priručnika, OJ L 116 od 26.04.2001., str. 32

- Odluka Vijeća 2001/420/EC od 28. svibnja 2001. o usvajanju Dijela V. i Vi. te Dodatka 13. Općih konzularnih uputa o vizama i Dodatku 6.a Općeg priručnika s obzirom na vize za dugoročni boravak koje istodobno vrijede kao vize za kratkoročni boravak, OJ L 150 od 6. lipnja 2001., str. 47

- Uredba Vijeća (EC) br. 1091/2001 od 28. svibnja 2001. o slobodi kretanja s vizom za dugoročni boravak, OJ L 150 od 6. lipnja 2001., str. 4

- Preporuka Vijeća 96/C 80/01 od 4. ožujka 1996. vezana uz lokalnu konzularnu suradnju vezanu uz vize: OJ C 80 od 18. ožujka 1996., str. 1

- Preporuka Vijeća 1999/C 140/01 od 29. travnja 1999. o odredbama za otkrivanje krivotvorenih isprava u odjelima za vize u predstavništvima u inozemstvu i u uredima nacionalnih vlasti koje se bave izdavanjem ili produženjem viza. OJ C 140 od 20. svibnja 1999., str. 1

Schengenski-Acquis (od 1. svibnja 1999. EU- Acquis):

- **Schengenski provedbeni sporazum od 1990:**

pravna stečevina Schengena	pravni temelj EU
-----------------------------------	-------------------------

članak 9.	članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a uvažavajući članak 64. stavak 2. EGV
članak 10. stavci 1. i 3.	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a
članak 11.	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a
članak 12.	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a
članak 13.	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a
članak 14.	članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a, pri čemu se ipak priznaje da važeća pravila o priznanju putnih isprava ostaju netaknuta.
članak 15.	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a
članak 16.	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a
članak 17. stavci 1. i 2., kao i stavak 3, slova a – f	Članak 62., stavak 2., slovo b EGV-a

- **Odluke i objašnjenja Schengenskog izvršnog odbora:**

odluka / objašnjenje	Predmet	pravna osnova EU-a
SCH/Com-ex (93) 21 14.12.93.	Produljenje jedinstvene vize	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (93) 24 14.12.93.	Zajednička načela za ukidanje, poništenje i skraćivanje roka valjanosti jedinstvenih viza	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (94) 2 26.4.94.	Izdavanje jedinstvenih viza na granicama	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (94) 15 rev	Uvođenje kompjutoriziranog postupka za konzultiranje središnjih	članak 62.(2.)b EGV-a

21.11.94.	vlasti prema čl. 17. st. 2. SDÜ-a	
SCH/Com-ex (94) 16 rev 21.11.94.	Pribavljanje zajedničkih ulaznih i izlaznih pečata	članak 62.(2.) EGV-a
SCH/Com-ex (94) 25 22.12.94.	Razmjena statističkih podataka u vezi s izdavanjem viza	članak 62.(2.)b u usporedbi s čl. 66 EGV-a
SCH/Com-ex (95) PV1 rev (točka br. 8)	Zajednička politika viza	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (96) 13 rev 27.6.96.	Izdavanje šengenskih viza u vezi s čl. 30. st. 1. slovom a Šengenskog provedbenog sporazuma	članak 62.(2.)b EGV-a ukoliko se ne urede poslovi iz čl. 30. SDÜ-a
SCH/Com-ex (96) 27 19.12.96.	Izdavanje viza na granici pomorcima na proputovanju	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (97) 32 15.12.97.	Usklađivanje politike viza	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (98) 12 21.04.98.	Razmjena statističkih podataka za izdavanje viza na lokalnoj razini	članak 62.(2.)b EGV-a
SCH/Com-ex (98) 21	Izdavanje pečata u putovnice podnositeljima zahtjeva za vizu	članak 62.(2.)b EGV-a uvažavajući članak 64. (2) EGV-a

23.06.98.	VISA	
SCH/Com-ex (98) 53, 2. rev. 16.12.98.	Usklađivanje politika viza – ukidanje sivih lista	članak 62.(2.)b EGV-a uvažavajući članak 64. (2) EGV-a
SCH/Com-ex (98) 56. 16.12.98.	Priručnik s popisom isprava na koje je moguće prilijepiti vizu	članak 62.(2.)b ii EGV-a
SCH/Com-ex (98) 57. 16.12.98.	Uvođenje usklađenog oblika za pozive, dokaze o smještaju te o preuzimanju obveza potpore za uzdržavanje	članak 62.(2.)b EGV-a uvažavajući članak 64. (2) EGV-a
SCH/Com-ex (98) 59 rev. 16.12.98.	Koordinirano raspoređivanje savjetnika za isprave	članak 62.(2.)b EGV-a, članak 63.(3.) EGV-a
SCH/Com-ex (99) 13 28.4.99.	Povlačenje starih verzija Zajedničkog priručnika i Zajedničkih konzularnih uputa i usvajanje novih verzija	članak 62. EGV-a članak 63. EGV-a
SCH/Com-ex (99) 14 28.4.99.	Priručnik s popisom isprava na koje je moguće prilijepiti vizu	članak 62. EGV-a

Na području migracija su, uz članke 23., 24. i 26. Schengenskog provedbenog sporazuma naročito relevantni sljedeći pravni akti:

- Zajednička akcija koju je usvojilo Vijeće na temelju članka K.3.2.b Ugovora o Europskoj uniji vezana uz putne mogućnosti za učenike iz trećih zemalja koji borave u državi članici: OJ br. L 327 od 19. prosinca 1994., str.1.;
- Zajednička akcija 97/11/JHA od 16. prosinca 1996. koju je usvojilo Vijeće na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji vezana uz jedinstven oblik dozvole boravka: OJ br. L 7 od 10. siječnja 1997., str. 1.;
- Tekst kojeg su usvojili ministri 11. lipnja 1992. o prihvatljivim / neprihvatljivim putnim ispravama: Dokument WGI 1506 REV 1;
- Rezolucija od 1. lipnja 1993. o usklađivanju ujedinjavanja obitelji: dokument WGI 1497 REV 1;
- Rezolucija Vijeća od 20. lipnja 1994. o ograničenjima prihvata državljana trećih zemalja na državno područje država članica u svrhu zapošljavanja: OJ br. C 274 od 19. rujna 1996., str. 3.;
- Rezolucija Vijeća od 30. studenoga 1994. vezana uz ograničenja pri prijemu državljana trećih zemalja na državno područje država članica u svrhu ostvarivanja aktivnosti u svojstvu samostalno zaposlenih osoba; OJ br. C 274 od 19. rujna 1996., str. 7.;
- Rezolucija Vijeća od 30. studenoga 1994. o prijemu državljana trećih zemalja na državno područje država članica u svrhu školovanja: OJ br. C 274 od 19. rujna 1996., str. 10.;
- Zaključci Vijeća od 30. studenoga 1994. o organiziranju i razvoju Centra za informiranje, raspravljanje i razmjenu u odnosu na prijelaz granica i migracije (Cirefi): OJ br. C 274 od 19. rujna 1996., str. 50. i 51. (ovaj je instrument relevantan i za pitanje izručenja);

- Odluka Vijeća od 22. prosinca 1995. o nadgledanju provedbe već usvojenih instrumenata, koji se odnose na prihvrat državljana trećih zemalja: OJ br. C 11 od 16. siječnja 1996., str. 1;
- Odluka vijeća 96/C 80/02 od 4. ožujka 1996g. O statusu državljana trećih zemalja koji dugoročno borave na teritoriju države članice: OJ br. C 80 od 18. ožujka 1996, str. 2;
- Rezolucija Vijeća 97/C 221/03 od 26. lipnja 1997. o maloljetnim osobama bez pratnje, koje su državljani trećih zemalja: OJ br. C 221 od 19. srpnja 1997.stranice 23 –27;
- Rezolucija Vijeća od 4. prosinca 1997. o mjerama koje bi trebale biti usvojene o suzbijanju brakova iz koristoljublja: OJ br. C 328 od 16. prosinca 1997.;
- Zajednička načela za razmjenu podataka u CIREFI-ju: Doc 9987/98 CIREFI 48;
- Odluka Vijeća 98/701/JHA od 3. prosinca 1998. o zajedničkim standardima za unos podataka u jedinstveni oblik dozvole boravka: OJ L 333 od 9. prosinca 1998., str. 8.;
- Direktiva Vijeća 2001/40/EC od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o izručenju državljana trećih zemalja, OJ L 149 od 02.06.2001., str. 34.;
- Preporuka od 30. studenoga 1992., koja se tiče prakse što je države članice primjenjuju u odnosu na izručenje: Dokument WGI 1266;
- Preporuka od 30. studenoga 1992., koja se odnosi na tranzit u svrhu izručenja: Dokument WGI 1266;

- Preporuka od 1. lipnja 1993., koja se tiče kontrole i izručenja državljana trećih zemalja koji borave ili rade bez ovlaštenja: Dokument WGI 1516;
- Preporuka Vijeća od 30. studenoga 1994., koja se tiče usvajanja standardne putne isprave za izručenje državljana trećih zemalja: OJ br. C 274 od 19. rujna 1996., str. 18.;
- Preporuka Vijeća od 22. prosinca 1995. o usklađivanju načina suzbijanja ilegalnih migracija i ilegalnog zapošljavanja te o unapređivanju relevantnih načina kontrole: OJ br. C5 od 10. siječnja 1996., str. 1.;
- Preporuka Vijeća od 22. prosinca 1995. o zajedničkoj akciji i suradnji u izvršavanju mjera vezanih uz izručenje: OJ br. C 5 od 10. siječnja 1996., str. 3. – 7.;
- Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. o suzbijanju ilegalnoga zapošljavanja državljana trećih zemalja: OJ br. C 304 od 14. listopada 1996., str. 1.;
- Odluka Vijeća od 16. prosinca 1996. o nadgledanju provedbe instrumenata koje je usvojilo Vijeće, a odnose se na ilegalne migracije, predaju i prihvata, nezakonito zapošljavanje državljana trećih zemalja i suradnju u provođenju naloga za izručenje: OJ br. L 342 od 31. prosinca 1996., str. 5.;
- Odluka Vijeća od 26. svibnja 1997. o razmjeni informacija koje se odnose na pomoć pri dragovoljnoj repatrijaciji državljana trećih zemalja: OJ br. L 147 od 5. lipnja 1997., str. 3.;
- *Preporuka Vijeća od 30. studenog 1994. godine koja se odnosi na uzorak bilateralnog sporazuma o ponovnom prihvatu između države članice i treće države.*

- *Preporuka Vijeća od 24. srpnja 1995. godine koja se odnosi na vodeće rečenice pri izradi protokola za provedbu sporazuma o ponovnom prihvatu.*

Nadalje, važni su i neki pravni akti Europske zajednice koji nisu navedeni u ovim popisima, kao npr.:

- Uredba 68/1612/EWG Vijeća od 15. listopada 1968. o slobodnom kretanju radnika unutar Zajednice.
- Direktiva 64/221/EWG Vijeća od 25. veljače 1964., koja se odnosi na koordinaciju posebnih propisa za ulazak i boravak stranaca, ukoliko su oni opravdani iz razloga javnog reda i mira, sigurnosti i zdravlja.
- Direktiva 68/3607EWG o ukidanju ograničenja pri putovanju i boravku za radnike iz država članica i članove njihovih obitelji unutar Zajednice.
- Direktiva 73/148/EWG o ukidanju ograničenja pri putovanju i boravku za državljane država članica unutar Zajednice na području nastanjivanja i područja usluga.
- **smjernica 90/364/EWG o propisima o boravku**
- **smjernica 90/365/EWG o boravku profesionalni život radnika i samostalna djelatnost**
- **smjernica 93/96/EWG o boravku studenata**
- **smjernica 2001/40/EG od 28.05.2001. o uzajamnom priznavanju odluka o deportaciji državljana trećih zemalja**
- **smjernica 2001/51/EG od 28.06.2001. radi nadopunjavanja propisa prema članku 26. SDÜ**

Konačno treba uvažiti cjelokupni plan o suzbijanju ilegalnog ulaska i trgovine ljudima u Europskoj uniji koji je izrađen 15. 11. 2001., kojeg su 28. 02. 2002.g. potvrdili Vijeće ministara pravosuđa i ministara unutarnjih poslova, a koji je nastao na temelju «priopćenja Komisije Vijeću i Europskom parlamentu o zajedničkoj politici na području ilegalnih ulazaka.» i

«preporuke i dokazana praksa kontrole vanjskih granica, readmisije i ponovnog prihvata» koje su 28. veljače 2002. g. u okviru Vijeća ministara pravosuđa i ministara unutarnjih poslova predane zemljama kandidatima za pristup Europskoj uniji.

Osim toga su posebice relevantni još neki sporazumi Europske zajednice s trećim državama, kao što su dotični sporazumi o asocijaciji i odluke vijeća o asocijaciji.

C. Prijedlog za daljnju suradnju

1. Općenito

Na temelju rezultata Fact-finding-misije i drugih studija relevantnih dokumenata predlaže se sljedeći trostupanjski projekt:

Faza 1.

Izrada okvirnog koncepta

Trajanje: mjeseci

U pripremi za projekte predviđene u fazi 2. obavlja se utvrđenje stanja prema EU Acquisu, analiza postojećeg hrvatskog sustava (zakonodavstvo i izvršna vlast) te izrada prvog okvirnog koncepta za prilagodbu Acquisu.

Faza 2.

Provedba projekata

Trajanje:mjeseci

Projekt 1: Prilagodba zakona (posebice Zakona o strancima) standardu EU-Acquisa u području ulaska u zemlju, boravka i nastanjivanja stranaca kao i u području mjera za okončanje boravka

Projekt 2: Prilagodba struktura vlasti i podjela nadležnosti praksama članica EU u području migracija i viza

Projekt 3: Prilagodba izvršenja prema praksi članica EU u području migracija (Dozvole i izgon)

Projekt 4: Prilagodba vizne politike i vizne prakse standardima EU

Projekt 5: Prilagodba tehničke opreme prema EU-standardima (VISION, SIS, SIRENE, AFIS)

Projekt 6: Obrazovanje i usavršavanje

Faza: 3.

Evaluacija i završno izvješće

Trajanje: mjeseci

Izrada završnog izvješća i cjelokupnog koncepta zajedno s vremenskim planom za potpunu provedbu Acquisa EU u području migracija.

Projekt 1 Prilagodba zakonodavstva

Projekt 1:
Prilagodba zakona (posebice Zakona o strancima) standardu EU-Acquisa u području ulaska u zemlju, boravka i nastanjivanja stranaca kao i u području mjera za okončanje boravka

a) Analiza pravne situacije

Trenutno važeći "Zakon o kretanju i boravku stranaca" iz 1991. godine je u fazi reformiranja.

Prema planu do jeseni 2002. g. potrebno je izraditi Nacrt koji će onda biti podvrgnut odgovarajućoj obradi.

Glede ove promjene najprije su prepoznatljiva slijedeća težišta:

- 1. uvođenje više različitih kategorija viza.*
- 2. uvođenje više kategorija boravka (privremeni boravak, trajni boravak, specijalni boravak za samostalne).*
- 3. izrada različitih mjera u sprječavanju ilegalnog boravka.*
- 4. Non –refoulement (zabrana vraćanja), spajanje obitelji, zaštita privatnog i obiteljskog života.*

Teškoće postoje još kod podjele nadležnosti glede izdavanja radnih dozvola, gdje se prema izjavi hrvatskih eksperata jasno razmišlja o uvrštavanju istih u hrvatsko Ministarstvo unutarnjih poslova pri izradi kategorija viza sukladnih EU (u novom nacrtu su predviđene- izlazna, ulazna, zrakoplovna-tranzitna viza i skupna viza) pri rješavanju određenih pravnih pitanja glede postupka (postupak izdavanja vize) i kod određenih pitanja u svezi s međunarodnim obvezama i obvezama iz konvencija kojima je Hrvatska pristupila. Isto tako nedostaju još odredbe glede postupka prema maloljetnicima bez pratnje.

U sadržajnom pogledu potrebno je primijetiti, da se trenutni zakon, koji je očigledno obilježen političkom situacijom svog vremena nastanka (usp. npr. članke 3., 5., 63., 64. itd.) no svakako već nakon prvog letimičnog čitanja stoji u višestrukom pogledu u suprotnosti s EU- Acquisom i Schengenskim Acquisom.

Važeći hrvatski zakon tako utvrđuje (usp. članak 14.) npr. samo, da "...se strancu izdaje viza..." pri čemu se rok važenja utvrđuje jednom godinom (iznimke moguće) a broj ulazaka s "...jednim putovanjem ili neograničenim brojem putovanja..." Iz članka 15. može se nadalje razabrati, da viza ovlašćuje i za obavljanje profesionalne djelatnosti. Članak 16. uređuje izdavanje "poslovne vize" (očigledno za slučajeve samostalne djelatnosti). Nejasnim se pokazuje i razdvajanje uzroka za uskratu u članku 18. i 19.

Ako se ove odredbe nadalje dovedu u vezu s Poglavljem IV (čl. 23. i dalje) dolazi se do zaključka, da se zahtjev za "produženim boravkom" može priključiti neposredno "prvom boravku" (bez vize ili s odgovarajućom vizom), no ipak nije moguća promjena svrhe (usp. članak 24.).

Jasnije razgraničenje između ulaznih isprava i isprava boravka se iz sadašnjeg teksta ne može razabrati.

U pogledu mjera za okončanje boravka potrebno je još primijetiti, da se prema članku 39. čini mogućim samo izricanje zabrane boravka (...može....:"Rok žalbe 3

dana, ne postoji obveza obrazloženja,"), pri čemu se katalog razloga (članak 39. i 42.) čini slabo detaljan.

Nedvojbeno je otežavajuća okolnost da stranci nakon objave o udaljenju ili zabrane boravka ne mogu biti zadržani (pritvor za izgon) nego u svakom slučaju moraju dobiti mogućnost za dragovoljni izlazak (čl. 49. i 65. stavak 1.). Tek onda, ako stranac u utvrđenom vremenskom roku ne ispuni svoju obvezu izlaska iz zemlje dopuštene su prema njemu odgovarajuće prisilne mjere (čl. 65. stavak 2. i 3.).

Nadalje je uočljivo da čl. 66. rješenje o smještaju u prihvatni centar za strance regulira samo u onim slučajevima kada nije moguće udaljenje (izgon) npr. zato što je nemoguće nabaviti putne dokumente. Pravna osnova za pritvor (izgon) zbog osiguranja udaljenja u slučajevima stavka 2. i 3. članka 65. nije razvidna.

S tim u svezi, potrebno je uopće ukazati na jedan bitan nedostatak: Dok je npr. prekoračenje trajanja boravka iz vize kažnjivo prema Zakonu o kretanju i boravku stranaca, dotle ulazak u zemlju bez vize npr. nije kažnjiv. Dok je za ulazak u Hrvatsku i boravak u njoj propisana valjana putovnica, dotle s druge strane nema prijetnje kaznom za neposjedovanje putovnice, ako se dotična osoba već nalazi na državnom području Republike Hrvatske. Isto tako nedostaje bilo kakva mogućnost kažnjavanja zbog rada na crno. Sumarno je potrebno ustvrditi, da postoji niz prekršaja, za koje u zakonu nije predviđena kaznena odredba, tako da se mora pribjeći drugim zakonima.

Također je neriješeno pitanje izjave o nevažanju vize.

Hitno se nameće "strukturno čišćenje" sa kojim je već započela (informacija hrvatskih eksperata) i prilagodba EU-standardima s tim u svezi.

Ako se zakon zaključno i u kratkim crtama usporedi s EU-Acquisom, onda je potrebno po točkama istražiti sljedeću potrebu za djelovanjem:

- prilagodba EU-Acquisu u pogledu viza (vizne kategorije, posebice isključivanje izlazne vize, pravne odredbe, vizna praksa između ostalog u pogledu kontrole, provjere uvjeta te izdavanja; *poništenje viza*)

- razlikovanje sukladno EU između isprava za ulazak i isprava boravka, posebice jasnom razlikovanju u svezi obavljanja samostalne i nesamostalne profesionalne djelatnosti
- strukturiranje mjera za okončanje boravka (posebice također mogućnosti preuzimanja odgovarajućih EU odredbi), *kao i stvaranje učinkovitog sustava uhićenja, zadržavanja i pritvora za izgon.*
- odredbe u svezi valjanosti putnih dokumenata i eventualnih propusnica
- odredbe u svezi spajanja obitelji i malodobnika bez pratnje
- pravni temelji za zbirke podataka te međunarodnu razmjenu podataka u svezi s ilegalnim migracijama
- tehničke odredbe za uvođenje strojno čitljivih isprava za ulazak u zemlju te isprava boravka
- odredbe jedinstvenog i detaljnog kataloga kazni. (*s posebnim uvažavanjem tema «Carrier-Sanctions» (kazne za prijevoznike), krijumčarenje ljudi i ilegalno zapošljavanje.*

U svjetlu EU-Acquisa važećeg nakon stupanja na snagu Amsterdamskog ugovora *preporučuje se stoga detaljno ponovno i uvažavajući tekuću diskusiju o reformi kao i važećeg EU-Acquis,* analizirati aktualnu pravnu situaciju u području ulaska u zemlju, boravka i nastanjanja stranaca kao i u području mjera za okončanje boravka .

Pri tome bi bilo potrebno postaviti težišta u sljedećim područjima:

- isprave za ulazak u zemlju: vrste, uvjeti i postupak; pravna zaštita; posebne vrste viza; bilateralni i multilateralni sporazumi; politika viza;
- isprave boravka: vrste, uvjeti i postupak; pravna zaštita;
- pravo boravka osoba povlaštenih prema pravu Zajednice
- konzularni odnosi
- mjere za okončanje boravka uključujući i uhićenja kao i zadržavanje (pritvor) u svrhu vraćanja (vrste, uvjeti i postupak, pravna zaštita)
- ekskurs o zapošljavanju stranaca
- ekskurs s dodirnim točkama prema azilnom pravu
- *ekskurs snošenje troškova*

Na primjeru Austrije i drugih članica EU bilo bi moguće pokazati moguće tehnike za provedbu EU-Acquisa, pri čemu bi trebalo uvažiti relevantnu praksu pravorijeka EUGH i EGMR i standarde u zaštiti podataka.

U tijesnom dogovoru s ekspertima iz područja azila bilo bi naposljetku potrebno postaviti težišta u područjima propisa o ulasku u zemlju i boravku, odnosno zaštita od deportacije tražitelja azila kao i pravni položaj i integracija priznatih izbjeglica.

b) Izrada koncepta potreba

Na osnovi analize bilo bi potrebno pobliže razraditi potrebu prilagodbe i neophodne korake provedbe uključujući i eventualne dodirne točke s policijskim radom, graničnom kontrolom, propisima o zapošljavanju stranaca kao i propisa o azilu prema Dublinskoj konvenciji te raščlaniti na različitim radionicama, hospitacijama i na njima razrađenim konceptima (trajanje je potrebno utvrditi na temelju raspoloživih sredstava zajedno s hrvatskim partnerima).

Pojedinačno se predlažu slijedeći projekti:

1. Seminar »važeci EU-Acquis u području viza i migracija«

1.

Sadržaj:

*Ciljana grupa: Legisti
kojima je povjeren rad na noveliranju
važeceg hrvatskog Zakona o strancima.
Prikaz važeceg Acquis-a.
Informacija o aktualnom razvoju u EU.
Prikaz mogućih koraka za primjenu
(Primjeri iz različitih zemalja članica
EU).
Stavljanje posebnih težišta (Carrier-
Sanctions, krijumčarenje ljudi, ilegalno
zapošljavanje).*

*Trajanje: 5 dana(početak:
ponedjeljak od 14,00 sati a kraj petak oko
12,00 sati)*

2..Provođenje «Usporedbe željenog stanja i stvarnog stanja» važećeg hrvatskog Zakona o strancima na temelju važećeg EU-Acquis.

*Ciljana grupa: Oni službenici
kojima je povjeren rad na noveliranju
važećeg hrvatskog Zakona o strancima
zajedno s odgovarajućim ekspertima iz
jedne od zemalja članica EU-MS.*

*Sadržaj: Detaljno
razmatranje važećeg hrvatskog Zakona o
strancima u svjetlu važećeg EU Acquisa;
Razrada usporedbe željenog stanja i
stvarnog stanja; Provođenje velike
zaključne diskusije.*

*Trajanje: Ovisno o projektu;
potrebno je predvidjeti bar pola godine;
razmatranje bi trebalo biti povezano s
reformom Zakona o strancima i biti
preneseno u odgovarajuću unutarnju
državnu praksu.*

Projekt 2:

Prilagodba struktura vlasti i podjela nadležnosti

praksama članica EU u području migracija i viza

a) Analiza struktura vlasti

Trenutna organizacija uprave obilježena je rascjepkanom, a u području migracija kompliciranom hijerarhijom nadležnosti, pri čemu razgraničenje između sudske i upravne nadležnosti još uvijek nije a priori razvidno. U svjetlu pravnih temelja koje je potrebno analizirati te u svrhu osiguranja efikasnije uporabe resursa bilo bi potrebno evaluirati te bi također trebalo odgovarajuće prilagoditi situaciju s nadležnostima u odnosu prema strukturama drugih zemalja članica EU ili zemljama kandidatima za pristup.

Sadržaj projekta bila bi stoga analiza trenutne strukture vlasti u svjetlu situacije s nadležnostima, ustroj i komunikacijska struktura u svjetlu ustroja uprave i upravne prakse u Austriji kao i drugim EU članicama. Nakon analize bi se dalje planiralo prikupiti podatke o načinu odvijanja postupaka u ovim tijelima, kao i odnose naređivanja i kontrolne mehanizme.

b) Izrada koncepta potreba

Na temelju gornjih rezultata trebalo bi razraditi potrebne korake u prilagodbi, kako bi se ubuduće procesi rada uobličili u skladu s Acquisom za suradnju tijela aktivnim u područjima kao što su konzularni poslovi, granična kontrola, stranci, policija i azil. Prilikom izrade ovih koraka prilagodbe bilo bi potrebno posebice analizirati i utjecaj na druga područja te bi u svezi s tim trebalo utvrditi neophodne dodirne točke.

Naposljetku bi trebalo izraditi prijedloge za efikasan ustroj i proces rada za područja konzularnih poslova.

Pojedinačno se predlažu slijedeći projekti:

Radionica «Analiza procesa rada»

Ciljana grupa: Legisti kojima je povjeren rad na noveliranju važećeg hrvatskog Zakona o strancima i čelni ljudi izvršenja.

Sadržaj:

Prikaz procesa rada

Zajednička razrada potrebe za reformom i mogući koraci realizacije (primjeri iz različitih zemalja EU; usporedba Hrvatska - Austrija organiziranjem naizmjeničnih radionica koje se tiču te teme.

Trajanje: U stanovito vrijeme 5 dana (početak; ponedjeljak od 14,00 sati kraj petak oko 12,00 sati)

Projekt 3 Izvršenje u području migracija

Projekt 3:
Prilagodba izvršenja prema praksi članica EU u području migracija (Dozvole i izgon)

a) Analiza prakse

- sadašnja praksa temelji se na činjenici da je Hrvatska prije svega tranzitna ali ne i ciljna zemlja migracijskih kretanja. U skladu s tim su rudimentarne zakonske odredbe i njihova praksa u području dozvola. Ne postoje npr. ni kvote ni druga ograničenja te su mnoga područja dozvola neregulirana (npr. sezonci).

- *Analiza prakse vraćanja mora ići ruku pod ruku s analizom pravnih osnova, pri čemu na temelju posredovanja EU Acquis-a treba utvrditi točku po točku koje odredbe se mogu gdje smatrati(važiti) primijenjenim tako da se u slijedu olakša evaluacija razrade deficita u okviru koherentnog sustava prava stranaca koje treba izraditi. Uz to dolazi analiza postojećeg sporazuma o preuzimanju u svjetlu postojećih EU-ciljeva.*

- *Teškoće postoje kod trećih država koje stvaraju probleme pri izdavanju putnih dokumenata u svrhu vraćanja svojih državljana što dovodi često do vrlo dugog trajanja boravka u prihvatnom centru za strance. Na temelju nedostatnih resursa bile bi nužno potrebne investicije posebice za osiguranje i opremu tog prihvatnog centra, kao i proširenje kapaciteta odnosno stvaranje daljnjih prihvatnih centara.*

U nastavku na analizu te u svjetlu važećeg EU-Acquisa bilo bi potrebno opsežno analizirati hrvatsku praksu u gore navedenim područjima. Pri tome je potrebno postaviti težište na sljedeća područja:

- *usklađivanje radnog prava i prava boravka*
 - kontrola zakonitosti boravka
 - upravni postupak
 - readmisija i ponovni prihvati
 - **readmisije**
 - mjere prinude
 - bilateralni i multilateralni sporazumi
 - zaštita od izгона
 - ekskurs: azil

b) Izrada koncepta potreba

Predlaže se da se mogućnost za provedbu EU-Acquisa analizira na primjeru Austrije. Preporučuje se nadalje, da se dosadašnji sporazumi o readmisiji analiziraju na temelju tipskog sporazuma EU. Na bazi obiju analiza bilo bi potrebno razraditi potrebe prilagodbe i neophodne korake za provedbu.

Pri tome bi se trebale uvažiti «preporuke i dokazane prakse kontrola izvan granice, vraćanja i preuzimanja» kao i aktualno tekući poslovi i rezultati u svezi s «cjelokupnim planom za suzbijanje ilegalnog useljavanja i trgovine ljudima u EU» a u datom slučaju i u svezi sa «Zelenom knjigom Zajednice o politici vraćanja»

Pojedinačno se predlažu slijedeći projekti:

1. Seminar: «Važeći EU Acquis u području migracija i njegova primjena na primjeru jedne države članice EU.»

Ciljana grupa: Čelni službenici i budući treneri iz područja izvršenja hrvatske policije za strance.

Sadržaj:

Prikaz važećeg Acquis-a

Razrada naputaka za postupanje konkretne realizacije sukladne EU.

Stavljanje posebnih težišta (između ostalog maloljetnici bez pratnje, obitelji)

Trajanje: pet dana (početak: ponedjeljak od 14,00 sati, kraj: petak oko 12,00 sati).

2. Analiza hrvatskog sporazuma o vraćanju i razrada "usporedbe željenog stanja i stvarnog stanja"

Sadržaj: Analiza sporazuma o vraćanju na temelju uzorka sporazuma dobivenog od EU i vodećih rečenica kod izrade provedbenog protokola

Utvrđivanje eventualnih deficita i razrada naputaka za postupanje pri otklanjanju istih

Utvrđivanje preostalih potrebnih radnji i razrada koncepta o zaključivanju daljnjih sporazuma o vraćanju sukladnih EU

Radionica, u kojoj će na kraju biti predstavljena analiza rezultata

3. Seminar "EURODAC i AFIS"

Ciljana grupa: Čelni službenici iz područja policije za strance i azila koji će se ubuduće baviti izvršenjem "EURODAC-pravila" u postupku izvršenja hrvatske policije za strance i službe za azil

Sadržaj:

Prikaz sadržaja "EURODAC-pravila"

Uvođenje u izvršenje na primjeru jedne države članice

Razrada polazišta za buduću realizaciju u Hrvatskoj, sukladnu EU (implementacija i trening)

Trajanje: 5 dana (početak: ponedjeljak od 14,00 sati, kraj: petak oko 12,00 sati)

4. Feasibility-study "AFIS"

Sadržaj: utvrđivanje tehničkih potreba, razrada višestupanjskog koncepta za uvođenje AFIS-a u Hrvatsku, sukladnog EU i sastavljanje i izrada dokumenata prikladnih za izvršenje nabavke.

5. Implementacija "AFIS-sustava"

Sadržaj: Raspis natječaja za nabavku sukladno rezultatima feasibility-study formuliranih u točki 4.

Početak realizacije i pratećih mjera treninga za službenike iz područja izvršenja hrvatske policije za strance i službi azila

6. Centar za boravak - proširenje kapaciteta i poboljšanje opreme

Sadržaj: Razrada višestupanjskog koncepta s ciljem poboljšanja standarda i proširenja kapaciteta

postojećeg centra za boravak, posebno uvažavajući problem određenih kategorija osoba (maloljetnici bez pratnje, obitelji).

Stupanj 1: feasibility-study - utvrđivanje prostornih potreba, tehničke opreme i potrebnog osoblja kao i razrada organizacijskog procesa; razrada realizacijskog višestupanjskog realizacijskog koncepta.

Stupanj 2: Natječaj za nabavu sukladan rezultatima feasibility-study formulirane u stupnju 1. Početak i realizacija pratećih mjera treninga iz područja izvršenja hrvatske policije za strance i službi azila.

7. Osnivanje dva prihvatna centra u blizini granice

Sadržaj: Cilj je da se poboljšanjem standarda i proširenjem kapaciteta postojećeg centra za boravak postigne prvo poboljšanje situacije zbrinjavanja. Općenita situacija glede ilegalne migracije pokazuje u svakom slučaju, da se time ne može naći dugoročno rješenje, nego da se čini potrebnim osnovati dva nova prihvatna centra u blizini granice, pri čemu se zbog aktualnog stanja najprikladnija čine mjesta na granici prema Jugoslaviji i na granici prema Bosni i Hercegovini. Realizacija, za koju se ponovno predlaže višestupanjski koncept trebala bi se odvijati uz uvažavanje problematičnih kategorija osoba (npr. maloljetnici bez pratnje, obitelji).

Stupanj 1. Feasibility-study - izrada prostornih potreba, tehničke opreme i potrebnog osoblja, kao i razrada potrebnog procesa organizacije: Razrada višestupanjskog realizacijskog koncepta.

Stupanj 2. Natječaj za nabavu sukladno rezultatima feasibility-study formulirane pod stupnjem 1. Početak

realizacije i pratećih mjera treninga za službenike iz područja hrvatske policije za strance i službi azila.

8. Poboljšanje logistike smještaja i transporta

Sadržaj: S diverzifikacijom smještaja neposredno je povezano i povećanje transportnih troškova. Razlike u migracijskom pritisku na različitim dijelovima granice, povećana potreba preprate za dobivanje potvrda za povratak i potreba transporta iz ostalih razloga (ispitivanje, posjeti liječniku itd.) predstavljati će veliki izazov. Stoga se čini uputnim prihvatne centre i centre za boravak međusobno povezati sistemom za elektronsku obradu podataka, kako bi se mogla instalirati centralna evidencija smještaja, a time se i dodatni transportni troškovi ograničavaju na minimum. Dodatno bi se trebala nabaviti i odgovarajuća sigurna transportna sredstva za transport ilegalnih migranata, kako bi se troškovi čuvanja kod premještanja - vraćanja - preprate smanjili na minimum. Stoga se za realizaciju ponovno predlaže višestupanjski koncept.

Stupanj 1. feasibility-study - utvrđivanje potrebe za opremom i razrada potrebnog organizacijskog procesa kao i stupnjevitog koncepta realizacije. Razrada dokumenata prikladnih za natječaj kao i odgovarajućih planova za trening.

Stupanj 2. Natječaj za nabavu sukladan rezultatima feasibility-study formulirane pod stupnjem 1. Početak realizacije i pratećih mjera treninga.

Projekt 4 Vizna politika i vizna praksa

Projekt 4:

Politika viza

Hrvatska je predočila listu onih zemalja čijim je državljanima za ulazak u zemlju potrebna viza. Ova lista (stanje 28.06.2001.) sadrži također iskaze, prema kojima se viza mora prije ulaska zatražiti kod veleposlanstva ili diplomatskog predstavništva. *K tome se iznimno u specijalnim slučajevima izdaje viza na granici.*

Iz dodatnih dokumenata, koji su postali dostupni putem Pakta o stabilnosti može se nadalje razabrati, da ova lista – osim u nekoliko iznimaka – podudara sa sadržajem Uredbe (EG) br. 539/2001.

Kako bismo dobili potpuno jasnu sliku o potrebi djelovanja koja postoji u ovom području, predlaže se, da se aktualni sadržaj SV sporazuma analizira kako sadržajno tako i u pogledu na sukladnost dodataka Uredbi (EG) br. 539/2001.

Na temelju ove analize bilo bi potrebno razraditi potrebu prilagodbe, potrebne korake u provedbi te listu prioriteta za što je moguće prije okončanje usklađivanja. Nadalje bi bilo potrebno izraditi koncept za redovitu razmjenu informacija o uvođenju odnosno ukidanju obaveze viza u odnosu s trećim državama.

Vizna praksa i sigurnost dokumenata

Neosporno je, da uređena vizna politika, prilagođena međunarodnim ciljevima može biti samo dio uređene migracione kontrole. Barem isto toliko je važna prilagođena "vizna praksa" – uređen i siguran prijem zahtjeva, odgovarajuća uprava i ustroj viznih službi, uređena provjera zahtjeva i podnesenih dokumenata te neposredan i u svako vrijeme moguć upit on-line, koji se mora orijentirati prema best practices zemalja EU i srednjoeuropskih zemalja. Premda se o ovom dijelu projekta nije govorilo u aktualnoj Fact-finding misiji, bilo bi ga potrebno razraditi isto tako kao esencijalni sastavni dio kontrole migracija i suzbijanja prekograničnog kriminaliteta.

Za to predviđeni koncept trebalo bi raščlaniti na sljedeće pojedinačne korake:

I. Obrada i odluka o zahtjevima za vizom

A) Analiza provođenja

Na temelju zajedničke konzularne instrukcije analizirat će se dotični ispitni postupak za izdavanje vize.

Nadalje se utvrđuje da li konzulati imaju

- pristup potražnim datotekama u elektroničkom obliku
- elektroničku vezu sa svojim središnjim tijelima te
- mogućnost da unaprijed definirane formulare (neto podaci) šalje, prima i obrađuje.

Ujedno se utvrđuje da li središnja tijela imaju mogućnost za slanje i prijem formulara s neto podacima putem X.400 i priorizaciju u slogove podataka.

U području sigurnosti dokumenata će nakon analize dotičnog statusa quo posredovati trenutni EU-Acquis (jedinstvena naljepnica za viznu ispravu i ispravu boravka) kao i daljnji razvoj. Napokon, izradit će se potreba prilagodbe i prijedlozi konkretnih provedbenih mjera koji se na to nastavljaju.

B) Izrada koncepta potreba

Nakon toga se izrađuje koncept potreba, koji pokazuje neophodne korake, kako bi se do trenutka pristupanja odnosno sa stupanjem na snagu Schengena mogli provesti postupci predviđeni Schengenskim provedbenim sporazumom i zajedničkom konzularnom instrukcijom. Pri tome treba posebice osigurati, da se u tijeku obrade zahtjeva za vizom

- svaki podnositelj zahtjeva uvrsti u bazu podataka po prioritetu te da se osobama za koje je izrečena uskrata ulaska u zemlju ne da viza
- da se svim zemljama Sporazuma mogu priopćiti konzultacije, kako je to trenutno prema članku 17 SDÜ odnosno dojava prema članku 16. SDÜ, od

konzulata putem njihovih središnjih tijela. Nadalje se mora osigurati, da se eventualni dolazni odgovori provedu.

Vežna mjesta prema tijelima za strance, granične kontrole i azila i komunikacija s njima bit će važna točka dotičnog koncepta potreba.

II. Konzularni poslovi

A) Temelji

1. Preporuka Vijeća od 4. ožujka 1996. godine u svezi suradnje konzularnih predstavništava na licu mjesta u pitanjima dodjele viza
2. poglavlje VIII Zajedničke konzularne instrukcije u nastavku Zaključka izvršnog odbora od 23. lipnja 1998. godine, SCH/Com-ex (98) 21;
3. Zaključci izvršnog odbora od 22. prosinca 1994. godine, SCH/Com-ex (94) 25 i od 21. travnja 1998., SCH/Com-ex (98) 12.

B) Način postupanja

S obzirom na veliko značenje konzularne suradnje za smanjenje rizika migracije težit će se čim je moguće prije uključiti Hrvatsku u konkretnu suradnju radi smanjivanja migracijskih rizika.

III. Upravljanje i ustroj viznih službi

A) Osnove

1. Zajednička konzularna instrukcija, Poglavlje VII;
2. Izjava izvršnog odbora od 18. travnja 1996. SCH/Com-ex (96) decl 4 REV.

B) Analiza i izrada koncepta potreba

Nakon analize upravljanja i ustroja viznih službi Hrvatske izradit će se dotični koncept potreba.

Pojedinačno se predlažu slijedeći projekti:

Radionica "Razrada sistema za podnošenje zahtjeva za izdavanje viza sukladnog EU

Ciljana grupa: legisti, kojima je povjeren rad za dopunu postojećeg hrvatskog zakona o strancima i čelni službenici izvršenja iz hrvatskog ministarstva unutarnjih i vanjskih poslova.

Sadržaj:

Prikaz radnih procesa

Zajednička razrada potrebe reformi i mogućih koraka realizacije (primjeri iz različitih zemalja članica i EU; usporedba Hrvatska - Austrija uključivanjem hrvatskog veleposlanstva u Beču i austrijskog veleposlanstva u Zagrebu glede osoblja, organizacije službi za vize i konzularne suradnje: organizacija uzajamne razmjene radionica koje se tiču teme.

Trajanje: otprilike 5 dana (početak: ponedjeljak od 14,00 sati, kraj: petak oko 12,00 sati).

Projekt 5 IT-oprema

<p>Projekt 5: Prilagodba tehničke opreme prema EU-standardima (VISION, SIS, SIRENE)</p>
--

Posebnu pažnju trebat će usmjeriti na kraju također i pitanju tehničke opremljenosti središnjih tijela policije za strance i viznih poslova, podređenih službi i tijela za profesionalno zastupanje. Ovdje je već tijekom Fact-finding misije utvrđen djelomice ogroman nedostatak opreme, koja je prepreka urednom upravljanju postupaka sa strancima i vizama te je također uzeta na znanje hrvatska želja za poboljšanjem u području hardware-a kao sigurno opravdana.

Prilikom prilagodbe hrvatske izvršne vlasti standardima EU i Schengena trebat će i nadalje voditi računa da je unutar EU za dodjelu vize pripadnicima određenih država potrebna prethodna konzultacija, koja se mora odvijati preko odgovarajućeg elektronskog sustava priopćavanja (VISION – Visa Inquiry Open Border Network), koji mora odgovarati određenim postavljenim zahtjevima.

Trebat će uzeti u obzir i to da mora postojati pristup širem automatiziranom postupku upita (SIS - Schengenski informacijski sustav), koji u svako doba omogućuje pristup tjeralicama za osobama, vozilima i predmetima i koji mora također biti u vezi sa uredom Sirene (SIRENE – supplementary information on request upon the national entry).

Kod oba sustava će se morati uvažiti i radovi koji su trenutno u tijeku te rezultati u svezi s cjelokupnim planom za suzbijanje ilegalnog useljavanja i trgovine ljudima u Europskoj uniji, a uz to je još predvidivo, da će se posebice u svezi s planiranim stvaranjem banke podataka o vizama pokazati izazovi, koji se trenutno još ne mogu ocijeniti.

S obzirom na način postupanja opet se predlaže analiza stanja i izrada odgovarajućeg koncepta za odgovarajuće novine.

A) Analiza postojeće tehničke opreme

Postojeća tehnička infrastruktura morala bi se, kako je već izloženo, analizirati u sljedećim područjima:

- središnja tijela policije za strance i viznih poslova
- podređene službe
- tijela za profesionalno zastupanje

K tome bi trebalo pridodati demonstraciju tehničke provedbe u izabranim članicama EU u područjima:

- elektronska obrada podataka – tehnologije komunikacija
- elektronski potražni sustavi
- workflow-management
- zaštita podataka
- praktični rad s VISION-om

B) Izrada profila zahtjeva:

Na temelju analize izradit će se profili zahtjeva za EOP-infrastrukturu u skladu sa Acquis-om za sljedeća područja:

- sustav konzultacija ("VISION" visa inquiry open border network)
- Schengenski informacijski sustav ("SIS")
- komponenta za strance (članak 25. i 96. SDÜ) Schengenskog sustava konzultacija "SIRENE"

C) Konzularni poslovi

Nadalje će se postaviti koraci za adaptaciju upotrijebljene EOP opreme u konzularnom području te sigurnosne mjere za postojeće standarde EU. Težišta ovih mjera obuhvaćaju integriranje podesnog unosa podataka radi izdavanja viza u svezi sa sigurnosno nužnim elektroničkim protokoliranjem dotičnih radnih koraka kao i tehničke provedbe konzultacija i upita SIS-a prema predstavničkim tijelima.

Pojedinačno se predlažu sljedeće akcije:

1. Feasibility-study "Prilagođavanje tehničke opreme standardima EU"

Sadržaj: Analiza postojeće opreme i utvrđivanje tehničke potrebe, izrada profila zahtjeva i razrada višestupanjskog koncepta zbog nabave potrebnog hardware-a kao i koncepcije odgovarajućeg software-a, sastavljanje dokumenata prikladnih za natječaj za nabavu koju treba izvršiti.

2. Uvođenje "hrvatske banke podataka o vizama"

Sadržaj: Natječaj za nabavu sukladno rezultatima pod točkom 1 formulirane feasibility-study.

Početak realizacije i pratećih mjera treninga za službenika iz područja izvršenja u hrvatskom ministarstvu unutarnjih i vanjskih poslova.

Projekt 6 obrazovanje i usavršavanje

Projekt 6: Obrazovanje i usavršavanje

U okviru Fact-finding misije dobiven je uvid posebice u ustroj Policijske akademije (sastoji se od policijske srednje škole, stvarne policijske akademije s potpodjelom na policijsku školu, obrazovanje specijalista te stručno usavršavanje kao i fakultet i viša policijska škola).

U srednju policijsku školu stupali su do sada mladi, koji su htjeli steći policijsko zanimanje, s 14 godina i završavali su ju nakon 4 godine maturom. Godine 1993. je prebačena na 2-godišnje obrazovanje, koje je isto tako završavalo maturom (kandidati su ulazili s 17/18 godina). Ova obrazovna tranša nalazi su u završnoj fazi te će se okončati i neće se više nastavljati.

U ratnim godinama 1991./1992. obučeno je putem kratkih tečajeva oko 5.000 do 6.000 policajaca pretežno za ratne intervencije te nakon toga angažirano u javnoj sigurnosnoj službi. Ova masa službenika je u međuvremenu ili doškolorana ili otpuštena iz policijske službe u druga zaposlenja.

Manji broj je i nadalje aktivan.

Od 1993. godine se obrazovanje policijskih službenika obavljalo na 20-tjednim tečajevima, od 1997./1998. godine su produljeni na 30 tjedana.

Na temelju postojećeg suviška osoblja se od prije godinu dana više ne održavaju tečajevi.

Policajska akademija se dijeli na policijsku školu, specijalističko obrazovanje i stručno usavršavanje.

Policajska škola treba u budućnosti održavati 30-tjedne tečajeve temeljne obuke za policijske početnike.

U specijalističkom obrazovanju su trenutno ponuđeni tečajevi za ukupno 27 specijalna programa, među njima za nadzor granice, prometnu službu, kriminalističku policiju, obuku vožnje, obuku pasa, razminiranje, školovanje carinika s obzirom na zakonsku prenesene policijske ovlasti, školovanje organizacija koje se nalaze izvan policije kao što su zaštitarske firme itd. Planovi obuke prate američke i kanadske uzore.

U stručnom usavršavanju se obučavaju primarno instruktori u predmetima kao što su sport, samoobrana, obuka gađanja, strani jezici (općenito kao i stručni jezik npr. kriminalistika, promet itd.), koji zatim stečeno znanje dalje prenose u usavršavanje uz rad policijskim djelatnicima policijskih uprava. Svaki policijski djelatnik djelatatan kod policijske uprave mora godišnje odraditi 100 sati usavršavanja.

Za usavršavanje nižeg rukovodnog osoblja do razine zapovjednika službe ponuđeni su specifični programi.

Sveučilište je otvoreno zaposlenicima ministarstva unutarnjih poslova za stjecanje akademskog obrazovanja u svrhu profesionalnog napredovanja, kod nekih predmeta je također pripuštena javnost (npr. kriminalistika). Završeni fakultet je općenito priznat. Fakultet nudi i dvogodišnje večernje tečajeve za profesionalne djelatnike.

Viša policijska škola sastoji se od znanstvenog odjela (trenutno se ondje odvija 20 znanstvenih projekata) i jednog odjela za školovanje.

Uz pomoć američkih instruktora trenutno se provodi preustroj i novo opremanje policijske akademije (težište leži na kratkim temeljnim tečajevima te obuci u praksi koja slijedi nakon toga).

S obzirom na to da su američki instruktori ovdje već proveli bitne korake te nema nikakvih formalnih kriterija EU, kako se obrazovanje mora organizirati, predlaže se, da se umjesto (nove) analize mogućnosti obuka ograniči na područja relevantna za migracije te da se razviju inicijative u području viza i migracija.

Stoga se predlažu događanja

- radi posredovanja Acquisa EU u području viza za odabrane čelne službenike Hrvatske i zajednička izrada koncepta za distribuciju informacija na cijelom teritoriju te
- za razvoj načelnog informacionog i obrazovnog koncepta, zajednička razrada i utvrđivanje nastavnih planova za specifično stručno obrazovanje uz uvažavanje obrazovnih ciljeva koji proizlaze iz podprojekata, naposljetku posredovanje Acquisa EU odabranim (čelnim djelatnicima Hrvatske (MUP, MVP) iz dotičnih podprojekata.

1. Obrazovni modul “Acquis EU u području viza”

Ciljna grupa: Odabrani čelni službenici te budući treneri (MUP, MVP); *na 4 seminara trebalo bi biti prvenstveno educirano po 25 osoba koje bi onda prema načelu treninga trenera preuzeli obrazovanje daljnjih službenika.*

Sadržaj:

Acquis communautaire

Best practices

Institution building

Vision, Sirene

Uspostavljanje veza prema području migracija i graničnoj

kontroli

Trajanje: 5 dana (početak: ponedjeljak od 14 h 00, završetak petak oko 12 h 00)

2. Obrazovni modul "Acquis EU u području migracija"

Ciljna grupa: Odabrani čelni službenici te budući treneri; *trebalo bi prije svega na 4 seminara educirati po 25 osoba koje bi onda na principu treninga trenera trebali preuzeti obrazovanje daljnjih službenika.*

Sadržaj: Acquis communautaire
dozvole
deportacija
Uspostavljenje veza prema području viza i graničnoj kontroli

Trajanje: 5 dana (početak: ponedjeljak od 14 h 00, završetak petak oko 12 h 00)

3. Obrazovni modul "Deportacije zračnim putem"

Ciljna grupa: oni službenici koji trebaju provoditi deportacije zračnim putem; *predviđen je jedan seminar za oko 20 osoba za specijalno obrazovanje; od tih stručnjaka koje treba obrazovati onda bi se formirao vlastiti tim za problematične preprate zračnim putem.*

Sadržaj: psihologija situacije osobe koja se treba deportirati
stres, nadvladavanje stresa
senzibilizacija u području multikulturalne, etničke pozadine osobe koja se deportira

Trajanje: 5 dana (početak: ponedjeljak od 14, 00 h, završetak petak oko 12, 00 h).

4. Obrazovni modul "preprate kopnenim putem"

Ciljana grupa: Oni službenici vraćanja i izгона koji poslove obavljaju kopnenim putem; predviđen je seminar koji bi uključio cca 20 osoba za specijalnu izobrazbu

Sadržaj:

*Psihološka situacija osoba koje se prepraćuju
Stres, svladavanje stresa*

Senzibilizacija u području multikulturalne etničke pozadine osoba koje se prepraćuju

Prenošenje odgovarajućih znanja pravnih okvirnih uvjeta kod izгона i vraćanja kopnenim putem

Trajanje: 5 dana (početak: ponedjeljak od 14,00 sati, kraj: petak od oko 12,00 sati).